

Ontvouwde Openbaring

ontvouwd en verklaard volgens de geestelijke zin

De verborgenheden die daarin zijn voorzien
en tot nu toe verscholen hebben gelegen,
worden hierin onthuld.
Londen 1759.

Deel 1

Ontvouwde Openbaring

Eerste hoofdstuk

1. *De onthulling van Jezus Christus, die God hem heeft gegeven, om Zijn dienstknechten aan te wijzen de dingen die snel moeten geschieden en die Hij heeft aangeduid, zendende door Zijn engel, aan Zijn dienstknecht Johannes.*
2. *Die betuigt heeft het woord Gods en de getuigenis van Jezus Christus, alle dingen die hij heeft gezien.*
3. *Gezegend is hij die leest en zijn zij die horen de woorden van de profetie en zij die de dingen bewaren die hierin beschreven zijn; omdat de tijd nabij is.*
4. *Johannes aan de zeven Kerken die in Azië zijn: Genade zij u en vrede van Hem Die Is en Die Was en Die komen zal; en van de zeven Geesten die zijn in de aanblik van Zijn troon.*
5. *En van Jezus Christus, Hijzelf de getrouwe Getuige, Hijzelf de Eerstverwekte uit de doden en Hijzelf de Vorst van de koningen van de aarde, van Hem liefhebbende ons en wassende ons van onze zonden in Zijn bloed.*
6. *En Hij heeft ons gemaakt koningen en priesters voor God en Zijn Vader: Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, amen.*
7. *Zie, Hij komt met de wolken en zien zal Hem alle oog en zij die Hem hebben doorstoken; en alle stammen der aarde zullen over Hem rouw bedrijven, ja, amen.*
8. *Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, zegt de Heer, Die Is en Die Was en Die Komen zal, De Almachtige*
9. *Ik, Johannes, die en uw broeder en medegenoot is in de verdrukking en in het koninkrijk en de geduldige verwachting van Jezus Christus: Ik was op het eiland Patmos, om het Woord van God en om de getuigenis van Jezus Christus.*
10. *Ik werd in de geest op de dag van de Heer en ik hoorde achter mij een grote stem als van een bazuin.*
11. *Zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste; hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek en zend het aan de Kerken, aan die in Azië, naar Efeze en naar Smyrna en naar Pergamus en naar Thyatire en naar Sardis en naar Filadelfia en naar Laodicea.*
12. *En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak; en omgekeerd hebbende zag ik zeven gouden kandelaren.*
13. *En in het midden van de zeven kandelaren Eén de Zoon des Mensen gelijk zijnde, bekleed met een talaar en omgord aan de borsten met een gouden gordel.*
14. *En Zijn hoofd en de haren blank als blanke wol, als sneeuw; en Zijn ogen als een vlam vuurs.*

15. En Zijn voeten aan blinkend koper gelijk, als in de oven geblaakt en Zijn stem als een stem van vele wateren.
16. En hebbende in Zijn rechterhand zeven sterren en uit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande; en Zijn aangezicht zoals de zon schijnt in haar macht.
17. En toen ik Hem zag, viel ik aan Zijn voeten als dood; en Hij legde Zijn rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste.
18. En Die levend ben en Ik ben dood geweest; en zie; Ik ben levend tot in de eeuwen der eeuwen, amen: en Ik heb de sleutels van de hel en van de dood.
19. Schrijf de dingen die gij gezien hebt en de dingen die zijn en de dingen die zullen zijn na deze.
20. Het mysterie van de zeven sterren, die gij gezien hebt in Mijn rechterhand en de zeven gouden kandelaars; de zeven sterren zijn de engelen van de zeven Kerken; en de zeven kandelaars die gij gezien hebt, zijn de zeven Kerken.

1. Verscheidenen zijn er die dit profetische Boek, dat de Openbaring wordt genoemd, hebben uiteengezet, maar zij allen hebben niet de innerlijke of de geestelijke zin van het Woord verstaan en daarom hebben zij de afzonderlijke dingen die daarin zijn, toegepast op de achtereenvolgende staten van de Kerk, waarmee zij zich aan de hand van de geschiedenissen daarover bekend hadden gemaakt.

Bovendien hebben zij verscheidene dingen op de burgerlijke staten toegepast; vandaar is het, dat de meeste uitleggingen, gissingen zijn, die nooit in zo'n licht kunnen verschijnen dat zij als waarheden zouden kunnen worden bevestigd; daarom werden zij ook, na gelezen te zijn, onder de meningen verwezen.

De oorzaak dat de ontvouwingen die voorhanden zijn, zodanig zijn, is dat zij niets over de innerlijke of de geestelijke zin van het Woord, zoals gezegd, hebben geweten, terwijl toch alle dingen die in de Openbaring zijn geschreven, van een eendere stijl zijn als waarin de profetische teksten van het Oude Testament zijn geschreven; in het algemeen in een eendere stijl als waarin alle dingen van het Woord zijn geschreven.

Het Woord in de letter is natuurlijk, maar in zijn schoot is het geestelijk; en dat wat zodanig is, bevat in zich een zin die in het geheel niet verschijnt in de letter.

Hoedanig het verschil is van de ene en de andere zin, kan vaststaan uit wat is gezegd en getoond in het werkje 'Over het Witte Paard' en in het aanhangsel daar uit 'Hemelse Verborgenheden'.

2. Hieruit kan vaststaan dat de Openbaring evenzeer als de profetische teksten van het Oude Testament, geenszins kan worden verstaan, noch ook maar iets daarvan, tenzij de geestelijke zin wordt geweten en bovendien tenzij er onthulling is vanuit de hemel, waar het gehele Woord volgens die zin wordt verstaan.

Dat dit zo is, zal de ontvouwing zelf die volgt, bevestigen.

3. In de nu volgende ontvouwing worden verscheidene dingen uit 'Hemelse Verborgenheden' aangehaald; men kan dus weten dat zij daaruit zijn.

ONTVOUWING

4. vers 1-3. De openbaring van Jezus Christus, die God hem heeft gegeven, om Zijn dienstknechten aan te wijzen de dingen die snel moeten geschieden en die Hij heeft aangeduid door Zijn engel te zenden aan Zijn dienstknecht Johannes.

Die betuigd heeft het Woord van God en de getuigenis van Jezus Christus, alle dingen die hij heeft gezien.

Gezegend is hij die leest en zijn zij die horen de woorden van de profetie en zij die de dingen bewaren die erin beschreven zijn, omdat de tijd nabij is.

De openbaring van Jezus Christus betekent de voorzeggingen over de laatste tijden van de Kerk, uit de Heer; die God hem heeft gegeven om Zijn dienstknechten aan te wijzen, betekent voor hen die in de waarheden vanuit het goede zijn; de dingen die snel moeten geschieden, betekent de dingen die zeker zullen geschieden; en die Hij heeft aangeduid door Zijn engel te zenden aan Zijn dienstknecht Johannes, betekent die zijn onthuld vanuit de hemel aan hen die in het goede van de liefde zijn.

Die betuigd heeft het woord van God en de getuigenis van Jezus Christus, betekent dat zij voor hen zijn die in hun hart het Goddelijk Ware en het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke erkennen; alle dingen die hij heeft gezien, betekent dat hun verstand is verlicht; gezegend is hij, betekent degenen in wie de hemel is; die leest, betekent dat zij doorvatten; en zijn zij die horen de profetie, betekent dat die leven volgens de leer van de hemel; en zij die de dingen bewaren die erin beschreven zijn, betekent dat het is vanuit het verkwikkelijke van de liefde van het ware; omdat de tijd nabij is, betekent dat de innerlijke staat zodanig is.

5. De openbaring van Jezus Christus; dat dit betekent de voorzeggingen van de Heer, over de laatste tijden van de Kerk, staat vast uit de betekenis van de openbaring, dus de voorzeggingen en omdat die uit de Heer alleen zijn, wordt er gezegd, ‘de openbaring van Jezus Christus’.

De reden dat de onthullingen of de voorzeggingen gaan over de laatste tijden van de Kerk, is omdat daarover vooral wordt gehandeld.

Men kan van mening zijn dat in de openbaring wordt gehandeld over de opeenvolgende staten van de Kerk vanaf de aanvang tot het einde, maar daar wordt niet over gehandeld, maar alleen over de staat van de hemel en van de Kerk omstreeks het einde, wanneer het Laatste Oordeel plaatsvindt, dus over de laatste tijden.

Over de opeenvolgende staten van de Kerk echter is door de Heer Zelf voorzegging gedaan bij (Mattheüs 24 en 25) en eveneens bij (Markus 13); maar de dingen die daar staan, zijn geschreven in de Goddelijke profetische stijl, namelijk door overeenstemmingen en vandaar zijn het zulke dingen die alleen door de innerlijke of geestelijke zin kunnen worden onthuld en geopend; daarom is het mij van de Heer gegeven die dingen te ontvouwen in het werk ‘Hemelse Verborgenheden’, aan het begin van de hoofdstukken van (Genesis 26 tot 40).

Die ontvouwingen kan men daarin zien in hun ordening in de volgende plaatsen: nrs. 3353-3356, 3486-3489, 3650-3655, 3751-3759- 3897-3901, 4056-4060, 4229-4231, 4332-4335-, 4422-4424, 4635-4638, 4661-4664, 4807-4810, 4954-4959, 5063, 5071.

6. Die God hem heeft gegeven om Zijn dienstknechten aan te wijzen; dat dit betekent voor hen die in waarheden vanuit het goede zijn, staat vast uit de betekenis van Hij heeft hem de onthulling gegeven om aan te wijzen, namelijk de voorzeggingen aanwijzen, of wat hetzelfde is, voorzeggingen voor hen; en uit de betekenis van Zijn dienstknechten, namelijk zij die in waarheden vanuit het goede zijn; dat die onder de dienstknechten van God worden verstaan, is omdat diegenen in het Woord de dienstknechten van God worden genoemd, die luisteren en God gehoorzamen.

Bij degenen die in waarheden vanuit het goede zijn, is er alleen het luisteren en gehoorzamen; maar niet bij hen die alleen in de waarheden of in de ware dingen zonder het goede zijn; dezen immers hebben de waarheden alleen in het geheugen, maar niet in het leven; maar zij die in de waarheden vanuit het goede zijn, hebben de waarheden in hun leven en doen die vanuit hun hart, dat wil zeggen, vanuit de liefde.

Men moet weten dat nooit enig ware in het leven van de mens binnengaat, tenzij de mens in het goede is; het goede immers is van de liefde en de liefde maakt de gehele mens; zo neemt hij alle waarheden op die samenstemmen in zijn leven.

Dit kan heel klaarblijkend hieruit vaststaan, dat de mens zich, dat wat hij liefheeft, toe-eigent en de overige dingen van zich afwerpt, ja zelfs daarvan afkeer heeft.

Onder het goede wordt hier het goede van de liefde tot de Heer en het goede van de liefde jegens de naaste verstaan; dit goede immers alleen is het geestelijk goede, waarmee de waarheden van het geloof samenstemmen.

7. De dingen die snel moeten geschieden; dat dit betekent de dingen die zeker zullen gebeuren, staat vast uit de betekenis van de dingen die moeten geschieden, namelijk die noodzakelijk plaatsvinden; en uit de betekenis van snel, te weten het zekere en het volle, nrs. 5284, 6783.

Zij die volgens de letterlijke zin alle dingen zien in het Woord, weten niet anders dan dat snel betekent vlug, dus hier dat de dingen die in de Openbaring zijn voorzien, snel zullen gebeuren; vandaar zullen zij eveneens verwonderd zijn dat er toch zoveel tijd is voorbijgegaan voordat het Laatste Gericht heeft plaatsgevonden; maar degenen die de innerlijke zin van het Woord weten, verstaan niet ‘snel’, maar zeker; de oorzaak dat zij voor snel verstaan zeker, is dat snel de tijd in zich sluit en de tijd is aan de natuur eigen; dus is snel een natuurlijk en niet een geestelijk woord en alle natuurlijke woorden in het Woord betekenen geestelijke dingen die daarmee overeenstemmen. Het Woord is in zijn schoot immers geestelijk, maar in de letter natuurlijk; vandaar is het, dat snel betekent zeker.

Dat de tijd aan de natuur eigen is en in de geestelijke wereld overeenstemt met de staat van het leven, zie het werk ‘Hemel en Hel, in het artikel ‘Over de tijd in de hemel’, nrs. 162-169.

8. En die Hij heeft aangeduid, door Zijn engel te zenden, aan Zijn dienstknecht Johannes; dat dit betekent die zijn onthuld vanuit de hemel aan hen die in het goede van de liefde zijn, staat vast uit de betekenis van Hij heeft aangeduid, namelijk dat het de dingen zijn die bevat zijn in de letterlijke zin, dus aanduidingen die in de innerlijke zin zijn.

Er wordt immers gezegd: ‘De openbaring, die God heeft gegeven om aan te wijzen en die Hij heeft aangeduid’, daar worden de dingen verstaan die in de zin van de letter zijn, aangezien al die dingen aanduiden en dingen die worden aangeduid, zijn de dingen die zijn bevat in de innerlijke zin; alle dingen immers van het Woord zijn aanduidend voor geestelijke dingen die in de innerlijke zin zijn.

Vanuit de betekenis van door Zijn engel te zenden, namelijk de dingen die onthuld zijn vanuit de hemel; zenden is immers onthullen en door een engel, is vanuit de hemel.

Dat zenden is onthullen, is omdat alles wat vanuit de hemel wordt gezonden, een onthulling is; er wordt immers onthuld dat wat daar is, namelijk de geestelijke Kerk, de Kerk en haar staat betreffen; maar dit wordt bij de mens verdraaid in het natuurlijke, zodanig als het is in de letterlijke zin van de Openbaring en elders in het Woord.

Dat wat vanuit de hemel komt, kan zich niet anders bij de mens vertonen, het geestelijke valt immers in zijn overeenstemmend natuurlijke, wanneer het neerdaalt vanuit de geestelijke wereld in de natuurlijke; vandaar is het dat het profetische Woord zodanig is in de zin van de letter en dat het, omdat het zodanig is, in zijn schoot geestelijk is en dat het Goddelijk is.

Dat onder de engel wordt verstaan vanuit de hemel, is omdat wat de engel spreekt vanuit de hemel is; de engel immers spreekt, wanneer hij met de mens spreekt, zulke dingen die van de hemel en van de Kerk zijn en spreekt niet zoals een mens met een ander mens die vanuit het geheugen de bevelen van een ander overbrengt; maar bij de engel vloeit aanhoudend datgene in wat hij spreekt en niet in zijn geheugen, maar rechtstreeks in het verstand en daaruit in de woorden; vandaar is het, dat alle dingen die de engelen zeiden aan de profeten, Goddelijk zijn en volstrekt niets vanuit de engelen was.

Of men zegt dat de onthullingen zijn vanuit de hemel, dan wel vanuit de Heer, het is hetzelfde, aangezien het Goddelijke van de Heer bij de engelen de hemel maakt en volstrekt niets wat vanuit het eigene van de engelen is; maar dit kan beter worden verstaan uit wat is gezegd en getoond in het werk ‘Hemel en Hel’, nrs. 2-12, 254.

Dat er wordt gezegd onthuld vanuit de hemel aan hen die in het goede van de liefde zijn, is omdat er wordt gezegd: gezonden door Zijn engel aan Zijn dienstknecht Johannes en door Johannes worden diegenen uitgebeeld en verstaan, degenen die in het goede van de liefde zijn.

Door de twaalf apostelen immers werden uitgebeeld en aangeduid al diegenen in de Kerk die in de waarheden vanuit het goede zijn, dus ook alle waarheden vanuit het goede waaruit de Kerk is en afzonderlijk door elke apostel iets specifiek, zoals door Petrus het geloof, door Jacobus de naastenliefde en door Johannes het goede van de naastenliefde of het goede van de liefde en omdat Johannes dit goede heeft uitgebeeld, heeft daarom de onthulling aan hem plaatsgevonden; want de onthulling vanuit de hemel, die zodanig is, kan niet plaatsvinden aan anderen dan aan hen die in het goede van de naastenliefde of van de liefde zijn.

Anderen kunnen weliswaar de dingen vernemen die vanuit de hemel zijn, maar ze niet doorvatten; alleen diegenen hebben een geestelijke doorvatting die in het goede van de liefde zijn; de oorzaak hiervan is dat zij die dingen niet alleen met het gehoor, maar ook met de liefde opnemen; en opnemen met de liefde is ten volle opnemen, aangezien ze worden geliefd. Zij die zo opnemen, zien die in hun verstand; daar is de gewaarwording van het innerlijk gezicht van hen; dat dit zo is, werd mij door veel ondervinding bewezen en het kan eveneens met vele redenen worden verlicht; maar het is nog niet geoorloofd tot daaraantoe uit te weiden.

Hier moet slechts worden vermeld, dat alle namen die in het Woord voorkomen, niet personen, maar zaken of dingen betekenen; zoals dat Johannes diegenen betekent die in het goede van de liefde zijn, dus abstract genomen het goede van de liefde.

Dat alle namen in het Woord zaken betekenen zie het werk ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 768, 1888, 4310, 4442, 10329.

Dat namen van personen en van plaatsen in het Woord de hemel niet kunnen binnentreden, maar dat zij worden verkeerd in wat zij aanduiden, zie de nrs. 1876, 5225, 6516, 10216, 10282, 10432.

Hoe bevallig de innerlijke zin van het Woord is, hoewel het louter namen bevat, door voorbeelden verlicht, in de nrs. 1224, 1264, 1888.

Dat de twaalf discipelen van de Heer alle dingen van het geloof en van de liefde in de samenvatting hebben uitgebeeld en vandaar aangeduid, eender als de twaalf stammen van Israël, nrs. 2129, 3354, 3488, 3858, 6397.

Dat Petrus, Jacobus en Johannes, het geloof, de naastenliefde en het goede van de naastenliefde, in hun orde hebben uitgebeeld en vandaar aangeduid, zie de voorrede tot (Genesis 18 en 22) en de nrs. 3934, 8581, 10087.

9. Wanneer men weet, dat alle namen in het Woord dingen betekenen en dat de namen van de twaalf zonen van Jakob of van de twaalf stammen, alle waarheden en goedheden van de Kerk in de samenvatting betekenen en eender de namen van de twaalf discipelen van de Heer en dat Petrus, Jacobus en Johannes, het geloof, de naastenliefde en het goede van de naastenliefde betekenen, dan kan hij verscheidene verborgenheden in het Woord zien; evenzo *waarom ‘de Heer aan Simon de naam Petrus gaf en aan Jacobus en Johannes de namen Boanerges, die betekenen ‘zonen van de donder’,* (Markus 3:16,17).

Petrus immers betekent zoals ‘rots’, de Heer, ten aanzien van het ware vanuit het goede, of het geloof vanuit de naastenliefde; en de zonen van de donder betekenen degenen die vanuit de aandoening die van de liefde is, de waarheden van de hemel opnemen.

Dat de rots de Heer betekent ten aanzien van het ware vanuit het goede of het geloof vanuit de naastenliefde, zie de nrs. 8581, 10580; eender ‘de Steen van Israël’, nr. 6426; en dat de donderslagen, de Goddelijke waarheden vanuit de hemel betekenen, nrs. 7573, 8914; en de bliksemflitsen het glanzen ervan, nr. 8813; vandaar ook werden de donderslagen stemmen genoemd, nrs. 7573, 8914.

Enige verborgenheden kunnen degenen zien die weten dat Petrus het geloof betekent en Johannes het goede van de naastenliefde, daarover zou ik willen vermelden:

Ten eerste, waarom de Heer tot Petrus zei: *‘Ik zeg u, omdat gij zijt Petrus en op deze rots zal Ik Mijn Kerk bouwen; en Ik zal u de sleutels geven van het koninkrijk der hemelen’*, (Mattheüs 16:18,19)

Volgens de letterlijke zin schijnt het, alsof aan Petrus die macht werd gegeven, terwijl die toch niet werd gegeven aan Petrus; maar het werd tot hem gezegd, omdat Petrus betekende het ware vanuit het goede dat uit de Heer is en het ware vanuit het goede dat uit de Heer is, heeft alle macht, dus heeft de Heer die macht vanuit het goede door het ware; dat dit zo is, kan men zien in de toelichting in het werkje ‘Het Laatste Gericht’, nr. 57.

De tweede verborgenheid die men kan zien wanneer men weet dat Petrus het geloof betekent is: waarom de Heer tot hem zei: *‘Dat hij, voordat de haan zou hebben gekraaid, Hem driemaal zou verloochenen; wat ook is gebeurd’*, (Mattheüs 26:34) e.v.

Met die voorspellingen werd aangeduid, dat er in de laatste tijd van de Kerk geen geloof in de Heer zou zijn, omdat er geen naastenliefde zou zijn; het hanengekraai immers betekent, evenzeer als de morgenschemering, de laatste tijd van de Kerk, nr. 10134 en drie ofwel driemaal betekent het volledige tot het einde, nrs. 2788, 4495, 5159, 9198, 10127.

Dat het einde van de Kerk daar is, wanneer er geen geloof meer is, omdat er geen naastenliefde meer is, zie het werkje ‘Over het Laatste Oordeel’, nrs. 33 tot 39, e.v.

De derde verborgenheid die men kan zien is: wat deze volgende uitspraken over Petrus en Johannes betekenen, *‘Jezus zei tot Petrus: Simon Jona, bemint gij Mij? Hij zei tot Hem: Ja Heer, Gij weet dat ik U liefheb. Hij zei tot hem: Weid Mijn lammeren. Hij zei tot hem ten tweede male: Simon Jona, bemint gij Mij? Hij zei tot Hem: Weid Mijn schapen. Hij zei tot hem ten derden male: Simon Jona, hebt gij Mij lief? En hij zei tot Hem: Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb. En Hij zei tot hem: Weid Mijn schapen.*

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Toen gij jonger waart, gorddet gij uzelf en gij wandelde waarheen gij wilde, wanneer gij echter oud geworden zult zijn, zo zult gij uw handen uitstrekken en een ander zal u gorden en u leiden waarheen gij niet wilt.

En dit uitgesproken hebbende, zei Hij tot hem: Volg Mij.

Zich omgekeerd hebbende zag Petrus de discipel volgen die Jezus beminde.

En hij zei: Heer, wat zal deze?

Jezus zei tot hem: Indien Ik wil dat hij blijft totdat Ik zal komen, wat gaat het u aan?

Volg gij Mij’, (Johannes 21:15-22).

Wat deze dingen betekenen, kan niemand weten tenzij men de innerlijke zin weet en dat Petrus het geloof betekent en Johannes het goede van de naastenliefde; dus Petrus degenen in de Kerk die in het geloof zijn en Johannes hen die in het goede van de naastenliefde zijn; dat Jezus driemaal tot Petrus zei: Hebt gij Mij lief? En dat Petrus driemaal zei: Gij weet dat ik U liefheb en dat Jezus toen zei: Weid Mijn lammeren en weid Mijn schapen, betekent dat zij die in het geloof zijn vanuit de liefde, diegenen moeten onderrichten die in het goede van de liefde tot de Heer en in het goede van de naastenliefde jegens de naast zijn.

Zij immers die in het geloof vanuit de liefde zijn, zijn ook in de waarheden en zij die vandaar in de waarheden zijn, onderrichten ten aanzien van het goede en leiden tot het goede; want al het geestelijk goede dat de mens heeft, wordt verworven en ingeplant door de waarheden.

Dat de lammeren degenen betekenen die in het goede van de onschuld en van de liefde tot de Heer zijn, zie de nrs. 3994, 10132.

Dat de schapen degenen zijn die in het goede van de naastenliefde jegens de naaste zijn, nrs. 4169, 4809 en dat weiden, onderrichten is, nrs. 5201, 6078.

Daarop werd beschreven van de Heer, hoedanig het geloof zal zijn in de eerste tijd van de Kerk en hoedanig het zal zijn in de laatste tijd; de eerste tijd van de Kerk wordt verstaan onder, ‘toen gij jonger waart’ en de laatste tijd onder ‘wanneer gij zult oud geworden zijn’; dat hij, toen hij jonger was, zichzelf gordde en wandelde waarheen hij wilde, betekent dat zij in de eerste tijd van de Kerk de waarheden vanuit het goede van de naastenliefde zouden putten en dat zij vanuit het vrije zouden handelen, want vanuit het vrije handelen is vanuit de aandoening van het ware vanuit het goede handelen.

Wanneer gij zult oud geworden zijn, dan zult gij uw handen uitstrekken en een ander zal u gorden en u leiden waarheen gij niet wilt, betekent dat zij in de laatste tijd van de Kerk niet langer vanuit het goede van de naastenliefde de waarheden zouden putten, dus dat ze die niet ergens anders vandaan zouden weten dan van anderen, omdat die dat zeggen en dus dat zij in een slaafse staat zullen zijn, want de slaafse staat breekt aan, wanneer het goede niet leidt.

Dat de bekleedselen de waarheden betekenen, zie de nrs. 1073, 2576, 5319, 5954, 9212, 9216, 9952, 10536 en dat daarom zich gorden is de waarheden putten en waarnemen, nr. 9952.

Dat wandelen is handelen en leven en dat vanuit het vrije handelen is vanuit de liefde of de aandoening, aangezien de mens dat wat hij liefheeft vrijelijk doet, nrs. 2870, 3158, 8987, 8990, 9585, 9591.

Dat elke Kerk aanvangt uit de naastenliefde, maar dat zij in de loop van de tijd afbuigt tot het geloof en tenslotte tot het geloof-alleen, nrs. 1834, 1835, 2231, 4683, 8094.

Omdat het geloof in de laatste tijd van de Kerk zodanig wordt, dat het het goede van de naastenliefde verwerpt, door te zeggen dat het geloof-alleen de Kerk maakt en zaligt en niet het goede van het leven, dat de naastenliefde is, zei Jezus daarom tot Petrus, onder wie daar zo’n geloof wordt verstaan: Volg Mij; en zich omgekeerd hebbende zag Petrus de discipel volgen die Jezus beminde en hij zei: Heer, wat zal deze?, waarmee wordt aangeduid dat het geloof zich in de laatste tijd van de Kerk zou afwenden van de Heer, want het wordt gezegd van Petrus, met wie dat geloof wordt aangeduid, dat hij zich omgekeerd hebbende, zag en eveneens zei ten aanzien van de discipel die Jezus beminde, of ten aanzien van Johannes, met wie het goede van de naastenliefde wordt aangeduid: Wat zal deze?

Dit wil zeggen, dat hij niet van belang is; maar Jezus zei tot hem: Indien Ik wil dat hij blijft totdat Ik zal komen, wat gaat het u aan? Volg gij Mij; waarmee wordt aangeduid, dat het goede van de naastenliefde de Heer zal volgen en Hem zal erkennen tot aan de laatste tijd van de Oude Kerk en de eerste tijd van de nieuwe.

Dat de laatste tijd van de Oude Kerk de voleinding der eeuw wordt genoemd en de aanvang van de nieuwe de Komst van de Heer wordt genoemd, zie de nrs. 4535, 10622.

De vierde verborgenheid die men kan zien, is waarom de Heer Johannes beminde boven de andere discipelen en waarom daarom Johannes lag aan de borst of in de schoot van de Heer, (Johannes 13:23; 21:20); namelijk dat het geweest is, omdat het goede van de liefde was in de aanblik van de Heer, wanneer Hij Johannes zag die dat goede heeft uitgebeeld en aangeduid, omdat het dat goede is dat de hemel en de Kerk maakt, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 13 tot 19).

De vijfde verborgenheid wordt duidelijk, wanneer men weet dat Johannes het goede van de liefde heeft uitgebeeld, namelijk wat er wordt aangeduid met de woorden van de Heer vanaf het kruis tot Maria de moeder en tot Johannes: *‘Jezus ziet de moeder en daarbij staande de discipel die Hij beminde; Hij zegt tot de moeder: Vrouw, zie, uw zoon; en Hij zegt tot die discipel: Zie, uw moeder en van die ure aan nam die discipel haar in zijn eigen huis’*, (Johannes 19:26,27).

Onder de moeder en onder de vrouw daar, wordt de Kerk verstaan en onder Johannes het goede van de naastenliefde; en daaronder, dat de Kerk zal zijn waar het goede van de naastenliefde is; dat onder de vrouw in het Woord de Kerk wordt verstaan, zie de nrs. 252,

253, 749, 770, 3160, 6014, 7337, 8994; dat zij eender onder de moeder wordt verstaan, nrs. 289, 2691, 2717, 3703, 4257, 5581, 8897, 10490.

Dat in het eigen huis nemen is samenwonen, is duidelijk.

Hieruit nu kan vaststaan hoeveel verborgenheden er schuilen in het Woord, die alleen openliggen voor hen die de innerlijke of geestelijke zin weten; zonder die zin kan men ook niet weten wat daarmee wordt aangeduid dat *‘de apostelen op twaalf tronen zullen zitten en de twaalf stammen Israëls zullen richten’*, (Mattheüs 19:28; Lukas 22:30).

Onder de apostelen worden daar niet de apostelen verstaan, maar alle waarheden vanuit het goede, die uit de Heer zijn; dus wordt met die woorden aangeduid, dat de Heer alleen zal richten vanuit de waarheden die vanuit het goede zijn, dus eenieder volgens die waarheden.

10. Die betuigt heeft het woord van God en de getuigenis van Jezus Christus; dat dit betekent dat zij voor hen zijn die met het hart het Goddelijk Ware en het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke erkennen, staat vast uit de betekenis van betuigen, namelijk met het hart erkennen, waarover hierna; uit de betekenis van het woord of van de rede Gods, namelijk het Goddelijk Ware, nrs. 4692, 5075, 9987; en uit de betekenis van de getuigenis van Jezus Christus, dus de erkenning van het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke; dat dit met de getuigenis van Jezus Christus wordt aangeduid, is omdat getuigen betekent met het hart erkennen en met het hart Jezus Christus erkennen, is het Goddelijke in Zijn Menselijke erkennen; want hij die de Heer erkent en niet tegelijk het Goddelijke in Zijn Menselijke, die erkent de Heer niet; Zijn Goddelijke immers is in Zijn Menselijke en niet buiten dat.

Het Goddelijke is immers in Zijn Menselijke zoals de ziel in het lichaam; en daarom is denken over het Menselijke van de Heer en niet tegelijk over Zijn Goddelijke, zoals denken over de mens los van zijn ziel of het leven van hem, wat niet is denken over de mens.

Dat het Goddelijke van de Heer is in Zijn Menselijke en dat zij tegelijk één Persoon zijn, leert de in de gehele christelijke wereld aanvaarde leer.

Deze leert luidt als volgt: Hoewel Christus God en Mens is, zijn zij nochtans niet twee, maar één Christus; Hij is één, doch niet aldus dat het Goddelijke is veranderd in het Menselijke, maar het Goddelijke neemt tot Zich het Menselijke op. Hij is volstrekt één, maar niet aldus dat de beide naturen zijn vermengd, maar Hij is de Enige Persoon; omdat zoals de ziel en het lichaam één mens maakt, aldus God en de Mens één Christus is; uit de geloofsbelijdenis van Athanasius.

Daaruit blijkt, dat degenen die het Goddelijke onderscheiden in drie Personen, wanneer zij over de Heer als een andere Persoon denken, over het ene en het andere, zowel over het Menselijke als over het Goddelijke, tegelijk moeten denken, want er wordt gezegd dat zij één enige Persoon zijn en dat zij één zijn zoals de ziel en het lichaam.

Zij dus die anders denken, denken niet over de Heer en zij die niet zo over de Heer denken, kunnen niet denken over het Goddelijke dat van de Vader wordt genoemd, want de Heer zegt: *‘Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij’*, (Johannes 14:6); omdat deze erkenning wordt aangeduid met de getuigenis van Jezus Christus, wordt daarom gezegd *‘dat de getuigenis van Jezus is de geest van de profetie’*, (Openbaring 19:10); de geest van de profetie is het leven en de ziel van de leer; dat de geest in de innerlijke zin van het Woord het leven of de ziel betekent, zie de nrs. 5222, 9281, 9818; en dat de profetie de leer betekent, nrs. 2534, 7269; en de erkenning van de Heer is het leven zelf of de ziel van alle leer in de Kerk.

Maar hierover in wat volgt.

Dat betuigen is met het hart bekennen, is omdat er wordt gehandeld over geestelijke dingen en niemand kan daarover betuigen dan vanuit het hart, want nergens anders vandaan doorvat hij dat het zo is; betuigen echter ten aanzien van zulke dingen als in de wereld bestaan, is betuigen vanuit de wetenschap of vanuit het geheugen en het denken, omdat men iets zo heeft gezien of gehoord.

Anders is dit in geestelijke dingen, want deze vervullen het gehele lieven en maken dat de geest van de mens, waarin het leven van de mens voornamelijk zetelt niet iets anders is dan zijn wil of zijn liefde en daaruit zijn verstand en zijn geloof; en het hart in het Woord betekent de wil en de liefde en daaruit het verstand en het geloof; daaruit blijkt vanwaar het is, dat onder betuigen in de geestelijke zin wordt verstaan erkennen met het hart.

Omdat met het hart het goede van de liefde wordt aangeduid en het dit alleen is wat het Goddelijk Ware en het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke erkent en dat goede met Johannes wordt aangeduid, zegt Johannes daarom ook, dat hij het Woord Gods betuigt en de getuigenis van Jezus Christus; zoals eveneens elders: *‘En die het heeft gezien, die heeft het getuigd en de getuigenis van hem is waar; en hij weet dat hij waarheden zegt, opdat gij moogt geloven’*, (Johannes 19:35); en elders: *‘Deze is de discipel die van deze dingen getuigt en deze dingen schrijft en wij weten dat zijn getuigenis waar is’*, (Johannes 21:24).

11. Alle dingen die hij heeft gezien; dat dit betekent het verstand voor hen verlicht, staat vast uit de betekenis van zien, namelijk verstaan, waarover de nrs. 2150, 2325, 2807, 3764, 3863, 3869, 4403-4421, 10705; hier verstaan vanuit verlichting, aangezien er wordt gehandeld over de dingen van de Kerk en van de hemel, die niet worden verstaan en doorvat dan vanuit verlichting.

De dingen immers van de Kerk en van de hemel, die geestelijke dingen worden genoemd, treden niet in het verstand van de mens binnen, dan door middel van het licht van de hemel en het licht van de hemel verlicht dat.

Dit is de oorzaak, dat het Woord, waarin de dingen van de Kerk en van de hemel zijn, niet dan door de verlichte mens kan worden verstaan en verlicht worden diegenen alleen, die in de aandoening van het ware vanuit het goede zijn, dus zij die in de liefde tot de Heer en in de naastenliefde jegens de naaste zijn.

Het goede van deze mensen is het geestelijk goede, waarmee en vanuit het licht van de hemel is dat verlicht.

12. Gezegend is hij; dat dit betekent degenen in wie de hemel is, staat vast uit de betekenis van de gezegende, namelijk hij die tot in het eeuwige gelukzalig is, dus in wie de hemel is. De gezegendheid die niet eeuwig is, wordt weliswaar gezegendheid genoemd, maar is het naar verhouding toch niet; zij gaat immers voorbij en dat wat voorbijgaat, is ten opzichte van dat wat niet voorbijgaat, zoals niets.

Er wordt gezegd in wie de hemel is, omdat de hemel in de mens is, de hemel die buiten de mens is, vloeit in de hemel in die in hem is en wordt opgenomen voor zoveel als die overeenstemmen.

Dat de hemel in de mens is en dat het innerlijke van de mens die in de hemelse liefde is, de hemel in de kleinste vorm is en overeenstemt met de Grootste Mens, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 51 tot 58; en dat diegene in de hemel komt die de hemel in zich heeft, in de ‘Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 232 tot 236.

13. Die leest; dat dit betekent dat zij doorvatten, staat vast uit de betekenis van het woord lezen, namelijk vanuit verlichting verstaan, dus doorvatten; lezen immers betekent iets eenders als zien en zien betekent doorvatten vanuit verlichting, zoals eerder in nr. 11.

14. En zijn zij die horen de woorden van de profetie; dat dit betekent dat die leven volgens de leer van de hemel, staat vast uit de betekenis van horen, dus doorvatten en gehoorzamen, waarover de nrs. 2542, 3869, 4653, 5017, 7216, 8361, 8990, 9311, 9397, 10061.

Dus eveneens daarnaar leven; want degenen die doorvatten en gehoorzamen, leven daarnaar; en uit de betekenis van de woorden van de profetie, te weten de waarheden die van de leer van de hemel zijn; de woorden immers zijn de waarheden, nrs. 4962, 5075 en de profetie is de

leer, nrs. 2534, 7269; hier de leer van de hemel, omdat het de profetie is van het Woord, dat vanuit de hemel is.

Dat horen is gehoorzamen en leven, is omdat de dingen die worden gehoord, bij de hemelse engelen het leven binnentreden; maar omdat dit onbekend is, zou ik het met enkele voorbeelden willen toelichten: er zijn aan de mens een tweetal zinnen gegeven die als middelen van dienst zijn om op te nemen, waardoor het redelijke wordt gevormd en eveneens de dingen waardoor de mens wordt hervormd, namelijk de zin van het gezicht en de zin van het gehoor; de overige zinnen zijn voor andere nutten.

Wat binnentreedt door de zin van het gezicht, treedt in het verstand binnen en verlicht dit; en daarom wordt met het gezicht het verlichte verstand aangeduid; het verstand immers stemt overeen met het gezicht van het oog, zoals het licht van de hemel met het licht van de wereld; en de dingen die binnentreden door de zin van het gehoor, treden binnen in het verstand en tegelijk in de wil; en daarom wordt met het gehoor de doorvatting en de gehoorzaamheid aangeduid; vandaar is het, dat het in de menselijke talen een aanvaard gebruik is, om te zeggen: iemand horen en eveneens naar iemand horen en ook gehoor geven en luisteren; en onder iemand horen wordt doorvatten verstaan en onder naar iemand horen wordt gehoorzamen verstaan en ook gehoor geven en het ene en het andere onder luisteren; dit is in de menselijke talen ingevloeid vanuit de geestelijke wereld, waar de geest van de mens vertoeft.

Maar waarvandaan dit in de geestelijke wereld is, zal ook worden gezegd; degenen daar die in het gebied van het oor zijn, zijn ‘gehoorzaamheden’ vanuit de doorvatting.

Dat allen die in de geestelijke wereld zijn, in enig gebied zijn dat genoemd wordt naar de leden, de organen of de ingewanden van de mens, omdat zij daarmee overeenstemmen, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 87 tot 102.

Het gebied van het oor is in de as van de hemel en daarom vloeit daarin of in degenen die daar zijn, de gehele geestelijke wereld met de doorvatting, dat op die wijze iets moet worden gedaan; dit immers is de regerende doorvatting in de hemel; vandaar is het, dat zij die daar zijn ‘gehoorzaamheden’ vanuit de doorvatting zijn.

Dat wat door het gehoor binnentreedt, rechtstreeks door het verstand in de wil binnentreedt, kan nog worden toegelicht door het onderricht van de engelen van het hemelse rijk, die de wijsten zijn; die nemen al de wijsheid op door het gehoor en niet door het gezicht; al wat zij immers over de Goddelijke dingen horen, nemen zij vanuit de verering en de liefde op met de wil en zij maken het van hun leven; en omdat zij die dingen terstond met het leven opnemen en niet eerst met het geheugen, spreken daarom de engelen niet over de dingen van het geloof, maar op hetgeen door anderen daarover wordt gezegd, antwoorden zij slechts: ja, ja, ofwel nee, nee, volgens de woorden van de Heer bij (Mattheüs 5:37).

Hieruit blijkt dat het gehoor voornamelijk aan de mens is gegeven om wijsheid op te nemen en het gezicht om inzicht op te nemen; de wijsheid is doorvatten, willen en doen; het inzicht is weten en doorvatten.

Dat de hemelse engelen door het gehoor hun wijsheid putten en niet door het gezicht, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 270, 271 en bovendien over de engelen, de nrs. 20 tot 28.

15. En zij die dingen bewaren die daarin beschreven zijn; dat dit betekent dat het is vanuit de liefde van het ware, staat vast uit de betekenis van in acht nemen en bewaren, dus doorvatten, willen en doen, volgens die beschrijvingen, hier volgens de leer van de hemel en uit de betekenis van de dingen die daarin zijn beschreven, dus vanuit de liefde van het ware, of vanuit het verkwikkelijke van die liefde; dat wat immers vanuit de liefde gebeurt, vindt plaats vanuit de verkwikking, die is nergens anders vandaan.

Dat dit wordt aangeduid met de dingen die daarin zijn geschreven, is omdat de leringen die uit de hemel zijn, aan het hart van hen, dus aan het leven van hem zijn ingeschreven en de dingen

die zijn ingeschreven aan het hart en aan het leven, zijn ingeschreven aan de liefde, want het hart in het Woord betekent de liefde, nrs. 7542, 9050, 10336.

Dat het is het ware van de liefde, is omdat die dingen worden gezegd van de leer van de hemel en de leer van de hemel is vanuit waarheden.

Meermalen wordt er in het Woord gezegd: de bevelen, de woorden, de wet in acht nemen en bewaren; en met in acht nemen en bewaren wordt daar aangeduid: verstaan, willen en doen; zoals bij Mattheüs: *‘Lerende hen bewarende alle dingen, welke dan ook, die Ik u heb bevolen’*, (Mattheüs 28:19).

Bij Lukas: *‘Gezegd zijn zij die het Woord Gods horen en dit bewaren’*, (Lukas 11:28).

Bij Johannes: *‘Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: Zo iemand Mijn Woord zal hebben bewaard, die zal de dood niet zien tot in het eeuwige’*, (Johannes 8:51).

Bij dezelfde: *‘Indien iemand Mij bemint, zo bewaart hij Mijn Woord; wie Mij niet bemint, die bewaart Mijn woorden niet’*, (Johannes 14:15,23,24).

Bij dezelfde: *‘Indien gij Mijn geboden zult hebben bewaard, zo zult gij in Mijn liefde blijven; gij zijt Mijn vrienden, indien gij de dingen zult hebben gedaan die Ik u gebied’*, (Johannes 15:10,14); doen is willen en willen is doen, omdat in de daad de wil alles is.

16. Omdat de tijd nabij is; dat dit betekent dat de innerlijke staat zodanig is, staat vast uit de betekenis van de tijd, namelijk de staat, waarover in het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nrs. 162 tot 169, waar wordt gehandeld over de tijd in de hemel; en uit de betekenis van nabij, dus het innerlijke, hier dus, omdat het wordt gezegd van de staat, een zodanige staat als eerder is beschreven; onder de staat wordt de staat van de aandoening en van het denken daaruit verstaan.

Wie dit leest en niet iets over de innerlijke zin weet, meent dat onder de tijd is nabij, wordt verstaan dat de tijd waarop de dingen zouden worden vervuld die in de Openbaring zijn bevat, nabij was; maar dat dit niet wordt verstaan, kan hieruit vaststaan, dat er zeventien eeuwen zijn verlopen, voordat zij werden vervuld; maar omdat het Woord in de letterlijke zin natuurlijk is en innerlijk geestelijk, wordt er daarom gezegd *‘de tijd is nabij’*, opdat in de hemel de innerlijke staat zou worden verstaan.

Want indien de innerlijke staat volgens de geestelijke zin daar was gezegd, dan zou het door de engelen niet zijn verstaan, want zij doervatten alle dingen van het Woord volgens de overeenstemmingen.

Dat nabij betekent innerlijk, is omdat de afstanden in de hemel zich geheel en al volgens de verschillen van het goede van de liefde gedragen; en daarom zijn degenen die in een verwant goede zijn, ook elkaar nabij; waarvandaan het is, dat de verwantschappen op aarde nabestaande betrekkingen worden genoemd, omdat zij de geestelijke verwantschappen weergeven, die in de hemel daadwerkelijk ook zo zijn; de oorzaak dat het in de hemel zodanig is, is dat het goede van de liefde verbindt en hoe innerlijker dit is, des te nader het verbindt.

Vandaar is het dat de hemel de mens des te dichter nabij is, naarmate hij innerlijker in het goede van de liefde is; dit ontleent de oorsprong hieraan, dat de Heer de engel, de geest en de mens des te dichter nabij is, naarmate zij Hem innerlijker liefhebben; Hem innerlijk liefhebben, is Zijn geboden innerlijk liefhebben, dat wil zeggen, vanuit het verkwikkelijke van de liefde die geboden doervatten, willen en doen; vandaar is het, dat het nabije in het Woord de tegenwoordigheid en de verbinding betekent, zie de nrs. 5911, 9378, 9997, 10001.

Dit nabije wordt als volgt beschreven bij Johannes: *‘Jezus zegt: Wie Mij liefheeft, bewaart Mijn woord en Mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen en Wij zullen verblijf bij hem maken’*, (Johannes 14:23); en bij dezelfde: *‘Gij kent de Parakleet, de Geest der Waarheid, omdat Hij bij u blijft en in u zal zijn’*, (Johannes 14:7).

De Parakleet, de Geest der Waarheid, is het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer; en daarom wordt er gezegd: Hij zal in u zijn.

17. De naaste of algemene ontvouwingen van de voorgaande woorden zullen als het ware verstrooid of uiteenliggend verschijnen, omdat die niet in een doorlopende reeks naar voren zijn gebracht, wat gebeurt als ieder woord op zichzelf uiteengezet wordt en de innerlijke zin rechtstreeks wordt neergelaten op de letterlijke zin, die een andere is en ieder woord afzonderlijk wordt beschouwd.

Toch vindt dit niet zo plaats bij de engelen, die in de innerlijke zin zijn; zij zien niet de letterlijke zin, noch kennen zij daarover iets, maar alleen de innerlijke zin; en omdat zij deze zien in het licht van de hemel, zien zij die in zo'n reeks en in zo'n verband en eveneens in zo'n overvloed en vandaar in zo'n wijsheid, dat het niet met menselijke woorden kan worden uitgedrukt en beschreven kan worden.

De ideeën van de engelen, die geestelijk zijn, verbinden ook op wonderbaarlijke wijze alle dingen en zij vatten meer onderwerpen samen dan de mens voor het duizendste deel met zijn ideeën, die natuurlijk zijn, kan omvatten en uitspreken.

18. vers 4-6. *Johannes aan de zeven Kerken die in Azië zijn: Genade zij u en vrede van Hem Die Is en Die Was en Die komen zal; en van de zeven Geesten die zijn in de aanblik van Zijn troon. En van Jezus Christus, Hijzelf de getrouwe Getuige, Hijzelf de Eerstverwekte uit de doden en Hijzelf de Vorst van de koningen van de aarde, van Hem liefhebbende ons en wassende ons van onze zonden in Zijn bloed. En Hij heeft ons gemaakt koningen en priesters voor God en Zijn Vader: Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, amen.*

Johannes betekent de Heer ten aanzien van de leer; aan de zeven Kerken, betekent tot al degenen die in waarheden vanuit het goede zijn of in het geloof vanuit de naastenliefde; in Azië, betekent degenen die in het licht van het inzicht; genade zij u en vrede, betekent het verkwikkelijke van het ware en het goede; van Hem Die Is en Die Was en Die komen zal, betekent van Hem, Die is het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk uit het eeuwige tot in het eeuwige; en van de zeven Geesten, betekent het Goddelijke in de hemel; die zijn in de aanblik van Zijn troon, betekent de tegenwoordigheid en de voorzienigheid; en van Jezus Christus, betekent uit de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke; Hijzelf de trouwe Getuige, betekent uit Wie al het ware in de hemel is; Hijzelf de Eerstverwekte uit de doden, betekent van Wie al het goede daar is; en Hijzelf de Vorst van de koningen van de aarde, betekent vanuit Wie al het ware vanuit het goede in de Kerk is; van Hem liefhebbende ons en wassende ons van onze zonden in Zijn bloed, betekent Zijn liefde en de wederverwekking uit Hem door de waarheden die uit Hem zijn; en Hij heeft ons gemaakt koningen en priesters, betekent dat wij uit Hem zijn in het geestelijk en hemels rijk van Hem; Gode en Zijn Vader, betekent door het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede; Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen, betekent dat die uit Hem alleen zijn tot in het eeuwige; amen, betekent de Goddelijke bevestiging.

19. Johannes; dat dit betekent de Heer ten aanzien van de leer, staat vast uit de uitbeelding van Johannes, namelijk het goede van de liefde, zie nr. 8; en omdat hij het goede van de liefde uitbeeldt, is hij in de hoogste zin de Heer, aangezien al het goede van de liefde uit de Heer is. De mens, de geest en de engel zijn slechts de opnemenden en van degenen die opnemen zijn, wordt gezegd dat zij datgene betekent wat uit de Heer is.

Iets eenders is het geval bij vele anderen in het Woord, zoals met: Abraham, Izaäk, Jakob, David, Elia, Elisa, Johannes de Doper, Petrus en de overige apostelen; eenieder van hen betekent enig goede of ware van de hemel en van de Kerk, toch betekenen zij allen in de hoogste zin de Heer.

Zo betekent David in de innerlijke zin het Goddelijk Ware in het geestelijk rijk, dat het koningschap van de Heer wordt genoemd en daarom betekent hij in de hoogste zin de Heer ten aanzien van dat Ware en ten aanzien van het koningschap; daarom wordt er van David in

het Woord gezegd dat hij zal komen en zal regeren over de zonen Israëls, (Ezechiël 37:24,25; Hosea 3:5); eender Elia en Elisa, die, omdat zij in de innerlijke zin het Woord betekenen, daarom in de hoogste zin de Heer betekenen, uit Wie het Woord is; dat Elia en Elisa het Woord betekenen, dus de Heer ten aanzien van het Woord, zie de nrs. 2762, 5247; evenzo Johannes de Doper, die daarom Elia werd genoemd, nrs. 7643, 9372.

Dat Petrus het geloof betekent en vandaar de Heer ten aanzien van het geloof, omdat het geloof uit de Heer is, zie nr. 9; daaruit kan vaststaan waarvandaan het is dat Johannes de Heer betekent; dat hij Hem ten aanzien van de leer betekent, is omdat er wordt gezegd ‘Johannes aan de zeven Kerken’ en onder de zeven Kerken worden in de innerlijke zin al degenen verstaan die in de waarheden vanuit het goede zijn of in het geloof vanuit de naastenliefde, want die zijn het die de Kerk maken en het is de leer die die dingen onderwijst.

Vandaar is het, dat de Heer, zoals Hij het Woord is, ook de leer van de Kerk is; want alle leer is vanuit het Woord.

Dat de Heer de leer van de Kerk is, is omdat al het ware dat van de leer is, vanuit het Woord is, dus uit de Heer, nrs. 2531, 2859, 3712.

20. Aan de zeven Kerken; dat dit betekent tot al degenen die in de waarheden zijn vanuit het goede of in het geloof vanuit de naastenliefde, staat vast uit de betekenis van zeven, namelijk allen, want zeven in het Woord betekent de aanvang en het einde, dus een volledige periode of volle staat, eender als de week, nrs. 728, 6508, 9228; en omdat dit het volle betekent, betekent het ook allen, aangezien allen het volle maken.

De volheid immers met betrekking tot hen die enig gezelschap maken, hier de Kerk, zijn allen; en daarom wordt, wanneer in het Woord over de grootte wordt gehandeld, met zeven het volle aangeduid en wanneer er over de menigte wordt gesproken, worden allen aangeduid. Drie betekent in het Woord ook het volle en allen, zie de nrs. 2788, 4495, 7715; maar waar in het Woord over een heilige zaak wordt gehandeld, wordt zeven gezegd en waar over onverschillig welke andere zaak wordt gehandeld, wordt drie gezegd, nr. 10127.

Hier wordt dus zeven gezegd, omdat er wordt gehandeld over de waarheden vanuit het goede, die de heilige dingen van de Kerk zijn; en uit de betekenis van de Kerken, namelijk degenen die in de waarheden vanuit het goede of in het geloof vanuit de naastenliefde zijn.

De oorzaak dat diegenen onder de Kerken worden verstaan, is dat die dingen de Kerk bij eenieder maken; degenen immers die niet in de waarheden vanuit het goede zijn, hoewel zij binnen de Kerk zijn geboren, zijn toch niet van de Kerk, omdat er in hen geen Kerk is; vandaar is het, dat de Kerk van de Heer is vanuit al degenen, waar ze ook zijn, die de Kerk zijn, dat wil zeggen, die in de waarheden vanuit het goede zijn; dat de Kerk, zoals de hemel, in de mens is en niet buiten hem en dat vandaar de mens die in waarheden vanuit het goede is, de Kerk is, zie nr. 3884 en in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 53, 54, 57.

Er wordt ook gezegd, zij die in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, omdat het iets eenders is; het ware immers is van het geloof en het goede is van de naastenliefde, want al datgene wordt het ware genoemd wat de mens gelooft en al datgene het goede wat de mens liefheeft; dat al het ware is vanuit het goede en alles van het geloof vanuit de naastenliefde, zie de werkjes ‘Over het Nieuwe Jeruzalem en haar Leer’ [eerdere titel ‘Over Nova Hierosolyma en haar Leer’], nrs. 84 tot 107, 108 tot 122; en ‘Over het Laatste Gericht’, nrs. 33 tot 39; en verder ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 364, 424, 482, 526.

Hij die niets over de innerlijke zin van het Woord kent, gelooft wanneer hij deze dingen leest, niet anders dan dat onder de zeven Kerken, de zeven Kerken worden verstaan die daarna worden genoemd, vers 11; maar er worden geen Kerken verstaan, maar allen die van de Kerk zijn, omdat dit de geestelijke zin van het Woord is.

21. In Azië; dat dit degenen betekent die in het licht van het inzicht zijn, kan nergens anders vandaan vaststaan dan vanuit de geestelijke idee, zodanig als die van de engelen is, ten

aanzien van de streken van onze aarde; wanneer Azië wordt genoemd, doervatten zij het zuiden, wanneer Europa wordt genoemd, doervatten zij het noorden en wanneer Afrika wordt genoemd, doervatten zij het oosten; en omdat met het zuiden het heldere licht van het inzicht wordt aangeduid, wordt daarom met Azië dat licht aangeduid; dit is mij eveneens te doervatten gegeven, zo vaak als ik in de geestelijke idee ben geweest en over Azië heb gedacht

Dat er een zodanig idee is ten aanzien van Azië, is omdat de Kerk daar in de oude tijden is geweest, toen was zij uitgebreid over verscheidene streken daar; en daarom zijn degenen die daarvandaan in de hemel zijn, in het licht van het inzicht en daar komt het vandaan dat wanneer over Azië wordt gedacht, het licht zodanig als het in het zuiden van de hemel is, invloeit.

Dat in de oude tijden en eveneens in de oudste, de Kerk in Azië is geweest, uitgebreid over verscheidene koninkrijken daar, zie men in het werk ‘Hemelse Verborgenheden’, in het werkje ‘Over het Nieuwe Jeruzalem en haar Leer’, nr. 247; en dat het zuiden het licht van het inzicht betekent, in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 141 tot 153, waar wordt gehandeld over de vier windstreken in de hemel.

Echter worden onder Azië hier niet degenen verstaan die in Azië zijn, maar allen, waar zij ook zijn, die in het geestelijk licht van het inzicht zijn, of wat hetzelfde is, die in de waarheden vanuit het goede zijn.

Zij immers die in de waarheden vanuit het goede zijn, zijn in het geestelijk licht van het ware en zij maken de Kerk van de Heer uit; dat de Kerk van de Heer ook bij de natiën is, hoewel in het bijzonder daar waar de Heer bekend is en het Woord wordt gelezen, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 318 tot 328; en ‘Over het Nieuwe Jeruzalem en haar Leer’, nrs. 244, 246.

22. Genade zij u en vrede; dat dit het verkwikkelijke van het ware en het goede betekent, staat vast uit de betekenis van de genade, namelijk het verkwikkelijke van het ware, waarover hierna; en uit de betekenis van de vrede, te weten het verkwikkelijke van het goede van de onschuld en van de liefde, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 284 tot 290, waar er wordt gehandeld over de staat van de vrede in de hemel.

Dat de genade het verkwikkelijke van het ware is, is omdat het twee dingen zijn die voortgaan uit de Heer, het ene en het andere in de oorsprong verenigd, maar bij hen die opnemen, wordt het onderscheiden, want er zijn er die het Goddelijk Ware meer dan het Goddelijk Goede opnemen en er zijn er die het Goddelijk Goede meer opnemen dan het Goddelijk Ware.

Degenen die het Goddelijk Ware meer dan het Goddelijk Goede opnemen, zijn in het geestelijk rijk van de Heer en vandaar worden zij ‘geestelijken’ genoemd; degenen echter die het Goddelijk Goede meer dan het Goddelijk Ware opnemen, zijn in het hemelse rijk van de Heer en vandaar worden zij ‘hemelsen’ genoemd.

Over die beide rijken in de hemel en de Kerk zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs 20 tot 28.

Aan hen die in het geestelijk rijk zijn wordt het uit de Heer gegeven in de aandoening van het ware ter wille van het ware te zijn en het is dit Goddelijke dat de genade wordt genoemd; vandaar is het, dat voor zoveel iemand in die aandoening is, hij voor zoveel in de Goddelijke genade van de Heer is; ook is er geen andere Goddelijke genade bij de mens, de geest en de engel, dan aangedaan te worden door het ware omdat het het ware is, aangezien in die aandoening de hemel en de gezegendheid ervoor is gelegen; zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 232, 236, 238; en ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 395 tot 414.

Of men zegt de aandoening van het ware, dan wel de verkwikking van het ware, het is hetzelfde, want een aandoening zonder een verkwikkelijke is er niet.

Dit is het, wat onder de genade in het bijzonder wordt verstaan in het Woord, zoals bij Johannes: *‘En het Woord is Vlees geworden en het heeft in ons gewoond en wij hebben Zijn*

heerlijkheid gezien, als de heerlijkheid van de Enigverwekte uit de Vader, vol van genade en waarheid; vanuit Zijn volheid hebben wij allen opgenomen genade voor genade, omdat de Wet door Mozes is gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden', (Johannes 1:14,16,17).

Omdat de genade de aandoening en de verkwikking van het ware is, wordt er daarom gezegd: genade en waarheid.

Bij Lukas: *'Nadat de Heer de profetische uitspraak van Jesaja in de synagoge ten aanzien van Zichzelf, dus het Goddelijk Ware, had ontvouwd, verwonderden allen zich over de woorden van genade die van Zijn mond uitgingen'*, (Lukas 4:22).

De Goddelijke waarheden die de Heer sprak, worden genoemd: woorden van genade uitgaande van Zijn mond, omdat zij aanvaard, aangenaam en verkwikkelijk waren.

In het algemeen is de Goddelijke genade al datgene wat door de Heer gegeven wordt en omdat al datgene betrekking heeft op het geloof en de liefde en het geloof de aandoening van het ware vanuit het goede is, wordt daarom het geloof onder de Goddelijke genade in het bijzonder verstaan; want begiftigd worden met het geloof en de liefde of met de aandoening van het ware vanuit het goede, is begiftigd worden met de hemel, dus met de eeuwige gelukzaligheid.

23. Van Hem Die is en Die was en Die komen zal; dat dit betekent van Hem, Die is het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk uit het eeuwige tot in het eeuwige, staat vast uit de betekenis van: Die is en Die was en Die komen zal, dus uit het eeuwige tot in het eeuwige en eveneens het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk.

Dat het is uit het eeuwige tot in het eeuwige, is omdat alle tijden in het Woord niet tijden betekenen, maar de staten van het leven, zoals kan vaststaan uit wat over de tijd in de hemel is gezegd en getoond in het werk *'Over de Hemel en de Hel'*, nrs. 162 tot 169; en omdat alle tijden staten van het leven betekenen, betekenen die daarom, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Oneindige staat en de Oneindige staat ten aanzien van de tijd is het Eeuwige. Dat alle tijden worden samengevat met Die is en Die was en Die komen zal, is duidelijk.

Er kunnen tal van dingen worden gezegd over het eeuwige, dat van de Heer alleen is, maar die dingen worden niet verstaan door de natuurlijke mens, van wie het denken voornamelijk is gegrondvest op: tijd, ruimte en materie, terwijl toch het eeuwige in zich niet zulke dingen insluit.

Daarom, indien de mens kon denken over het eeuwige zoals de engelen van de hemel denken, dan zou hij in enig idee ervan komen en het dan ook begrijpen wat het betekent 'uit het eeuwige', wat wordt aangeduid met Die was, en ook wat het Goddelijk vooruitzien is, namelijk dat het in de afzonderlijke dingen is uit het eeuwige en wat de Goddelijke voorzienigheid, namelijk dat die omvat de afzonderlijke dingen tot in het eeuwige; dus dat alles wat uit de Heer voortgaat, is uit het eeuwige tot in het eeuwige en dat, indien het niet zo was, de hemel en het heelal niet zouden blijven bestaan.

Maar het staat nog niet vrij om in deze verborgenheid verder voort te gaan; men kan hierover slechts iets zien in het werk *'Over de Hemel en de Hel'*, nr. 167.

Dit alleen moet men weten, dat iets eenders wordt verstaan onder Jehovah als onder Die is, Die was en Die komen zal, aangezien 'Is', namelijk Jehovah, in zich sluit het voorafgaande, namelijk Die was en eveneens in zich sluit het toekomstige, dus Die komen zal, zo betekent dit dus 'uit het eeuwige tot in het eeuwige'.

Dat 'Is' betekent uit het eeuwige, is ook in de christelijke wereld bekend vanuit de psalm van David, waar wordt gezegd: *'Ik zal van het besluit verhalen: Jehovah heeft tot Mij gezegd: Mijn zoon Gij, Ik, Heden heb Ik U gegenereerd'*, (Psalm 2:7).

Men weet dat deze woorden over de Heer zijn gezegd en dat onder heden wordt verstaan uit het eeuwige; dat ook morgen in het Woord, waar over de Heer wordt gehandeld, tot in het eeuwige betekent, zie nr. 3998.

Dat Die is, Die was en Die komen zal ook betekent het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk, is omdat het betekent het eeuwige en het eeuwige kan met geen ander woord in de hemel worden uitgedrukt dan met het Goddelijke.

De oorzaak hiervan is dat het oneindige niet in de idee van de engelen en te minder in de menselijke, kan vallen; en het eeuwige is oneindig Bestaan vanuit oneindig Zijn; maar dit alleen valt in de idee, dat het eeuwige, dat het Goddelijke is ten aanzien van Bestaan, is het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk.

De gehele hemel immers is niet de hemel vanuit het eigene van de engelen, maar vanuit het Goddelijke van de Heer, noch is de Kerk de Kerk vanuit het eigene van de mensen, maar vanuit het Goddelijke van de Heer; al het goede van de liefde en het ware van het geloof immers is uit de Heer en het goede van de liefde en het ware van het geloof maken de hemel en de Kerk.

De engelen en de mensen zijn slechts opnemers en voor zoveel als zij opnemen, voor zoveel is in hen de hemel en de Kerk, maar hierover wordt meer toegelicht in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 7 tot 12, waar het wordt getoond dat het Goddelijke van de Heer de hemel maakt en dat het Goddelijke dat de hemel maakt, het Goddelijk Menselijke is, namelijk het Goddelijk Bestaan vanuit het Goddelijk Zijn, nrs. 78 tot 86.

24. En van de zeven Geesten; dat dit het Goddelijke in de hemel betekent, staat vast uit de betekenis van zeven, namelijk dat het is het volle en vandaar allen en dat het wordt gezegd van de Heilige Goddelijke dingen die voortgaan uit de Heer, waarover nr. 20; en uit de betekenis van de Geesten, namelijk degenen vanuit wie de hemel is, want die allen worden Geesten Gods genoemd, aangezien de Geest Gods is het Goddelijke voortgaande, of het Goddelijk Ware verenigd met het Goddelijk Goede in de hemel en in de Kerk, nr. 9818 en het Goddelijk voortgaande, of het Goddelijk Ware verenigd met het Goddelijk Goede, formeert en schept de engel, dus maakt hem volgens de hoedanigheid en de hoeveelheid van de opneming, zoals getoond in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 7 tot 12; hieruit blijkt dat onder de zeven Geesten, waarover meer zal worden gezegd in wat volgt, niet zeven Geesten worden verstaan, maar allen in de hemel, zoals onder de zeven Kerken, niet zeven Kerken worden verstaan, maar allen die in de waarheden vanuit het goede zijn of die van de Kerk zijn, zie nr. 20.

Wanneer deze dingen worden verstaan, blijkt de verborgenheid wat er wordt verstaan onder Jehovah God in het Woord, namelijk dat onder Jehovah wordt verstaan het Goddelijke Zijn en onder God het Goddelijk Bestaan in de hemel.

Dat het Goddelijke dat onder God wordt verstaan, het Goddelijk Bestaan is in de hemel, is omdat het Goddelijke daar in verscheidenen is; daarom wordt in de Hebreeuwse taal God Elohim in het meervoud genoemd en daarom worden de engelen goden genoemd; niet dat zij goden zijn, maar omdat het Goddelijke van de Heer, dat in hen is, onder God wordt verstaan. Dat in het Woord Jehovah wordt gezegd krachtens het Zijn of het Wezen en God krachtens Bestaan of het Bestaan, zie de nrs. 300, 3910, 6905.

Dat ook het Goddelijk Zijn het Goddelijk Goede is en dat het Goddelijk Bestaan het Goddelijk Ware is, zie de nrs. 3061, 6280, 6880, 6905, 10579; en in het algemeen, dat het goede is het zijn en het ware het bestaan daaruit is, nr. 5002.

Dat de engelen goden worden genoemd vanwege de opneming van het Goddelijk Ware voortgaande uit het Goddelijk Goede van de Heer, nrs. 4295, 4402, 7268, 7873, 8301, 8192. En dat het Goddelijk Ware verenigd met het Goddelijk Goede in de hemel met één woord het Goddelijk Ware wordt genoemd, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 13, 133, 140.

25. Die zijn in de aanblik van Zijn troon; dat dit de tegenwoordigheid en de voorzienigheid betekent, staat vast uit de betekenis van de aanblik, die vanuit het Goddelijke is, dus de tegenwoordigheid en vandaar de voorzienigheid, waarover hierna; en uit de betekenis van de

troon van God, te weten het Goddelijk Ware, voortgaande uit de Heer, dus de hemel, omdat daar de ontvangers ervan zijn, nrs. 5313, 6937.

Dat de aanblik de tegenwoordigheid is, is omdat met de aanblik en het gezicht het verstand en het denken daaruit wordt aangeduid en in het verstand vertoont zich alles tegenwoordig wat gedacht wordt; vandaar is het, dat in de geestelijke wereld zij die met de ander verlangt te spreken, tegenwoordig verschijnen, als hij slechts enige voorstelling vanuit het gezicht over hem in de wereld heeft gehad, vooral indien het van beide kanten het geval is; vandaar is het, dat vrienden daar samenkomen en eveneens de vrouwen-echtgenoten en de mannen-echtgenoten.

De oorzaak hiervan is, dat het innerlijk gezicht, dat van het verstand is, bij de geest als één optreedt met zijn uiterlijk gezicht of dat van het oog en omdat de ruimte in de geestelijke wereld niet is zoals de ruimten in de natuurlijke wereld, is daar dichtbij wat iemand verlangt te zien en veraf wat hij niet verlangt.

Daarvandaan is het, dat de aanblik de tegenwoordigheid betekent; dat de aanblik en het gezicht het verstand betekent, zie de nrs. 2150, 2325, 2807, 3764, 3863, 3869, 10705 en dat het vandaar de tegenwoordigheid betekent, nr. 4723; en dat de ruimte in de hemel niet zodanig is als de ruimten in de wereld, zie het werk 'Over de Hemel en de Hel', nrs. 191 tot 199.

Dat de aanblik, wanneer het de Heer betreft, zoals hier, Zijn Goddelijke tegenwoordigheid betekent, is omdat de Heer allen kent en omgekeerd diegenen de Heer kennen die in de liefde tot en het geloof in Hem zijn; vandaar is het, dat de Heer bij hen tegenwoordig is in de goede dingen van de liefde en in de waarheden van het geloof die uit Hem bij hen zijn.

Deze dingen immers zijn de Heer in de hemel en in de Kerk, want datgene wat uit Hem voortgaat, zijn niet slechts 'van' Hem, maar zij 'zijn' Hijzelf, daaruit blijkt, hoe de Heer is in de mens, dus hoe het moet worden verstaan, wat Hij sprak bij Johannes: *'Blijft in Mij en Ik in u; wie blijft in Mij en Ik in hem, deze draagt veel vrucht'*, (Johannes 15:4-7).

Bij dezelfde: *'Die Mij bemint, bewaart Mijn Woord; en de Vader en Ik, Wij zullen tot hem komen en verblijf bij hem maken'*, (Johannes 14:23).

Bij dezelfde: *'Jezus zei tot de discipelen: Gij kent de Parakleet, de Geest der Waarheid, omdat Hij bij u blijft en in u zal zijn'*, (Johannes 14:17).

De Parakleet, de Geest der Waarheid, is het Goddelijk Ware, voortgaande uit de Heer, of wat hetzelfde is, de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware; en de discipelen zijn allen die in de goedheden en daaruit in de waarheden zijn; daarom wordt er gezegd: Die zal in u zijn en bij dezelfde: *'Het Woord is Vlees geworden en het heeft in ons gewoond'*, (Johannes 1:14).

Het Woord ook is het Goddelijk Ware en dat dit de Heer is, is duidelijk, want er wordt gezegd dat het Woord is Vlees geworden; dat het Woord het Goddelijk Ware en de Heer betekent, zie de nrs. 4692, 5075, 9987.

Dat ook met de aanblik hier de voorzienigheid wordt aangeduid, is omdat alle tegenwoordigheid van de Heer de voorzienigheid is, zoals kan vaststaan uit wat is gezegd en getoond in het werk 'Over de Hemel en de Hel', nrs. 9, 12, 143, 145 en het werk 'Het Nieuwe Jeruzalem en haar Leer', nrs. 267 tot 279.

26. En van Jezus Christus; dat dit betekent uit de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, staat hieruit vast, dat dit de Naam van de Heer in de wereld was, dus de Naam van Zijn Menselijke; ten aanzien van het Goddelijke echter was Zijn Naam Jehovah en God. Er wordt gezegd het Goddelijk Menselijke, omdat de Heer Zijn Menselijke Goddelijk heeft gemaakt toen Hij in de wereld was; Hij heeft dat immers verenigd met het Goddelijke dat in Hem uit ontvanging was en dat voor Hem de Ziel vanuit de Vader was, dus dat voor Hem Zijn Leven was, want de ziel van eenieder is diens leven en het lichaam, dat het menselijke is, leeft daaruit; daarom wordt gezegd, toen het Goddelijke met het Menselijke was verenigd in de Heer, zoals de ziel met het lichaam: het Goddelijk Menselijke

Dat het vanuit de leer van de Kerk is, dat zoals de ziel en het lichaam één mens maken en dus het Goddelijke en het Menselijke één Christus was, zie nr. 10.

Degenen die dus denken over het Menselijke van de Heer en niet tegelijk over Zijn Goddelijke, laten in het geheel niet het woord ‘Goddelijk Menselijke’ toe.

Zij denken immers afgescheiden van het Menselijke en afgescheiden van het Goddelijke, dus als het ware over een mens afgescheiden van zijn ziel of zijn leven.

Maar dit is niet denken over de mens, te minder over de Heer en omdat zo’n gescheiden idee in hun denken is, bidden zij daarom dat de Vader Zich zal erbarmen ter wille van de Zoon, terwijl toch aan de Heer Zelf moet worden gebeden dat Hij Zich zal erbarmen, in Wie, volgens de universele leer van de Kerk, het Goddelijke zodanig is als dat van de Vader is; want die leert ‘dat zoals de Vader, ook de Zoon is: ongeschapen, oneindig, eeuwig, almachtig, God, Heer; en niemand van Hen is de eerste en de laatste, noch de grootste of de kleinste’, uit de geloofsbelijdenis van Athanasius en het is eveneens volgens de leer die door de Heer Zelf is gegeven, namelijk: *‘Dat Hij en de Vader één zijn; en dat wie Hem ziet, de Vader ziet, omdat Hij in de Vader is en de Vader in Hem en dat Hij is de weg, de waarheid en het leven; en dat niemand tot de Vader komt dan door Hem.’*

Daaruit blijkt hoezeer diegenen van de weg en de waarheid afwijken, die de Heer voorbijgaan en tot de Vader gaan.

Maar omdat ik tal van dingen over deze zaak heb gesproken met de engelen en eveneens met de geesten, die toen zij als mensen in de wereld leefden, van de Hervormde Kerk en vanuit de Pauselijke Godsdienst waren geweest, zou ik in wat volgt die dingen willen vermelden: hieruit zal verschijnen in hoedanig licht de Kerk zou zijn ten aanzien van het Goddelijke, dat het eerste en het voornaamste van haar is, indien zij het Goddelijk Menselijke van de Heer zou erkennen en geloven.

27. Hijzelf de getrouwe Getuige; dat dit betekent uit Wie al het Ware in de hemel is, staat vast uit de betekenis van de getrouwe Getuige, wanneer over de Heer wordt gehandeld, dus de erkenning van het Goddelijk Menselijke, uit Wie al het Ware in de hemel is, waarover hierna; dat er wordt gezegd in de hemel, is omdat het Goddelijk Ware dat voortgaat uit het Goddelijk Goede van de Heer, de hemel in het algemeen maakt en bij iedere engel daar in het bijzonder. Dat dit zo is, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 13, 126, 140; en dat het is uit Zijn Goddelijk Menselijke, nrs. 7-12, 78-86.

De Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke wordt de getrouwe Getuige genoemd, omdat het Goddelijk Ware, dat uit Hem voortgaat uit de hemel, van Hem getuigt; deze getuigenis is universeel in het Goddelijk Ware daar.

Dit kan hieruit vaststaan, dat de engelen van de innerlijke hemel niet anders over het Goddelijke kunnen denken dan onder de Menselijke vorm, dus over het Goddelijk Menselijke.

De oorzaak hiervan is dat het Goddelijk Menselijke van de Heer de gehele hemel vult en die formeert en het denken van de engelen gaat en vloeit volgens de vorm van de hemel, zie het eerder aangehaalde werk, nrs. 59-102, 200-212, 265-275; vandaar is het dat de getuigenis van Jezus Christus betekent de erkenning van het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke, zie nr. 10 van dit deel.

Hieruit blijkt, wat er in de geestelijke zin wordt verstaan onder getuigen en onder getuigenis in deze volgende plaatsen, bij Johannes de Doper: *‘Johannes kwam tot een getuigenis, om van het Licht te getuigen, opdat allen door hem zouden geloven; hij was het Licht niet, maar opdat hij van het Licht zou getuigen; het was het ware Licht, dat elk mens verlicht; en ik heb gezien en ik heb getuigd’*, (Johannes 1:7-9.34).

Het Licht betekent het Goddelijk Ware en daarom wordt de Heer daar genoemd het ware Licht dat elk mens verlicht; en van het Licht getuigen betekent de erkenning van Zijn Goddelijk Menselijke, van Wie het Goddelijk Ware voortgaat.

Dat het Licht betekent het Goddelijk Ware voortgaand uit de Heer, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, in het artikel over het Licht van de hemel, nrs. 126-140.

Bij dezelfde: *‘Gijlieden hebt tot Johannes gezonden en hij heeft van de waarheid getuigenis gegeven. Ik echter neem niet van een mens getuigenis aan’*, (Johannes 5:33,34).

Bij dezelfde: *‘Jezus zei: Voorwaar zeg Ik u, dat Wij de dingen die Wij weten, spreken en de dingen die Wij gezien hebben, getuigen. Die van de hemel komt, is boven allen en hetgeen Hij gezien en gehoord heeft, dat getuigt Hij’*, (Johannes 3:11,31,32).

Bij dezelfde: *‘Jezus zei: Hoewel Ik van Mijzelf getuig, is Mijn getuigenis waarachtig, omdat Ik weet van waar Ik ben gekomen en waarheen Ik ga’*, (Johannes 8:14); waarmee wordt aangeduid dat Hij van Zichzelf getuigt, vanuit Zichzelf, omdat Hij het Goddelijk Ware was.

Bij dezelfde: *‘Wanneer de Parakleet, de Geest der waarheid, zal zijn gekomen, zo zal Die van Mij getuigen’*, (Johannes 15:26); de Parakleet, de Geest der waarheid, is het Goddelijk Ware, voortgaande uit de Heer, zie de nrs. 9818, 9820, 10330 en eerder nr. 25.

Bij dezelfde: *‘Pilatus zei: Zijt Gij dan een Koning. Jezus antwoordde: Gij zegt het, omdat Koning ben Ik; hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik van de waarheid getuigenis geve; een elk bestaande vanuit de waarheid, hoort Mijn stem. En Pilatus zei: Wat is Waarheid?’*, (Johannes 18:37,38).

Dat de Heer zo heeft geantwoord toen Hem gevraagd werd of Hij Koning was, was omdat de Heer als Koning het Goddelijk Ware is, want dit is het Koningschap van de Heer in de hemel; Zijn Goddelijk Goede echter is het Priesterschap daar; vandaar is het, dat de Heer zei dat Hij Koning is, dat Hij daartoe is geboren en daartoe in de wereld was gekomen, ‘opdat Hij van de Waarheid getuigenis zou geven en dat hij die in de waarheid is, Zijn stem hoort’; en daarom vroeg Pilatus: Wat is waarheid, dus of die de Koning was.

Dat het Goddelijk Ware het Koningschap van de Heer in de hemelen is, zie de nrs. 3009, 5068 en dat daarom de koningen in het Woord degenen betekenen die in de Goddelijke Waarheden zijn, dus los van de personen de Goddelijke Waarheden betekenen, nrs. 1672, 2015, 2069, 4575, 4581, 5044.

Dat de koningen diegenen betekenen die in de Goddelijke Waarheden zijn, zal helderder blijken in de ontvouwing van de volgende dingen in de Openbaring, waar de koningen worden genoemd en vlak hierna, waar wordt gezegd: Hij heeft ons koningen en priesters gemaakt Gode en Zijn Vader.

Hieruit kan vaststaan, dat met van Jezus Christus, Hijzelf de getrouwe Getuige, de Heer wordt aangeduid ten aanzien van de erkenning van het Goddelijk Menselijke, uit Wie al het ware in de hemel is.

28. Hijzelf de Eerstverwekte uit de doden; dat dit betekent vanuit Wie al het goede daar is, staat vast uit de betekenis van de Eerstverwekte, wanneer over de Heer wordt gehandeld, namelijk het Goddelijk Goede in de hemel, dus al het goede daar.

Dat de Eerstverwekte dit betekent, is omdat met de verwekkingen in het algemeen en in het bijzonder de geestelijke verwekking worden aangeduid, dus die van het goede en het ware, of van de liefde en van het geloof; vandaar is het, dat met: de vader, de moeder, de zonen, de dochters, de schoonzonen, de schoondochters, de zonen van de zonen, de goedheden en waarheden worden aangeduid, die verwekken en die verwekt worden in hun orde, nr. 10490.

In de hemel immers zijn er geen andere geboorten; en omdat dit zo is, wordt onder de Eerstverwekte niet de Eerstverwekte verstaan, maar het goede van de hemel en van de Kerk, omdat dit op de eerste plaats is; omdat het nu de Heer is, van Wie al het goede daar is, wordt Hij daarom de Eerstverwekte genoemd.

Dat Hij de Eerstverwekte uit de doden wordt genoemd, is omdat Hij, toen Hij uit de doden was opgestaan, Zijn Menselijke door het één-zijn met het Goddelijke, dat in Hem vanuit de ontvangenis was, het Goddelijk Goede heeft gemaakt en vandaar is het dat Hij de Eerstverwekte uit de doden wordt genoemd en ten aanzien van Hem bij David: *‘Ik zal Hem*

ten Eerstverwekte geven, hoog boven de koningen der aarde, (Psalm 89:28); wat er wordt verstaan onder hoog boven de koningen der aarde, zie het volgende artikel.

Dat de Heer toen Hij uit de wereld was heengegaan, Zijn Menselijke het Goddelijk Goede heeft gemaakt, zie de nrs. 3194, 3210, 6864, 7499, 8724, 9199, 10076; dus dat Hij van de Vader is uitgegaan en tot de Vader is teruggegaan, nrs. 3194, 3210; en dat na de vereniging het Goddelijk Ware, dus de Parakleet, de Geest der waarheid, uit Hem voortgaat, nrs. 3704, 3712, 3969, 4577, 5704, 7499, 8127 8241, 9199, 9398, 9407; maar deze verborgenheid zie men vollediger ontvouwd in het werkje *‘Over de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’*, nrs. 293-295 en in de aangehaalde plaatsen in het werk *‘Hemelse Verborgenheden’*, nrs. 303-305.

Aangezien de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke de Eerstverwekte werd genoemd, met als oorzaak dat al het goede uit Hem voortgaat, waren daarom alle eerstverwekte dingen in de Israëlitische Kerk heilig voor Jehovah en werden daarom de Levieten in de plaats van alle eerstverwekten in Israël aangenomen.

Door de zonen van Levi immers werden diegenen van de Kerk uitgebeeld die in het goede van de naastenliefde zijn; en daarom stonden zij aan de eerstverwekte twee delen uit de erfenis af; en al die dingen met als oorzaak, dat het eerstverwekte het goede betekende dat uit de Heer is en in de hoogste zin de Heer Zelf ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, vanuit Wie al het goede is.

Alle dingen immers die in de Joodse Kerk bevolen zijn geweest, waren uitbeeldend voor de geestelijke en hemelse Goddelijke dingen.

Dat alle eerstverwekte dingen in de Israëlitische Kerk heilig voor Jehovah waren, staat vast bij Mozes in deze volgende plaatsen: *‘Heilig Mij elke eerstverwekte, de opening van elke baarmoeder onder de zonen Israëls; in de mens en in het beest, dat zij Mijn zijn’*, (Exodus 13:2).

‘Gij zult elke opening van de baarmoeder tot Jehovah doen overgaan; en elke opening van het beest, zoveel als gij zult hebben, de mannetjes voor Jehovah’, (Exodus 13:2).

‘De eerstelingen van uw veldvruchten en de eerstelingen van uw wijn zult gij niet uitstellen; de eerstverwekte van uw zonen zult gij Mij geven, zo zult gij doen met uw os en uw kleinvee; zeven dagen zal het met zijn moeder zijn, op de achtste dag zult gij dat Mij geven; en mannen der heiligheid zult gij Mij zijn’, (Exodus 22:29-31).

Dat zij ook de eerstverwekten van het beest zouden geven, was omdat ook die uitbeeldingen waren, zie de nrs. 1823, 3519, 9280, 10042.

Dat de Levieten in de plaats van alle eerstverwekten in Israël werden aangenomen, zie (Numeri 3:12,13,41,45; 8:15-19), had als oorzaak, zoals eerder is gezegd, dat de zonen van Levi het goede van de naastenliefde uitbeeldden en vandaar betekenden en Levi in de hoogste zin de Heer ten aanzien van dat goede; zie de nrs. 3875, 3877, 4497, 4502, 4503, 10017.

Dat zij aan de eerstverwekte twee delen uit de erfenis afstonden, (Deuteronomium 21:17) was omdat de twee delen het goede van de liefde betekenden, nrs. 720, 1686, 5194, 8423.

29. En Hijzelf de Vorst van de koningen der aarde; dat dit betekent vanuit Wie al het ware vanuit het goede in de Kerk is, staat vast uit de betekenis van de Vorst van de koningen, namelijk uit Wie al het ware is.

De Vorst is het voornaamste of het eerste en de koningen zijn de waarheden; en omdat er over de Heer wordt gehandeld, Die hier de Vorst van de koningen wordt genoemd, is het uit Wie al het ware is.

Dat de vorst het voornaamste is, nrs. 1482, 2089, 5044; en dat de koningen de waarheden zijn, zal men zien in de ontvouwing van het volgende vers, waar wordt gezegd: En Hij heeft ons gemaakt koningen en priesters, nr. 31; en uit de betekenis van de aarde, namelijk de Kerk, waarover hierna.

Wie de innerlijke zin van het Woord niet kent, kan niet anders weten, dat hier de koningen van de gehele aarde worden verstaan; maar niet de koningen, noch de aarde worden verstaan,

maar onder koningen al diegenen die in waarheden vanuit het goede zijn en onder de aarde de Kerk.

Dat met de aarde de Kerk wordt aangeduid, is met vele voorbeelden getoond in het werk ‘Hemelse Verborgenheden’, waar men kan zien, dat met de aarde het Koningschap van de Heer en de Kerk wordt aangeduid, nrs. 662, 1066, 1068, 1262, 1413, 2928, 3355, 4447, 4535, 5577, 8011, 9325, 9643.

De oorzaak hiervan is vooral dat onder de aarde [of het land] het land Kanaän wordt verstaan en daar vanaf de oudste tijden de Kerk is geweest, nrs. 567, 3686, 4447, 4454, 4516, 4517, 5136, 6516, 9325, 9327; en omdat in de geestelijke zin onder het land de natie die daar is en haar eredienst wordt verstaan, nr. 1262.

Dat de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Aarde de Kerk in de hemel en in de landen betekent, nrs. 1733, 1850, 2117, 2118, 3355, 4535, 10373.

Dat met de schepping van de hemel en de aarde, in de eerste hoofdstukken van Genesis, in de innerlijke zin de restauratie van de Oudste Kerk wordt beschreven, nrs. 8891, 9942, 10545; dat scheppen is instaureren en wederverwekken, nr. 10373.

Dat de grond ook de Kerk betekent, maar de grond vanwege de opneming van de zaden, dus de waarheden; de aarde of het land echter vanwege de natie en haar eredienst, nrs. 566, 1068, 10570.

Bovendien betekent de aarde, omdat zij de Kerk betekent, ook het godsdienstige, waarvandaan ook het afgodische, zoals het land van Egypte, het land der Filistijnen, het land Chaldea en van Babel en verschillende andere.

Dat de aarde de Kerk betekent, kan men ook in het kort zien getoond in het werkje ‘Over het Laatste Gericht’, nrs. 3,4.

30. Van Hem liefhebbende ons en wassende ons van onze zonden in Zijn Bloed; dat dit betekent Zijn liefde en de wederverwekking door de waarheden die uit Hem zijn, staat vast uit de betekenis van wassen van de zonden, namelijk wederverwekken, waarover in de ‘Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 202-209; en uit de betekenis van in Zijn bloed, namelijk door de waarheden die uit Hem zijn, waarover in hetzelfde werkje, nrs. 210-213, en uit de ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 217,219, 222.

Dat het Bloed van de Heer de waarheden vanuit het goede betekent, dus de waarheden vanuit de Heer, kan bezwaarlijk worden begrepen en geloofd door de mens, die niets over de geestelijke zin van het Woord weet en bovendien schijnt het ver verwijderd om de ware dingen uit de Heer in plaats van Zijn Bloed te verstaan; toch wordt niet iets anders onder het Bloed van de Heer verstaan in de hemel, met als oorzaak dat de Heer het met het Goddelijk Goede verenigde Goddelijk Ware is; vandaar denkt daar niemand over Zijn vlees en bloed. Het denken daarover noemen zij stoffelijk en dit is er niet bij hen; zij zeggen ook dat zij evenmin weten dat het vlees en het bloed in het Woord worden genoemd; de oorzaak hiervan is dat de dingen die van de letterlijke zin van het Woord zijn, bij hen in geestelijke begrippen worden verkeerd, aangezien zij geestelijk zijn en niet natuurlijk.

Zo wordt dus het vlees, waar dit over de Heer wordt gezegd, verkeerd in het Goddelijk Goede en het bloed in het Goddelijk Ware, beide voortgaande uit de Heer.

Dat het vlees en het bloed in de letterlijke zin van het Woord worden genoemd, heeft als oorzaak dat de overeenstemmingen mogen worden doorvat in de hemel; want alle geestelijke dingen houden stil in de natuurlijke dingen en zij hebben daarin hun laatste vlak en daarom houdt het door de hemelen heengaande Goddelijke daarin stil en blijft daar staan.

Als vergelijking: zoals een huis op zijn fundering staat, dan is het in zijn volheid; vandaar is het, dat het Woord in de letter zodanig is en dat het vlees en bloed worden genoemd.

Toch verwonderen de engelen zich, dat de mens van de Kerk, die vanuit het Woord ook geestelijk kan worden, zich niet boven de zin van de letter laat verheffen en over de Heer en Zijn vlees en bloed niet geestelijk, maar stoffelijk denkt; maar omdat zij verwonderd waren en

het hun werd gezegd dat de meesten, vooral de eenvoudigen, geestelijk over die dingen denken, onderzochten zij of iemand geestelijk dacht en zij bevonden dat de meesten en bijna alle eenvoudigen, wanneer zij aan het Heilig Avondmaal deelnamen, in het geheel niet hadden gedacht over het vlees en het bloed, maar alleen over het Heilige dat zij dan uit de Heer hadden.

Zij doorvatten dat hierin bij voortduur door de Heer wordt voorzien; de oorzaak hiervan is, dat de mens van de Kerk dan in de geestelijke idee zal zijn en niet in de stoffelijke.

Dat de stoffelijke nuttiging in de leren is verstaan en aanvaard, heeft als oorzaak, dat men over het Menselijke van de Heer heeft gedacht zoals over het menselijke van een ander mens en dan niet tegelijk over het Goddelijke in Zijn Menselijke, terwijl men het woord ‘Goddelijk-Menselijke’ verwierp; en zij die zo over het Menselijke van de Heer hebben gedacht, hebben wel niet anders dan stoffelijk over Zijn vlees en bloed kunnen denken.

Anders zou het gesteld zijn, indien zij over de Heer hadden gedacht volgens de universele Leer van de Kerk, die is: dat Zijn Goddelijke en Menselijke één enige Persoon is en het ene en het andere verenigd is zoals de ziel en het lichaam, zie de nrs. 10 en 26.

Bovendien wordt in het Woord op vele plaatsen het bloed genoemd, evenzo in de (Openbaring 6:12; 7:14; 8:7,8; 11:6; 12:11; 14:20; 16:3,4,6; 18:24; 19:2,13); en daarom zou ik in wat volgt, door meer dingen willen bevestigen, dat met het bloed wordt aangeduid het Ware dat uit de Heer is en in de tegengestelde zin het valse dat dit Ware geweld aandoet.

31. En Hij heeft ons gemaakt koningen en priesters; dat dit betekent dat wij uit Hem zijn in het geestelijk en hemels rijk van Hem, staat vast uit de betekenis van de koningen, namelijk degenen die in waarheden zijn vanuit het goede en omdat die het geestelijk rijk van de Heer uitmaken, dus degenen die in Zijn geestelijk rijk zijn; dat de koningen in het Woord diegenen betekenen, zal blijken uit wat volgt en uit de betekenis van de priesters, namelijk zij die in het goede van de liefde zijn en omdat die het hemels rijk van de Heer uitmaken, dus zij die in dat hemels rijk zijn.

Dat er twee rijken zijn waarin de hemelen in het algemeen zijn onderscheiden, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 20 tot 28; en dat het geestelijk rijk het koninkrijk van de Heer wordt genoemd en dat het hemels rijk Zijn priesterlijk rijk wordt genoemd, nr. 24.

In zeer veel plaatsen in het profetische Woord worden de koningen genoemd en hij die de innerlijke zin niet kent, gelooft dat onder de koningen daar koningen worden verstaan; maar niet koningen worden daar verstaan, maar al degenen die in waarheden vanuit het goede zijn of in het geloof vanuit de naastenliefde, uit de Heer.

De oorzaak hiervan is dat de Heer alleen Koning is en zij die in de waarheden vanuit het goede zijn uit Hem, Zijn zonen worden genoemd; vandaar is het, dat onder de vorsten, de zonen van het koninkrijk, de zonen van de koning en eveneens onder de koningen diegenen worden verstaan; en dat los van de idee van personen, zoals in de hemel het geval is, de waarheden vanuit het goede worden verstaan, of wat hetzelfde is, het geloof vanuit de naastenliefde, omdat het ware van het geloof is en het goede van de naastenliefde is.

Dat er niet koningen worden verstaan, kan alleen al hieruit vaststaan, dat er hier wordt gezegd dat Jezus Christus ons koningen en priesters heeft gemaakt en daarna: *‘Gij hebt ons onze God gemaakt koningen en priesters en wij zullen regeren op de aarde’*, (Openbaring 5:10); en bij Mattheüs: *‘Het zaad in het veld [akker] gezaaid, zijn de zonen van het koninkrijk’*, (Mattheüs 13:38).

Het zaad van het veld zijn de waarheden vanuit het goede uit de Heer bij de mens, zie de nrs. 3373, 10248, 10249; eenieder kan ook doorvatten, dat de Heer niet al degenen waarover hier wordt gehandeld, koningen zal maken, maar dat Hij hen koningen noemt vanwege de macht en vanwege de heerlijkheid die degenen hebben die in de waarheden vanuit het goede zijn uit de Heer.

Hieruit nu kan men zien, dat onder de koning in het profetische Woord wordt verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware en onder de koningen en vorsten zij die in de waarheden vanuit het goede zijn uit de Heer; en dat, omdat de meeste dingen in het Woord ook een tegengestelde zin hebben, in die zin met de koningen diegenen worden aangeduid die in de valsheden vanuit het boze zijn.

Dat onder de Koning in het Woord de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware, blijkt uit de woorden van de Heer Zelf tot Petrus: *‘Pilatus zei: Zijt Gij dan een Koning? Jezus antwoordde: Gij zegt het, omdat Koning ben Ik. Hiertoe ben ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik van de Waarheid getuigenis zou geven; een elke bestaande in de waarheid, hoort Mijn stem. Pilatus zei tot Hem: Wat is waarheid?’*, (Johannes 18:37,38).

Uit de vraag van Pilatus ‘wat is waarheid’, blijkt, dat hij verstond dat de Heer de waarheid koning noemde; maar omdat hij een heiden was en vanuit het Woord niets kende, had hij niet kunnen worden onderricht, dat het Goddelijk Ware was uit de Heer en dat Hijzelf was het Goddelijk Ware; daarom, onmiddellijk na de ondervraging, ‘ging hij tot de Joden, zeggende: Ik vind geen schuld in Hem; en daarna zette hij op het kruis: Deze is Jezus, de Koning der Joden.’

En toen de oversten van de priesters tot hem zeiden: *‘Schrijf niet: De Koning der Joden, maar dat Hijzelf heeft gezegd: Ik ben de Koning der Joden, zo antwoordde Pilatus: Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven’*, (Johannes 19:19-22).

Hieruit kan men, indien dit is verstaan, weten wat er onder koningen wordt verstaan in de volgende plaatsen van de Openbaring: *‘De zesde engel goot zijn fiool uit op de grote stroom, de Eufraat en zijn water is uitgedroogd, opdat zou worden bereid de weg der koningen van de opgang van de zon’*, (Openbaring 16:12).

‘Met de grote loonhoer zittende op vele wateren, hebben de koningen der aarde gehoereerd’, (Openbaring 17:2).

‘De zeven hoofden zijn de zeven bergen waar de vrouw zit en zeven koningen zijn zij, de vijf zijn gevallen en de een is en de ander is nog niet gekomen; en de tien hoornen die gij hebt gezien, tien koningen zijn zij, die het koninkrijk nog niet hebben ontvangen; maar zij ontvangen mogendheid als koningen één uur met het beest; dezen zullen met het Lam strijden en het Lam zal hen overwinnen, aangezien Het Heer der heren is en Koning der koningen’, (Openbaring 17:9,10,12,14).

En de vrouw die gij hebt gezien, is de grote stad, hebbende de koninklijke heerschappij over de koningen der aarde’, (Openbaring 17:18).

Van de wijn des toorns der hoererij van Babylon hebben alle natiën gedronken en de koningen der aarde hebben met haar gehoereerd’, (Openbaring 18:3).

En ik zag het beest en de koningen der aarde en hun heirlegers vergaderd, om slag te leveren tegen Hem Die op het paard zat en tegen Zijn heirleger’, (Openbaring 19:19).

En de natiën die gezaligd zijn, zullen in Zijn schijnsel wandelen en de koningen der aarde zullen hun heerlijkheid en eer in dezelve aanbrengen’, (Openbaring 21:24).

In deze plaatsen worden onder de koningen niet koningen verstaan, maar allen die òf in de waarheden vanuit het goede zijn, òf in de valsheden vanuit het boze, zoals eerder is gezegd. Eender bij Daniël: *‘Onder de koning van het zuiden en onder de koning van het noorden, die onder elkaar krijg voerden’*, (Daniël 11:1).

Onder de koning van het zuiden worden daar degenen verstaan die in het licht van het ware vanuit het goede zijn en onder de koning van het noorden zij die in de duisternis vanuit het boze zijn.

Dat het zuiden in het Woord degenen betekent die in het licht van het ware vanuit het goede zijn, zie de nrs. 1458, 3708, 3195, 5672, 9642; en het noorden hen die in de duisternis van het valse vanuit het boze zijn, nr. 3708; en in het algemeen in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 141 tot 153, waar gehandeld wordt over de vier windstreken in de hemel.

De koningen worden ook meermalen genoemd bij de profeten in het Oude Testament en onder hen worden eender diegenen verstaan die in de waarheden vanuit het goede zijn uit de Heer en in de tegengestelde zin zij die in de valsheden vanuit het boze zijn, zoals bij Jesaja: *‘Hij zal vele natiën besprengen; over Hem zullen de koningen hun mond sluiten, want hetgeen hun niet verteld was, hebben zij gezien en hetgeen zij niet hebben gehoord, hebben zij verstaan’*, (Jesaja 52:15).

Bij dezelfde: *‘Het Zion van de Heilige Israëls, gij zult de melk der natiën zuigen en de borsten der koningen zult gij zuigen’*, (Jesaja 60:16).

Bij dezelfde: *‘Koningen zullen uw voedsterheren zijn en de vorstenvrouwen uw zoogsters; met het aangezicht zullen zij zich ter aarde inkrommen voor u’*, (Jesaja 49:23; 14:9; 24:21; 60:10; Jeremia 2:26; 4:9; 49:38; Klaagliederen 2:6,9; Ezechiël 7:26,27; Hosea 3:4; Zefanja 1:8; Psalm 2:10, 110:5; de valsheden, (Genesis 49:20).

Omdat de koningen degenen betekenen die in de waarheden vanuit het goede zijn uit de Heer, is het daarom vanaf de oude tijden afkomstig, dat de koningen wanneer zij werden gekroond, zulke onderscheidingen ontvingen die de waarheden vanuit het goede betekenen; zoals dat de koning met olie werd gezalfd, dat hij een kroon van goud droeg, in de rechterhand een scepter hield, met een purperen overkleed werd bekleed, op een zilveren troon zat en met die onderscheidingen getooid op een wit paard reed.

De olie immers betekent het goede waar vanuit het ware is, nrs. 886, 4638, 9780, 9954, 10011, 10261, 10268; de kroon van goud op het hoofd iets eenders, nr. 9930; de scepter, dus de stok, de macht van het ware vanuit het goede, nrs. 4581, 4876, 4966; het overkleed en de mantel het Goddelijk Ware in het geestelijk rijk, nrs. 9825, 10005; en het purper de geestelijke liefde van het goede, nr. 9467; de troon het koninkrijk van het ware vanuit het goede, nrs. 5313, 6397, 8625; het zilver dat ware zelf, nrs. 1551, 1552, 2954, 5658; het witte paard, het verlichte verstand vanuit die dingen, zie het werkje (Het Witte Paard), nrs. 1 tot 5. Dat de rituelen bij de kroningen van de koningen zulke dingen behelzen, maar dat de erkenning ervan heden ten dage te gronde is gegaan, nrs. 4581, 4966.

Opdat men hieruit weet, wat de koning in het Woord betekent, zou ik hieraan willen toevoegen, waarom de Heer, toen Hij Jeruzalem binnenging, gezeten was op het veulen van een ezelin en het volk Hem toen tot Koning uitriep en zij eveneens hun bekleedselen over de weg uitspreidden, (Mattheüs 21:1-8; Markus 11:1-11; Lukas 19:28-40; Johannes 12:14-16) dit was voorzeggd bij Zacharia: *‘Spring op, dochter Zions, juich, dochter Jeruzalems, zie, uw Koning zal u komen, gerecht en zaligende, rijdende op een ezel en op het veulen van een ezelin’*, (Zacharia 9:9; Mattheüs 21:5; Johannes 12:15).

De oorzaak hiervan was dat zitten op een ezel en op het veulen van een ezelin, het onderscheidingsteken was van de opperrechter en de koning, wat uit het volgende kan vaststaan: *‘Mijn hart is tot de wetgevers van Israël, gij die rijdt op blanke ezinnen’*, (Richteren 5:9,10).

‘De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, die zijn veulen der ezelen zal binden aan de wijnstok en aan de edele wijnstok de zoon van zijn ezelin’, (Genesis 49:10,11); omdat zitten op een ezel en op het veulen van een ezelin zo’n onderscheidingsteken was, *‘reden daarom de rechters op witte ezinnen’*, (Richteren 5:9,10); en *‘hun zonen op de veulens van een ezelin’*, (Richteren 5:9,10; 12:14); en de koning zelf, wanneer hij werd gekroond op een muilezelin, (1 Koningen 1:33); en zijn zonen op muilieren, (2 Samuël 13:29).

Wie niet weet, wat met het paard, het muilier en het veulen van een ezelin in de uitbeeldende zin wordt aangeduid, zal geloven, dat het rijden van de Heer op het veulen van een ezelin de ellende en de vernedering heeft betekend; maar het betekende de Koninklijke Grootmachtigheid, daarom riep het volk toen de Heer uit als Koning en spreidden zij hun bekleedselen uit over de weg.

Dat dit is gebeurd toen Hij naar Jeruzalem ging, had als oorzaak, dat met Jeruzalem de Kerk wordt aangeduid; zie het werkje over ‘Het Nieuwe Jeruzalem en haar Leer’, nr. 6 en dat de bekleedselen zijn de waarheden, die het goede bekleeden en dit ten dienste staan, betekenen, in de ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 1073, 2576, 5248, 5319, 5954, 9212, 9215, 9216, 9952, 10536, en in het werk ‘Over de Hemel en de Hel, nrs. 177 tot 182.

Hieruit nu blijkt wat met de koning en met de koningen in het Woord wordt aangeduid, dus eveneens met Gezalfde, de Messias en de Christus, want de Gezalfde, de Messias en de Christus betekenen, evenals de Koning, de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware dat voortgaat vanuit Zijn Goddelijk Goede.

De koning immers wordt gezalfd genoemd en de Gezalfde wordt Messias genoemd in de Hebreeuwse taal en Christus in de Griekse taal; maar dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke alleen ‘de Gezalfde van Jehovah’ is geweest, omdat in Hem alleen het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde uit de ontvanging was, Hij was immers uit Jehovah ontvangen, maar dat alle gezalfden Hem slechts hebben uitgebeeld, nrs. 9954, 10011, 10268, 10269.

Dat echter de priesters het goede betekenen, zodanig als dit in het hemels rijk is, zie men in ‘Hemelse Verborgenheden’, namelijk dat de priesters de Heer hebben uitgebeeld ten aanzien van het Goddelijk Goede, nrs. 2015, 6148.

Dat het priesterschap uitbeeldend was voor de Heer ten aanzien van het werk van de zaliging, omdat dit was vanuit het Goddelijk Goede van Zijn Goddelijke Liefde, nr. 9809.

Dat het priesterschap van Aharon, van diens zonen en van de Levieten, uitbeeldend is geweest voor het werk van de zaliging in de opeenvolgende orde, nr. 10017.

Dat vandaar met het priesterschap en met de priesterschappen in het Woord het goede van de liefde dat uit de Heer is, wordt aangeduid, nrs. 9806, 9809.

Dat met de twee Namen: Jezus en Christus, zowel het priesterlijke als het koninklijke van Hem wordt aangeduid, namelijk met Jezus het Goddelijk Goede en met Christus het Goddelijk Ware, nrs. 3004, 3005, 3009.

Dat de priesters die de Heer niet erkennen, het tegendeel betekenen, eender de koningen, namelijk het boze en het valse vanuit het boze, nr. 3670.

32. Gode en Zijn Vader; dat dit betekent door het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede, kan hieruit vaststaan, dat God het Goddelijk Ware is en Jehovah het Goddelijk Goede en dat daarom in het Woord de Heer wordt genoemd God, waar gehandeld wordt over het Goddelijk Ware en Jehovah waar gehandeld wordt over het Goddelijk Goede, nrs. 2586, 2769, 2807, 2822, 3921, 4287, 4402, 7010, 9167; maar hier wordt in de plaats van Jehovah gezegd, Vader, omdat de Vader van de Heer Jehovah was en onder de Vader wordt iets eenders verstaan als onder Jehovah.

Onder de een en de ander, God en Vader, wordt de Heer alleen verstaan, want de Vader was in Hem, zoals de ziel is in haar lichaam, zie eerder de nrs. 10 en 26.

Hij was immers ontvangen uit Jehovah en uit wie iemand wordt ontvangen, uit die is zijn ziel; daarom, wanneer de Heer de Vader noemde, verstond Hij Zijn Goddelijke in Hemzelf.

Vandaar is het, dat Hij heeft gezegd: *‘dat de Vader in Hem is en Hij in de Vader’*, (Johannes 10:38; 14:10,11); *‘dat de Vader en Hij één zijn’*, (Johannes 10:30); *‘dat Hij niet alleen is, maar Hij en de Vader’*, (Johannes 16:32).

Dat de Heer het Goddelijke van Jehovah, dat in Hem was vanuit de ontvanging en dat het Zijn van het leven van Hem in Zijn Menselijke, de Vader heeft genoemd en het Goddelijk Ware, dat vanuit het Goddelijk Goede is, de Zoon, nrs. 2803, 3704, 7499, 8328, 8897.

Dat de Zoon des Mensen het Goddelijk Ware is en de Vader het Goddelijk Goede, nrs. 1729, 1733, 2159, 2628, 2803, 2813, 3255, 3704, 7499, 8897, 9807.

Bovendien zie men hierover de aanhalingen in: de Leer van het Nieuwe Jeruzalem vanuit de ‘Hemelse Verborgenheden’, over de vereniging van het Goddelijke dat Jehovah de Vader wordt genoemd met het Goddelijk Menselijke van de Heer, nr. 304.

33. Hem zij de heerlijkheid en de sterkte tot in de eeuwen der eeuwen; dat dit betekent dat die dingen, namelijk het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware, uit de Heer alleen zijn tot in het eeuwige, staat vast uit de betekenis van de heerlijkheid, namelijk het Goddelijk Ware in de hemel, nrs. 4809, 5922, 8267, 8427, 9429; en uit de betekenis van de sterkte, te weten het Goddelijk Goede door het Goddelijk Ware alle sterkte en alle macht heeft, nrs. 3091, 3563, 6344, 6423, 8304, 9643, 10019, 10182; en in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, waar wordt gehandeld over de macht van de engelen van de hemel uit de Heer, nrs. 228 tot 233.

Dat in de eeuwen der eeuwen is tot in het eeuwige, is zonder ontvouwing duidelijk.

Dat de heerlijkheid is het Goddelijk Ware in de hemel, is omdat het Goddelijk Ware daar het Licht is; en de dingen die vanuit het Licht in de hemel ontstaan, worden de heerlijkheid genoemd, omdat zij ontstaan uit de Heer en het Goddelijk Ware uitbeelden dat uit Hem is en Zijn heerlijkheid vertellen, vooral de dingen die binnen de engel zijn, die van het inzicht en de wijsheid zijn.

Dat het Licht van de hemel het Goddelijk Ware is en dat alle dingen die in de hemel zijn, zowel buiten als binnen de engel, uit het Licht daar ontstaan, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 126-140, 172, 173, 176.

In de wereld gelooft men, dat onder ‘de heerlijkheid zij God’ wordt verstaan, dat God van de mens de heerlijkheid wil om Zijnentwil en daardoor wordt aangedaan en Hij daarom weldoet; maar men vergist zich; God wil van de mens de heerlijkheid ter wille van de mens; dan immers kent de mens alle dingen toe aan het Goddelijke en niets aan zichzelf en wanneer hij dit doet, kan dan het Goddelijke invloeden met het Goddelijk Ware en hem inzicht en wijsheid geven.

Zo en niet anders wordt de Heer verheerlijkt in de mens; de Heer immers heeft eenieder lief en vanuit de Liefde wil Hij, dat Zijn heerlijkheid, dat wil zeggen, het Goddelijk Ware, in hen zal zijn.

Dit leert de Heer ook bij Johannes: ‘Indien gij in Mij zult zijn gebleven en Mijn woorden in u zullen zijn gebleven, zo wat gij zult hebben gewild, zult gij vragen en het zal u geschieden; hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt en gij tot Mijn discipelen wordt’, (Johannes 15:7,8).

Dat het heil van het menselijk geslacht de heerlijkheid van de Heer is, nrs. 4347, 4593, 5957, 7550, 8263, 10646.

34. Amen; dat dit de Goddelijke bevestiging betekent, staat vast uit de betekenis van amen, namelijk de waarheid.

Dit immers wordt met amen in de Hebreeuwse taal aangeduid en omdat elke waarheid die echte waarheid is, Goddelijk is, betekent daarom amen, wanneer dit in het Woord wordt gezegd, de Goddelijke bevestiging.

Het ware immers bevestigt alle dingen en het Goddelijk Ware bevestigt Zichzelf; en omdat de Heer het Goddelijk Ware Zelf was, toen Hij in de wereld was, zei de Heer daarom zo vaak ‘amen’.

35. vers 7,8. *Zie, Hij komt met de wolken en zien zal Hem alle oog en zij die Hem hebben doorstoken; en alle stammen der aarde zullen over Hem rouw bedrijven, ja, amen. Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, zegt de Heer, Die Is en Die Was en Die Komen zal, Die Almachtige.*

Zie, Hij komt met de wolken, betekent dat de Heer Zich zal onthullen in het Woord door de innerlijke zin; en zien zal Hem alle oog, betekent dat allen zullen erkennen die in de

waarheden vanuit het goede zijn; en zij die Hem hebben doorstoken, betekent dat ook degenen zullen zien die in de valsheden vanuit het boze zijn; en alle stammen der aarde zullen over Hem rouw bedrijven, betekent dat de valsheden van de Kerk weerstand zullen bieden; ja, amen, betekent de Goddelijke bevestiging dat het zo zal gebeuren.

Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, betekent dat Hij alle dingen regeert vanuit eersten door laatsten en zo alle dingen van de hemel tot in het eeuwige; zegt de Heer, Die Is en Die Was en Die Komen zal, betekent uit Hem Die is het Al in alle dingen van de hemel en van de Kerk, uit het eeuwige tot in het eeuwige en Jehovah; Die de Almachtige, betekent vanuit Zich.

36. Zie, Hij komt met de wolken; dat dit betekent dat de Heer Zich zal onthullen in het Woord door de innerlijke zin, staat vast uit de betekenis van komen, wanneer het de Heer betreft, dus Zich onthullen; en uit de betekenis van de wolken, namelijk de Goddelijke waarheden in laatsten; en omdat daar ieder ding een innerlijke of geestelijke zin bevat, is daarom ‘komen met de wolken’, Zich onthullen door die zin.

Dat de wolken de Goddelijke waarheden in laatsten betekenen, is vanuit de schijnbaarheden in de geestelijke wereld; daar verschijnen wolken in verschillend licht: in de binnenste of derde hemel in een vlamig licht, in de middelste of de tweede in een blinkend wit licht en in de laatste of eerste in een dichter licht; en eenieder weet daar dat zij het Goddelijk Ware uit de Heer door de engelen betekenen; want wanneer het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer, dus het Licht Zelf van de hemel, door de engelen heengaat, verschijnt het zoals een wolk, zuiverder en dichter volgens hun inzicht.

Zulke wolken zijn door mij vele malen gezien en het werd eveneens doorvat wat zij betekenen; vandaar is het, dat met de wolken zodanig als die voor de ogen van de mensen in de wereld verschijnen, het Goddelijk Ware in laatsten wordt aangeduid en dat, omdat het Woord in de letter het Goddelijk Ware is in laatsten, dit met de wolken wordt aangeduid.

Wie niet weet, dat de wolken dit betekenen, kan geloven, dat de Heer tot het Laatste Gericht zal komen in de wolken en in de heerlijkheid zal verschijnen, volgens Zijn woorden bij de evangelisten, waar Hij zegt: *‘Dan zal het teken van de Zoon des Mensen verschijnen in de hemel en zij zullen zien de Zoon des Mensen komende in de wolken des hemels met macht en veel heerlijkheid’*, (Mattheüs 24:30; Markus 13:26; Lukas 21:27).

De voleinding der eeuw, waarover daar wordt gehandeld, is de laatste tijd van de Kerk en de Komst van de Heer dan, is de onthulling van Hemzelf en van het Goddelijk Ware dat uit Hem is, in het Woord door de innerlijke zin; ergens anders dan in het Woord onthult de Heer Zich niet, noch anders daar dan door de innerlijke zin; de macht en de heerlijkheid betekenen ook het Woord in de innerlijke zin; dat heden ten dage dit is vervuld, namelijk dat de eeuw is voleindigd en het Laatste Gericht voltrokken en eveneens de Heer is gekomen in de wolken, dat wil zeggen, de innerlijke zin van het Woord heeft onthuld, kan vaststaan uit het werkje over ‘Het Laatste Gericht’, van de aanvang tot het einde; en eveneens in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nr. 1 en verder eveneens in ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 249 tot 266.

Dat de voleinding der eeuw de laatste tijd van de Kerk betekent, zie de nrs. 4535, 10622; dat de Komst van de Heer is de onthulling van het Goddelijk Ware door de innerlijke zin, nrs. 3900, 4060; dat de wolken de letterlijke zin van het Woord zijn, nrs. 4060, 4391, 5922, 6343, 6752, 8106, 8781, 9430, 10551, 10574; dat de heerlijkheid het Goddelijk Ware in de hemel betekent, dus de innerlijke zin, omdat deze zin het Goddelijk Ware in de hemel is, nrs. 5922, 9429, 10574.

Dat er wordt gezegd: Hij zal komen in macht, is omdat het Goddelijk Ware, dat uit de Heer is, alle macht heeft, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 228-233 539.

Iets eenders wordt verstaan onder de woorden van de Heer tot de overste van de priesters: *‘Jezus zei tot de overste van de priesters: Van nu aan zult gij zien de Zoon des Mensen,*

zittende ter rechterhand der macht en komende in de wolken des hemels’, (Mattheüs 26:64; Markus 14:62); de Zoon des Mensen is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware; zitten aan de rechterhand der macht, is dat dit de almacht heeft; komen in de wolken des hemels, is de onthulling van het Goddelijk Ware ten aanzien van Hem in het Woord, want Hij heeft Zichzelf onthuld; en eveneens heeft Hij alle dingen vervuld die zijn bevat in de innerlijke zin, waarin voornamelijk wordt gehandeld over de verheerlijking van Zijn Menselijke.

Iets eenders wordt met de wolken aangeduid in deze volgende plaatsen; bij Daniël: *‘Ik zag in de gezichten des nachts en zie, met de wolken des hemels kwam Een, de Zoon des Mensen gelijk’*, (Daniël 7:13).

In de Openbaring: *‘Ik aanschouwde en zie een blanke wolk en op de wolk was Een gezeten, de Zoon des Mensen gelijk, hebbende op Zijn hoofd gesteld een kroon’*, (Openbaring 14:14,16).

Bij Jesaja: *‘Zie, Jehovah zittende op een lichte wolk’*, (Jesaja 19:1).

Bij David: *‘Zingt Gode, looft Zijn Naam, verhoogt Hem Die op de wolken rijdt’*, (Psalm 68:5); bij dezelfde: *‘Jehovah stelt de wolken tot Zijn wagen; Hij wandelt op de vleugelen des winds’*, (Psalm 104:3).

Wie kan niet zien, dat men deze dingen niet moet verstaan volgens de zin van de letter, namelijk dat Jehovah zit op een wolk, dat Hij rijdt op de wolken en dat Hij de wolken tot Zijn wagen stelt.

Wie geestelijk denkt, die kan weten dat Jehovah in Zijn Goddelijk Ware is, dit immers gaat uit Hem voort en dus dat dit het is wat onder de wolken daar wordt verstaan; daarom wordt er ook gezegd, dat Jehovah de wolken tot Zijn wagen stelt; met de wagen immers wordt de leer van het ware aangeduid, zie de nrs. 2762, 5321, 8215.

Eender in deze plaatsen; bij Jesaja: *‘Drupt, gij hemelen, van boven af en de hogere wolken der gerechtigheid’*, (Jesaja 45:8).

Bij Nahum: *‘De weg van Jehovah is met de wolk en de wervelwind en de wolken zijn het stof van Zijn voeten’*, (Nahum 1:3).

Bij David: *‘Kent God sterkte toe, Wiens hoogheid is over Israël en Wiens sterkte is in de hogere wolken’*, (Psalm 68:35).

Bij Mozes: *‘Niet zoals God, o Jeschurun, rijdende in de hemel tot uw hulp en in Zijn grootheid op de wolken’*, (Deuteronomium 33:26).

Bij David: *‘De Getuige in de wolken is getrouw’*, (Psalm 89:38).

Hieruit kan vaststaan wat daarmee wordt aangeduid *‘dat de wolk de innerlijke voorhof vervulde’*, (Ezechiël 10:3,4) en dat *‘de wolk op de tent bleef rusten’*, waarover meermalen bij Mozes.

Verder, dat Jezus, toen Hij van gedaante was veranderd, in de heerlijkheid werd gezien en dat een wolk Zijn drie discipelen omsluerde en dat hun vanuit de wolk werd gezegd: *‘Deze is Mijn beminde Zoon’*, (Mattheüs 27:1-10; Markus 9:1-11; Lukas 9:28-36).

Men zie ook wat over de Heer in het midden van de engelen in een wolk verscheen, in het werkje over *‘de Aardbollen in het Heelal’*, nr. 171, is gezien.

37. En zien zal Hem alle oog; dat dit betekent dat allen zullen erkennen die in de waarheden vanuit het goede zijn, staat vast uit de betekenis van zien, namelijk verstaan, doorvatten en erkennen, waarover de nrs. 2150, 2325, 2807, 3764, 3863, 3869, 4723, 10705; en uit de betekenis van het oog, namelijk het verstand en het geloof, nrs. 2701, 4403-4421, 4523-4534, 9051, 10569, dus degenen die in de waarheden vanuit het goede zijn, want dezen zijn in het geloof en daaruit in het verstand.

Dat het oog het geloof en het verstand betekent, is vanwege de overeenstemming; het verstand immers is het innerlijk gezicht en het is dit gezicht dat ziet door het oog; het bepaalt dit immers tot objecten en het schikt de innerlijke dingen ervan, die er verscheidene zijn, tot opnemings.

Vandaar verschijnt het regenboogvlies en de pupil nu eens verwijd en dan weer samengetrokken, nu eens duister, dan weer lichtend, soms fonkelend, geheel en al volgens de begeerte en het verlangen van het verstand; vandaar is het, dat men enigermate uit de ogen de aandoening van het denken kan zien.

Vanwege de overeenstemming is het dat het oog het verstand betekent; dat het oog ook het geloof betekent, is omdat de waarheden van het geloof nergens anders zetelen dan in het verstand, de waarheden die daar niet zetelen, zijn niet in de mens, zie hierover het werk ‘De Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 28 tot 36.

Dat het oog in de geestelijke zin het geloof is, is eveneens vanwege de aanblik van de Heer door de engelen; zij keren immers bij voortduur het aangezicht tot Hem en zij zien Hem met het geloof en het verstand, zie over dit toekeren, dat het dit betekent, het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 123, 142, 143, 145, 151, 153, 255, 272, 510.

38. En zij die Hem hebben doorstoken; dat dit betekent dat ook degenen zullen zien die in de valsheden vanuit het boze zijn, staat vast uit de betekenis van doorsteken, namelijk zij die de Heer geheel en al ontkennen; die immers doden en doorsteken Hem bij zich; zij zijn het ook die worden verstaan onder de krijgsknecht die Zijn zijde doorstak, (Johannes 19:34-37). Onder de krijgsknecht en de krijgsknechten daar worden degenen verstaan die van de Kerk zijn en voor de Heer zich te weer moesten stellen, daar in het bijzonder degenen die van de Joods Kerk zijn en in het algemeen allen die van de Kerk in valsheden vanuit het boze zijn. Omdat de krijgsknechten die betekenen, hebben zij daarom de bekleedselen van de Heer verdeeld en over de rok het lot geworpen, waaronder wordt verstaan, dat de Joodse Kerk de Goddelijke waarheden heeft verstrooid die in de letterlijke zin van het Woord zijn, maar dat zij de innerlijke waarheden of de waarheden die van de innerlijke zin zijn, niet hebben kunnen verstrooien; want de bekleedselen betekenen de waarheden in laatsten, nrs. 2576, 5248, 6918, 9158, 9212; verdelen betekent verdrijven en verstrooien, nrs. 4424, 6360, 6361, 9093; en de rok, de innerlijke waarheden, nrs. 9048, 9212, 9216, 9826.

39. En alle stammen der aarde zullen over Hem rouw bedrijven; dat dit betekent dat de valsheden van de Kerk weerstand zullen bieden, staat vast uit de betekenis van rouw bedrijven, dus rouwen, smart hebben, verontwaardigd zijn, toornen, afkerig zijn en dus eveneens weerstand bieden; en uit de betekenis van de stammen, namelijk alle waarheden en goedheden in de samenvatting en in de tegengestelde zin alle valsheden en boosheden in de samenvatting, waarover hierna; en uit de betekenis van de aarde, namelijk de Kerk, nr. 29; vandaar wordt met alle stammen van de aarde de gehele Kerk aangeduid en daarmee dat zij rouw over Hem zullen bedrijven, wordt aangeduid dat de waarheden en de goedheden er niet langer zullen zijn, omdat de valsheden en de boosheden zullen regeren en weerstand zullen bieden; er wordt immers in dit vers in het algemeen gehandeld over de staat van de Kerk hoedanig die zal zijn in haar einde, wanneer er niet langer geloof is omdat er geen naastenliefde is, namelijk dat de Heer Zich dan zal onthullen en allen zullen erkennen die in de waarheden vanuit het goede zijn, maar eveneens zullen degenen zien die in de valsheden vanuit het boze zijn, maar dat de valsheden van de Kerk weerstand zullen bieden.

Dat in de Openbaring niet wordt gehandeld over de opeenvolgende staten van de Kerk, maar over de laatste staat, wanneer haar einde daar is, zie nr. 5; en dat haar einde daar is, wanneer er geen geloof meer is omdat er geen naastenliefde is, zie het werkje ‘Het Laatste Gericht’, nr. 33 tot 39, e.v.; en wanneer het geloof er niet is omdat er geen naastenliefde is, dan regeren de valsheden vanuit het boze, die aan de waarheden vanuit het goede weerstand bieden.

Meermalen worden in het Woord de stammen genoemd, omdat het Israëlitische volk in twaalf stammen was verdeeld; en wie de innerlijke zin van het Woord niet kent, is van mening dat onder de stammen worden verstaan de stammen van Israël, toch worden die daaronder niet

verstaan, noch wordt onder Israël Israël verstaan; maar onder de stammen worden allen verstaan die in de waarheden zijn vanuit het goede en onder Israël de Kerk van de Heer. Degene bij wie dit niet bekend is, neemt gemakkelijk het algemene geloof aan, dat de zonen Israëls boven allen in het algehele wereldrond waren uitverkoren en eveneens dat zij tenslotte in het land Kanaän moeten worden binnengeleid, ja zelfs ook dat vanuit hen vooral de hemel zal bestaan, terwijl toch onder de namen van hen niet zij worden verstaan, maar degenen die in de waarheden vanuit het goede zijn, dus die van de Kerk zijn.

Onder de twaalf stammen allen en onder eenieder enig speciaal ware of goede, dat degenen hebben die van de Kerk zijn.

Wanneer men deze dingen heeft verstaan, kan vaststaan wat er in de Openbaring wordt bedoeld met: *‘Ik hoorde het getal der gezegelden, 144000 gezegelden vanuit alle stammen van de zonen Israëls: vanuit de stam van Juda 12000 gezegelden, vanuit de stam van Ruben 12000 gezegelden, vanuit de stam Gad 12000 gezegelden, vanuit de stam Aser 12000 gezegelden, vanuit de stam Naftali 12000 gezegelden, vanuit de stam Menasse 12000 gezegelden, vanuit de stam Simeon 12000 gezegelden, vanuit de stam Levi 12000 gezegelden, vanuit de stam Isachar 12000 gezegelden, vanuit de stam Zebulon 12000 gezegelden, vanuit de stam Jozef 12000 gezegelden, vanuit de stam Benjamin 12000 gezegelden’*, (Openbaring 7:4-8).

Hier worden niet degenen verstaan die van de Israëlitische natie zijn, maar allen, hoevelen het er ook zijn, die in de waarheden vanuit het goede zijn; dezen immers zijn allen gezegeld tot de hemel.

De getallen 144000 en 12000 betekenen ook allen en iedere stam al degenen die in dat ware of goede zijn dat met de naam ervan wordt aangeduid, zoals kan vaststaan uit wat in het werk ‘Hemelse Verborgenheden’ is getoond, zoals welk goede en ware wordt aangeduid met Juda, nrs. 3881, 6363; welk met Ruben, nrs. 3861, 3866, 4605, 4731, 4734, 4761, 6342-6345; welk met Gad, nrs. 3934, 3935; welk met Aser, nrs. 3938, 3939, 6408; welk met Naftali, nrs. 3927, 3928; welk met Menasse, nrs. 3969, 5354, 6222, 6234, 6238, 6267, 6296; welk met Simeon, nrs. 3869-3872, 4497, 4502, 4503, 5482, 5626, 5630; welk met Levi, nrs. 3875, 3877, 4497, 4502; welk met Isachar, nrs. 3956, 3957, welk met Zebulon, nrs. 3960, 3961, 6383; welk met Jozef, nrs. 3969, 3971, 4669, 6417, en welk met Benjamin, nrs. 3969 4592, 5411, 5413, 5443, 5639, 5686, 5688, 5689, 6440.

Dat alle getallen in het Woord dingen betekenen, nrs. 482, 487, 647, 648, 755, 813, 1963, 2075, 2252, 3252, 4264, 4495, 4670, 5265, 6175, 9488, 9659, 10217, 10253.

Dat twaalf allen en alle dingen betekent ten aanzien van de waarheden vanuit het goede, nrs. 577, 2089, 2129, 2130, 3272, 3858, 3913; eender de getallen 72, 144, 12000, 144000, omdat die uit twaalf door vermenigvuldiging oprijzen, nr. 7973.

Dat de vermenigvuldigde getallen iets eenders betekenen als de enkelvoudige, waaruit die door vermenigvuldiging zijn ontstaan, nrs. 5291, 5335, 5708, 7973.

Wie niet weet dat getallen dingen betekenen en wat de getallen 12, 144, 12000 en verder wat de stammen en de apostelen, kan ook niet weten wat die in de Openbaring betekenen:

‘De heilige stad, het Nieuwe Jeruzalem, had een grote en hoge muur, hebbende 12 poorten en in de poorten 12 engelen en namen daarin geschreven, namelijk de namen van de 12 stammen van Israël; en de muur had 12 fundamenten en welke de 12 namen van de apostelen van het Lam; de muur was 144 ellen en de lengte en de breedte van de stad was 12000 stadiën’, (Openbaring 21:12,14,16,17); wat met al die dingen wordt aangeduid, zie men het werkje ‘Het Nieuwe Jeruzalem en haar Leer’, nr. 1, namelijk dat met Jeruzalem de Kerk ten aanzien van de leer wordt aangeduid, met haar muur de bescherming van de waarheden, met de poorten de binnenleidende waarheden, met de fundamenten de erkentissen waarop de leer wordt gegrondvest, met de 12 engelen en met de 12 stammen alle waarheden en goedheden in de samenvatting, eender de 12 apostelen; en dat met de getallen 12, 144, 12000, alle dingen en allen worden aangeduid.

De verborgenheid zien die daarin is gelegen waarom de namen van de 12 stammen waren gegraveerd in de kostbare stenen in de urim en de thummim en bovendien wat de borstlap betekende, zie (Exodus 28:21, 39:10-15); die verborgenheid zie men ontvouwd in de nrs. 3858, 6335, 6640, 9863, 9865, 9873, 9874, 9905.

Hij kan ook zien, wat daarmee wordt aangeduid, dat, ‘de 12 apostelen zouden zitten op twaalf tronen en de twaalf stammen Israëls zouden richten’, (Mattheüs 19:28) namelijk dat de Heer alleen eenieder zal richten door de waarheden vanuit het goede, nrs. 2129, 6397 en verder wat wordt verstaan onder de profetieën van Israël, de vader, over zijn zonen, (Genesis 49); en ook wat in zeer vele plaatsen in het Woord, waar de stammen worden genoemd, zoals in (Jesaja 19:13; 49:6; 63:17; Jeremia 10:16; Ezechiël 48:1; Psalm 122:3-5; Deuteronomium 32:8; Numeri 24:2; Openbaring 5:9; 7:9; 11:9; 13:7; 14:6) en elders; en verder wat onder de woorden van de Heer wordt verstaan ten aanzien van de Voleinding der eeuw en ten aanzien van Zijn Komst: *‘Na de verdrukking van die dagen zal de zon worden verduisterd en de maan zal haar schijnsel niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen en de machten der hemelen zullen worden bewogen; en dan zal het teken van de Zoon des Mensen verschijnen in de hemel; en dan zullen alle stammen der aarde rouw bedrijven; en zij zullen zien de Zoon des Mensen komende in de wolken des hemels met macht en veel heerlijkheid’*, (Mattheüs 24:29,30).

Men kan deze dingen zien ontvouwd in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nr. 1; en deze volgende dingen in de ‘Hemelse Verborgenheden’, namelijk dat de twaalf stammen van Israël hebben uitgebeeld en vandaar hebben betekend alle waarheden en goedheden in samenvatting, dus alle dingen van het geloof en de liefde, nrs. 3858, 3926, 4060, 6335; eendere dingen de twaalf apostelen, nrs. 2129, 3354, 3488, 3858, 6397.

Dat zij verschillende dingen betekenen volgens de orde waarin zij worden genoemd, nrs. 3862, 3926, 3939, 4603, 6337, 6640, 10335.

40. Ja, amen; dat dit betekent de Goddelijke bevestiging dat het zo zal gebeuren, staat vast uit de betekenis van ja, namelijk de bevestiging van de voorafgaande dingen dat het zo zal gebeuren; en uit de betekenis van amen, namelijk de Goddelijke bevestiging, waarover eerder in nr. 34.

41. Ik ben de Alfa en Omega, de Aanvang en het Einde; dat dit betekent dat Hij alle dingen regeert vanuit eersten tot laatsten en zo alle dingen van de hemel tot in het eeuwige, staat vast uit de betekenis van de Alfa en de Omega, namelijk de eerste en de laatste, of in de eerste en in de laatste dingen; en wie in de eerste dingen en in de laatste dingen is, regeert ook de tussenliggende dingen, dus alle dingen.

Dit wordt gezegd ten aanzien van het Goddelijk Menselijke van de Heer, omdat zij worden gezegd ten aanzien van Jezus Christus, onder welke Naam Zijn Goddelijk Menselijke wordt verstaan, zie eerder nr. 26; hierdoor is Hij in eersten en laatsten.

Dat Hij echter alle dingen regeert vanuit eersten door laatsten, is een verborgenheid die nog niet door de mens kan worden doorvat; de mens immers weet niet iets ten aanzien van de opeenvolgende graden waarin de hemelen zijn onderscheiden en ook waarin de innerlijke dingen van de mens zijn onderscheiden en slechts weinig ten aanzien van dat de mens ten aanzien van het vlees en de beenderen is in laatsten; ook doorvat hij niet, hoe de tussenliggende dingen door laatsten uit eersten worden geregeerd; niettemin is de Heer in de wereld gekomen, opdat Hij het menselijke zou aantrekken en Dit verheerlijken, dat wil zeggen, Goddelijk maken tot aan het laatste, dat wil zeggen, tot aan het vlees en de beenderen, opdat Hij zo alle dingen zou regeren.

Dat de Heer zo’n Menselijke heeft aangetrokken en het met Zich in de hemel heeft gedragen, is in de Kerk bekend, vanwege het feit dat Hij niets van Zijn Lichaam heeft achtergelaten in het graf; en eveneens uit Zijn woorden tot de discipelen, door te zeggen: *‘Ziet Mijn handen en*

Mijn voeten, dat Ik het Zelf ben; (betast Mij) en ziet omdat een geest geen vlees en beenderen heeft zoals gij Mij ziet hebben', (Lukas 24:39).

Daardoor is de Heer dus in laatsten; en omdat Hij deze dingen ook Goddelijk heeft gemaakt, heeft Hij Zich in de Goddelijke Macht gebracht van alle dingen te regeren vanuit eersten door laatsten.

Indien de Heer dit niet had gedaan, dan zou het menselijk geslacht op deze aarde tot de eeuwige dood te gronde zijn gegaan.

Maar deze verborgenheid wordt niet verder uitgelegd, omdat men meer dingen moet weten waardoor men een idee kan vormen en verwerven ten aanzien van de Goddelijke regering door laatsten vanuit eersten.

Toch kan iets uit de teksten die in de 'Hemelse Verborgenheden' zijn getoond, tot het verstand komen, namelijk deze: dat de innerlijke dingen opeenvolgend invloeden in de uiterlijke dingen, tot in het uiterste of het laatste en dat zij daar ook ontstaan en dat zij daar blijven bestaan, nrs. 634, 6239, 6465, 9216, 9217.

Dat zij niet alleen opeenvolgend invloeden, maar ook in het laatste het gelijktijdige vormen, in welke orde, nrs. 5897, 6451, 8603, 10099.

Dat daarom alle innerlijke dingen in een opeenvolging worden samengehouden uit het eerste door het laatste, nr. 9828 en in het werk 'Over de Hemel en de Hel', nr. 297.

Dat vandaar in de laatste dingen de sterkte en de macht is, nr. 9836.

Dat vandaar ook het laatste meer dan de innerlijke dingen heilig is, nr. 9824.

Dat vandaar het Eerste en het Laatste alle dingen betekenen, nrs. 10044, 10329, 10335.

Over de opeenvolgende graden, waarin de hemelen zijn onderscheiden en waarin ook de innerlijke dingen van de mens zijn onderscheiden, zie het werk 'Over de Hemel en de Hel', nr. 38.

Er wordt ook gezegd, dat de Heer de Aanvang en het Einde is en daaronder wordt verstaan uit het eeuwige tot in het eeuwige, maar dit kan ook niet begrijpelijk worden ontvouwd, meer dan eerder in nr. 23 is ontvouwd, zie daar.

42. Zegt de Heer, Die Is en Die Was en Die Komen zal; dat dit betekent uit Hem Die is het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk uit het eeuwige tot in het eeuwige en Jehovah, staat vast uit wat eerder in nr. 23 is ontvouwd, waar dezelfde dingen staan.

43. Die de Almachtige; dat dit betekent vanuit Zich, staat hieruit vast dat niemand in de hemelen, macht heeft dan alleen de Heer en daarom zijn de engelen voor zoveel machten, of voor zoveel machtig, als zij uit de Heer ontvangen; en zij ontvangen voor zoveel als zij in het Goddelijk Goede verenigd zijn met het Goddelijk Ware, want dit is de Heer in de hemel. Daaruit blijkt dat alleen de Heer machtig is en nooit iemand in de hemel dan alleen vanuit de Heer; de oorzaak hiervan is dat het Goddelijke van de Heer, is het al in alle dingen daar; het maakt immers de hemel in het algemeen en bij ieder in het bijzonder.

Door Hem zijn ook alle dingen geschapen die geschapen zijn, dus de hemel en de aarde, wat Hijzelf ook leert bij Johannes: *'In de aanvang was het Woord en het Woord was bij God en God was het Woord; alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt en zonder Hetzelve is niets gemaakt dat gemaakt is. In Hetzelve was het leven en het leven was het Licht der mensen. En het Woord is Vlees geworden en het heeft in ons gewoond', (Johannes 1:1,3,4,14).*

Onder het Woord wordt verstaan het Goddelijk Ware dat in de hemelen is, uit Hetwelk alle dingen daar zijn; dat dit de Heer is ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, is duidelijk, omdat er wordt gezegd, 'en het Woord is Vlees geworden en het heeft in ons gewoond'; en omdat het gehele leven van de engelen daaruit is en eveneens al het licht in de hemelen, wordt er gezegd, 'In Hetzelve was het Leven en het Leven was het Licht der mensen', maar al deze dingen zie men beter toegelicht in het werk 'Over de Hemel en de Hel', namelijk dat het Goddelijke van de Heer de hemel maakt, nrs. 7 tot 12; dat dit Zijn Goddelijk Menselijke is,

nrs. 78 tot 86; dat de engelen daaruit het gehele leven hebben, nr. 9; en eveneens al het licht van de hemel, nrs. 126 tot 140.

Dat de engelen alle macht hebben vanuit de Heer en geen macht uit henzelf, nrs. 228 tot 233. Hieruit blijkt, dat almachtig vanuit zich zijn is: leven en kunnen.

Dat het Goddelijk Menselijke van de Heer evenzeer vanuit Zich leeft en kan, als Zijn Goddelijke in Hem, dat de Vader wordt genoemd, leert de Heer ook: *‘Gelijkerwijs de Vader het leven heeft in Zichzelf, aldus heeft Hij de Zoon gegeven het leven in Zichzelf te hebben’*, (Johannes 5:26); en dat niemand anders het leven in zichzelf heeft: *‘Jezus zei: Zonder Mij kunt gij niet wat ook doen’*, (Johannes 15:5).

44. vers 9-11. *Ik, Johannes, die en uw broeder en medegenoot in de verdrukking en in het koninkrijk en de geduldige verwachting van Jezus Christus: Ik was op het eiland Patmos, om het Woord van God en om de getuigenis van Jezus Christus. Ik werd in de geest op de dag van de Heer en ik hoorde achter mij een grote stem als van een bazuin, zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste; hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek en zend het aan de Kerken, aan die in Azië, naar Efeze en naar Smyrna en naar Pergamus en naar Thyatire en naar Sardis en naar Filadelfia en naar Laodicea.*

Ik Johannes, betekent de leer ten aanzien van de Heer en de erkenning; die en uw broeder, betekent het goede van de liefde tot Hem; en medegenoot in de verdrukking, betekent het ware van het geloof, bestookt door de valsheden; in het koninkrijk betekent, betekent in de Kerk waar de waarheden zijn; en de geduldige verwachting van Jezus Christus, betekent waar de erkenning is van het Goddelijke in Zijn Menselijke.

Ik was op het eiland Patmos, betekent de onthulling aan de natiën; om het Woord Gods, betekent opdat het Goddelijk Ware zal worden opgenomen; en om de getuigenis van Jezus Christus, betekent, en opdat het Goddelijk Menselijke van de Heer erkend zal worden; ik werd in de geest, betekent de geestelijke staat, wanneer onthulling is; op de dag des Heren betekent toen de Goddelijke invloeiing; en ik hoorde achter mij een grote stem als van een bazuin, betekent de duidelijke doorvatting van het Goddelijk Ware vanuit de hemel onthuld, zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste, betekent Die alle dingen regeert vanuit eersten door laatsten en zo alle dingen van de hemel tot in het eeuwige.

Hetgeen gij ziet, schrijf dat in een Boek, betekent opdat de onthullingen mogen zijn voor het nageslacht en zend het aan de Kerken, aan die in Azië, betekent en dan vooral aan degenen die in het licht van het inzicht zijn; naar Efeze en Smyrna en naar Pergamus en naar Thyatire en Sardis en naar Filadelfia en naar Laodicea, betekent in het bijzonder volgens de opneming.

45. Ik, Johannes; dat dit de leer ten aanzien van de Heer betekent, kan vaststaan uit de uitbeelding van Johannes, namelijk dat in de hoogste zin onder hem wordt verstaan de Heer ten aanzien van de leer, zie nr. 19; en daarom wordt ook met hem de leer ten aanzien van de Heer aangeduid, want de Heer kennen is het voornaamste van alle dingen van de leer, of het eerste ervan of het laatste.

Want het voornaamste in de Kerk is Zijn Goddelijke kennen en erkennen, want zij wordt met Zijn Goddelijke verbonden door de erkenning en het geloof en zonder die verbinding met het Goddelijke zijn alle dingen van de leer hoegenaamd van geen waarde.

Dit is ook de oorzaak, dat het Goddelijke Zich heeft onthuld; het Goddelijke dat Zich heeft onthuld is het Goddelijk Menselijke.

Dat er zonder de erkenning van het Goddelijke in het Menselijke van de Heer geen heil is, zie men met veel dingen getoond in *‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’*, nrs. 280 tot 310.

Vandaar nu is het, dat Johannes, omdat hij de Heer ten aanzien van de leer uitbeeldt, ook de leer ten aanzien van de Heer uitbeeldt.

46. Die en uw broeder; dat dit betekent en ten aanzien van het goede van de liefde tot Hem, staat vast uit de betekenis van de broeder, namelijk het goede van de liefde; de oorzaak dat de broeder het goede van de liefde betekent, is, dat er in de hemel geen andere verwantschappen zijn dan geestelijke, dus ook geen andere broederschappen; daar immers worden zij niet krachtens de een of andere geboorte broeders en eveneens kennen zij, die broeders zijn geweest in de wereld, daar elkaar niet, maar eenieder kent de ander vanuit het goede van de liefde; zij die het meest verbonden zijn, als broeders en de overigen volgens de verbinding door het goede als verwanten en als vrienden; vandaar is het, dat met broeder in het Woord, het goede van de liefde wordt aangeduid; dit leert de Heer ook, toen Hij zei: *'Iemand zei tot Jezus: Zie, Uw moeder en Uw broeders staan buiten, zoekende U te spreken. Maar Hij, antwoordende, zei: Wie is Mijn moeder en wie zijn Mijn broeders. Mijn moeder en Mijn broeders zijn zij die horen het Woord Gods en hetzelfde doen'*, (Mattheüs 12:47-50; Lukas 8:19-21).

En elders: *'Een is uw Meester, Christus, gij allen echter zijt broeders'*, (Mattheüs 23:8); daaruit blijkt, wat het is een broeder in de Heer te zijn.

Zie, wat hierover eerder is getoond, zoals dat in de hemel allen zijn vergezelschap volgens de geestelijke verwantschappen, namelijk die van het goede van de liefde en van het geloof en dat die elkaar kennen zoals verwanten, in het werk 'Over de Hemel en de Hel', nr. 205 en in de 'Hemelse Verborgenheden', nrs. 685, 917, 2739, 3612, 3815, 4121 en dat vandaar onder de broeders in het Woord diegenen worden verstaan die verbonden zijn door het goede, nrs. 2360, 3303, 3803, 3815, 4121, 4191, 4267, 5409, 6756, 10490.

Dat door de Heer diegenen broeders worden genoemd, die in het goede van de liefde en van het geloof uit Hem zijn, nrs. 4191, 5686, 5692, 6756.

Dat zij ook broeders werden genoemd vanwege de geestelijke verwantschap, nr. 6756.

Dat de naastenliefde en het geloof, dus het goede en het ware, broeders zijn, in welk opzicht, nrs. 367, 3160, 9806.

Dat het goede en het ware ook zijn broeder en zuster, in welk opzicht, nrs. 2508, 2524, 3160.

Dat ook het goede en het ware echtelieden zijn, in welk opzicht, nr. 3160.

De man met de broeder, dat dit is het ware met het goede, nrs. 3459, 4725.

47. En medegenoot in de verdrukking; dat dit betekent het ware van het geloof, bestookt door valsheden, staat vast uit de betekenis van de genoot, namelijk het ware van het geloof, waarover aanstonds; en uit de betekenis van de verdrukking, dus de bestoking door de valsheden, nrs. 6663, 6851, 9196.

In verscheidene plaatsen in het Woord wordt gezegd: broeder en genoot en met die woorden wordt het goede en het ware aangeduid; ook werden in oude tijden diegenen broeders genoemd die in het goede waren en genoten degenen die in waarheden waren, de oorzaak hiervan was, dat het ware moet worden vergezelschap aan het goede en wanneer het vergezelschap is, wordt het de broeder; vandaar is het, dat met de medegenoot hier het ware van het geloof wordt aangeduid.

Dat het goede en het ware onder de broeder en de genoot worden verstaan in het Woord, zie de nrs. 6756, 10490.

Dat de verdrukking de bestoking door de valsheden betekent, is omdat het gemoed dat in de waarheden is, wordt verdrukt door de valsheden, wanneer zij onderling strijden; de geestelijke verdrukking is nergens anders vandaan, vandaar wordt die strijd in het Woord met de verdrukking aangeduid; zoals bij Mattheüs: *'Die op de steenachtige plaatsen was gezaaid, heeft geen wortel in zichzelf; wanneer de verdrukking en de vervolging komt om des Woords wil, zo wordt hij terstond geërgerd'*, (Mattheüs 13:20,21); en bij dezelfde: *'In de voleinding der eeuw zullen zij u overleveren in de verdrukking; en dan zal er een grote verdrukking zijn, hoedanige er niet is geweest van het begin van de wereld tot nu toe en ook niet zal zijn.'*

Terstond na de verdrukking van die dagen zal de zon verduisterd worden, (Mattheüs 24:9,21,29; Markus 13:19,24).

De voleinding der eeuw is de laatste tijd van de Kerk; en omdat dan de valsheden zullen regeren en weerstand bieden aan de waarheden, wordt er daarom gezegd dat zij in de verdrukking zullen zijn en in een zo'n grote als er niet is geweest van het begin van de wereld. Het is deze verdrukking die wordt verstaan onder de verdrukking waarvan Johannes de medegenoot wordt genoemd en onder Johannes wordt hier de leer ten aanzien van de Heer verstaan, want in de Openbaring wordt over de laatste tijd van de Kerk gehandeld, men zie nr. 5.

48. In het koninkrijk; dat dit betekent in de Kerk waar de waarheden zijn, staat vast uit de betekenis van het koninkrijk in het Woord, namelijk de hemel en de Kerk; dat het de Kerk is ten aanzien van het ware of waar de ware dingen zijn, is omdat met het koningschap van de Heer het uit Hem voortgaande Goddelijk Ware wordt aangeduid, zoals in nr. 31 is getoond. Er wordt gezegd de Kerk ten aanzien van het ware en er wordt verstaan de Kerk ten aanzien van de ware dingen vanuit het goede; de oorzaak hiervan is dat er geen waarheden bestaan zonder het goede; de waarheden immers hebben het leven vanuit het goede; de waarheden bij de mens die niet in het goede is, zijn weliswaar in zich ware dingen, maar het zijn niet waarheden in hem, zoals men met verscheidene dingen kan zien in het werk *'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem'*, nrs. 11 tot 27.

Dat het koninkrijk in het Woord betekent de hemel en de Kerk ten aanzien van de waarheden, staat vast uit verscheidene plaatsen in het Woord, waarvan er hier enige worden aangevoerd; zoals bij Mattheüs: *'De zonen des koninkrijks zullen worden uitgeworpen in de uiterlijke duisternis'*, (Mattheüs 8:12); de zonen des koninkrijks daar zijn degenen die van de Kerk zijn waar niet het ware maar valsheden regeren; bij dezelfde: *'Als iemand het Woord van het koninkrijk hoort en niet oplet, zo komt de boze en rukt weg hetgeen gezaaid was in zijn hart; deze is degene die bij de weg bezaaid is'*.

Het veld is de wereld, het zaad zijn de zonen van het koninkrijk, (Mattheüs 13:19,38).

Het Woord van het koninkrijk horen, is de waarheden van de Kerk horen en omdat het zaad de waarheden betekent, worden daarom zij die de waarheden opnemen, de zonen van het koninkrijk genoemd.

Dat het zaad het ware van de Kerk is, zie de nrs. 3038, 3373, 3671, 10248, 10249.

Bij dezelfde: *'Derhalve zal van u het koninkrijk Gods worden afgenomen en het zal worden gegeven aan een natie die vrucht maakt'*, (Mattheüs 21:43).

Dat het koninkrijk Gods daar de Kerk ten aanzien van de waarheden betekent, dus eveneens de waarheden van de Kerk, is duidelijk, aangezien er wordt gezegd dat het van hen zal worden afgenomen en zal worden gegeven aan een natie die vrucht maakt; de vrucht is het goede.

Bij dezelfde: *'In de voleinding der eeuw zal natie tegen natie worden opgewekt en koninkrijk tegen koninkrijk'*, (Mattheüs 24:7).

De voleinding der eeuw is de laatste tijd van de Kerk; natie tegen natie, is het boze tegen het goede en koninkrijk tegen koninkrijk, is het valse tegen het ware; dat de natie het goede van de Kerk is en in de tegengestelde zin het boze daar, zie de nrs. 1059, 1159, 1258-1260, 1416, 1849, 6005.

Hieruit blijkt wat er onder het koninkrijk wordt verstaan in het gebed van de Heer: *'Uw koninkrijk kome en Uw wil geschiede, zoals in de hemel op de aarde; Uw is het koninkrijk, de macht en de heerlijkheid'*, (Mattheüs 6:10,13).

Uw koninkrijk kome, betekent dat het ware wordt opgenomen; Uw wil geschiede, dat het wordt opgenomen door hen die de wil van God doen; Uw is het koninkrijk, de macht en de heerlijkheid, betekent, het Goddelijk Ware uit God alleen.

Er wordt ook gezegd: de macht en de heerlijkheid, omdat het Goddelijk Ware alle macht en heerlijkheid heeft, zie nr. 33.

Hieruit kan men zien, wat het koninkrijk Gods betekent in zeer vele plaatsen in het Woord, namelijk de Kerk ten aanzien van de waarheden en de hemel en in de hoogste zin de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke.

Dat in de hoogste zin met het koninkrijk de Heer wordt aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, is omdat uit Hem al het Goddelijk Ware voortgaat en dat met het koninkrijk de hemel wordt aangeduid is omdat de hemelen bij de engelen nergens anders vandaan is dan vanuit het Goddelijk Ware dat voortgaat uit het Goddelijk Menselijke van de Heer, zie ook het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 7-12, 78-86, 126-140.

49. En de geduldige verwachting van Jezus Christus; dat dit betekent waar de erkenning is van het Goddelijke van de Heer in Zijn Menselijke, staat vast uit de betekenis van de verwachting van Jezus Christus, namelijk dat het betekent wanneer die tijd komt, waarop de Kerk de Heer kent en de Kerk kent de Heer wanneer zij het Goddelijke in Zijn Menselijke erkent.

Dat onder Jezus Christus wordt verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijke in Zijn Menselijke, zie nr. 26.

De Kerk waarvan deze dingen worden gezegd, is de Kerk die zal komen na deze, want er wordt gezegd in de verwachting; de Kerk die er heden ten dage is, weet weliswaar dat het Goddelijke is in het Menselijke van de Heer, want zij weet, volgens de aanvaarde leer, dat het Goddelijke en het Menselijke niet zijn twee maar één enige Persoon en eveneens dat Zij zijn zoals in de mens de ziel en het lichaam, zie de nrs. 10, 26.

Toch bekend zij niet dat het Menselijke van de Heer Goddelijk is; zij scheidt immers het ene van het andere, wat ook hieruit blijkt, dat zij niet het woord ‘Goddelijk-Menselijke’ toelaten en eveneens dat zij tot de Vader gaan opdat Hij Zich erbarme ter wille van de Zoon, terwijl toch het Goddelijke Zelf in de hemel is het Goddelijk Menselijke, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 78 tot 86; en omdat deze erkenning en erkenning zo te gronde is gegaan en dit toch het voornaamste is van alle dingen van de Kerk, zoals het is het voornaamste van alle dingen in de hemel, wordt daarom de Nieuwe Kerk door de Heer geïnstalleerd bij de natiën, waar dit niet alleen wordt geweten, maar ook erkend.

Dit nu is het, wat wordt aangeduid met de verwachting van Jezus Christus.

50. Ik was op het eiland genaamd Patmos; dat dit betekent de onthulling aan de natiën, staat vast uit de betekenis van Patmos, namelijk de onthulling die in de Openbaring is; alle plaatsen immers die in het Woord worden vermeld, betekenen dingen en de dingen die zij betekenen, zijn of uit de eredienst daar of uit een gedenkwaardigheid die daar heeft plaatsgevonden, of uit de ligging in de landen of aan de landen waardoor het godsdienstige van de natie wordt aangeduid.

Dat Patmos de onthulling betekent, is vanwege de gedenkwaardigheid dat daar de onthulling aan Johannes heeft plaatsgevonden.

Dat de onthulling op een eiland heeft plaatsgevonden, heeft als oorzaak dat het eiland betekent de natie die verwijderd is van de ware eredienst, maar toch verlangend om verlicht te worden.

Dit wordt met de eilanden in het Woord aangeduid, zoals uit het volgende zal blijken.

Eerst zal iets worden gezegd over de namen van plaatsen in het Woord die dingen betekenen; allen over wie en door wie het Woord werd geschreven, werden heengeleid tot plaatsen die aanduiden, de oorzaak hiervan was dat alle dingen aanduidend zouden zijn voor geestelijke dingen; ja zelfs, ging de Heer Zelf tot eendere plaatsen om dezelfde oorzaak, zoals naar Galilea, Tyrus en Sidon, Jeruzalem, op de Olijfberg daar en eveneens werd Hij, toen Hij een klein kind was, heengeleid naar Egypte; dat iets eenders het geval is geweest met de profeten

en met verscheidene anderen die in het historische Woord worden vermeld, kan met vele dingen worden getoond.

Daarom ook werd het Johannes bevolen zich naar het eiland Patmos te begeven, opdat daar de dingen zouden worden onthuld die zouden gebeuren aan het einde van de Kerk, omdat het eiland de natie betekende die de waarheden van de leer zou gaan aannemen.

Dat eiland is eveneens in de archipel, waar verscheidene andere eilanden zijn; vandaar eveneens is het dat met Griekenland in het Woord ook zulke natiën worden aangeduid, zoals bij (Daniël 8:21; 10:20; 11:2; Johannes 12:20,21; Markus 7:26)

Dat alle namen van plaatsen in het Woord dingen betekenen, zie de nrs. 1224, 1264, 1876, 1888, 4310, 4442, 10329.

Dat de eilanden betekenen de natiën die tot de ware eredienst van God zullen toetreden, staat vast uit de volgende plaatsen, bij Jesaja: *‘In de urim eert Jehovah, in de eilanden der zee de Naam van de God Israëls’*, (Jesaja 24:15).

Bij dezelfde: *‘Hij zal niet uitblussen en Hij zal niet verbreken, totdat Hij het gericht op de aarde stelt en in Zijn wet zullen de eilanden hopen.*

Zingt Jehovah een nieuw lied, Zijn lofprijzingen, gij uiteinden der aarde, gij die ter zee afdaalt, de eilanden en de bewoners ervan; zij zullen Jehovah de heerlijkheid stellen en zij zullen Zijn lof in de eilanden verkondigen’, (Jesaja 42:4,10,12).

Bij dezelfde: *‘Let op Mij, gij eilanden, en luistert toe, gij volken van verre’*, (Jesaja 49:1).

Bij dezelfde: *‘In Mij zullen de eilanden hopen en op Mijn arm zullen zij vertrouwen’*, (Jesaja 51:5).

Bij dezelfde: *‘Mij zullen de eilanden vertrouwen en de schepen van Tharsis’*, (Jesaja 60:9).

Bij Jeremia: *‘Hoort de woorden van Jehovah, gij natiën en verkondigt in de eilanden van verre’*, (Jeremia 31:10).

Bij Zefanja: *‘Jehovah zal alle goden der aarde doen vermageren, opdat zij Hem aanbidden, eenieder in zijn plaats, alle eilanden der natiën’*, (Zefanja 2:11); bovendien elders in (Jesaja 23:2,6; 41:1,5; 42:15; 66:19; Jeremia 2:10; 25:22; Ezechiël 27:3,7,15,35).

Uit deze plaatsen en uit andere, staat vast dat de eilanden de natiën betekenen, in het bijzonder de natiën ten aanzien van de leer van het ware en elders ten aanzien van de leer van het valse; want de meest dingen in het Woord betekenen ook tegengestelde dingen.

51. Om het Woord Gods; dat dit betekent opdat het Goddelijk Ware wordt opgenomen, staat vast uit de betekenis van het Woord Gods, namelijk het Goddelijk Ware, nrs. 4692, 5075, 9987.

52. En om de getuigenis van Jezus Christus; dat dit betekent opdat het Goddelijk Menselijke van de Heer erkend zal worden, staat vast uit de betekenis van de getuigenis, namelijk de erkenning met het hart, waarover eerder in de nrs. 10, 27; en uit de betekenis van de Namen Jezus Christus, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, nr. 26.

Deze dingen worden gezegd ten aanzien van de Kerk van de natiën, die het Goddelijk Ware zullen opnemen en het Goddelijk Menselijke van de Heer zullen erkennen; dat deze dingen worden gezegd ten aanzien van de Kerk van de natiën, zie nr. 50.

De christelijke Kerk erkent weliswaar het Goddelijke van de Heer, maar niet het Goddelijk Menselijke; daarom, wanneer zij vanuit de leer denken en spreken over de Heer, Zijn Menselijke scheiden van het Goddelijke en Zijn Menselijke eender maken aan het menselijke van een ander mens, terwijl toch in Zijn Menselijke het Goddelijke is, zoals de ziel in het lichaam.

Dit is ook de oorzaak, dat deze mensen niet enig idee over het Goddelijke kunnen hebben en toch verbindt de idee, omdat het denken verbindt en toch is er geen heil zonder de verbinding met het Goddelijke door het denken en de aandoening, of wat hetzelfde is, door het geloof en de liefde; er wordt gezegd dat de verbinding door het denken en de aandoening hetzelfde is

als de verbinding door het geloof en de liefde, aangezien ik, dat wat ik geloof, denk en doe, door wat ik liefheb, word aangedaan.

Geloven in het onzichtbare, is niet ver verwijderd van het geloven in het binnenste van de natuur, iets waartoe het gemoed ook gemakkelijk toe vervalt, wanneer het zich in fantasieën bezighoudt; toch is het aan eenieder vanuit de hemel ingeënt, welk ingeënte is vanwege de aanhoudende invloeiing daarvandaan, om zijn Goddelijke te willen zien en wel onder de menselijke vorm.

Dit ingeënte is er bij de eenvoudigen en eveneens bij de rechtschapen natiën, zie ook het werk ‘Over de Hemel en de Hel’ nr. 82.

Daarom worden ook allen, indien zij ook het leven van de naastenliefde hebben geleefd, door de Heer opgenomen en met de hemel begiftigd; de overigen kunnen niet worden opgenomen, omdat zij niet verbonden zijn.

Dat alle engelen in de hemel en ook de meest wijzen in alle tijden en dat allen die het geestelijk geloof hebben, dat wil zeggen, bij wie het geloof leeft, zowel op deze aardbol, als op alle in het heelal, in hun denken hun Goddelijke zien, omdat zij het Goddelijk Menselijke erkennen en daarom door de Heer worden aangenomen, zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 280 tot 310 en in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 79 tot 86, 316, 321 en in het werkje ‘Over de Aardbollen in het Heelal’, nrs. 7, 40, 41, 65, 68, 91, 98, 99, 107, 121, 141, 154, 158, 159, 169.

Aangezien dit ingeënte, dat is bij eenieder vanuit de hemel, bij de meer verstandelijk ontwikkelden, in de wereld bijna is uitgeworpen en zo de toegang tot het Goddelijke is afgesloten, wordt daarom door de Heer een nieuwe Kerk geïnstalleerd bij de natiën die deze idee en met de idee het geloof, niet hebben uitgeroeid.

Dat dit ingeënte uit de christelijke wereld is uitgeroeid, ontleent de eerste oorsprong aan de Babylonische natie, die het Menselijke van de Heer van het Goddelijke heeft gescheiden, opdat het hoofd van hen zou worden erkend als de plaatsvervanger van het Menselijke van de Heer en zo zijn Goddelijke Mogendheid op zich zou overdragen en zeggen dat de Heer die mogendheid had aangenomen van de Vader, terwijl Hij haar toch uit Zichzelf had aangenomen en dus daarom niet willen weten iets te horen ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, zie ‘Hemelse Verborgenheden’, nr. 4738.

Maar hierover zullen, omdat dit het voornaamste is in de Kerk, meer dingen worden vermeld in wat volgt.

53. Ik werd in de geest; dat dit betekent de geestelijke staat wanneer er onthulling is, staat vast uit de betekenis van in de geest worden, namelijk gebracht worden in de staat waarin de geesten en de engelen zijn, welke staat de geestelijke staat is.

Ieder mens immers is een geest ten aanzien van zijn innerlijke dingen, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 432 tot 444.

Wanneer de mens in die staat is, dan verschijnen hem de dingen die in de geestelijke wereld zijn, even helder als de objecten in de natuurlijke wereld verschijnen; maar de dingen die verschijnen zijn, omdat zij vanuit de geestelijke oorsprong zijn, in zich geestelijk en zulke dingen die van de hemelse wijsheid zijn, vertonen zich in een als het ware natuurlijk beeld, dus de Goddelijke dingen in vormen die zichtbaar zijn voor de ogen van de geesten en van de engelen.

Vandaar is het dat alle dingen die in de hemel worden gezien, uitbeeldend en aanduidend zijn en eveneens die door Johannes werden gezien, waarover in de Openbaring.

Hoedanig zij verder zijn, kan men weten uit wat is gezegd over uitbeeldingen en verschijningen in de hemel, in het werk over ‘de Hemel en de Hel’, nrs. 170 tot 176.

Wanneer de mens in het lichaam is, ziet hij zulke dingen niet die in de hemel zijn, tenzij het gezicht van zijn geest wordt geopend en wanneer dit wordt geopend, dan ziet hij; zo zag Johannes deze dingen die in de Openbaring zijn beschreven; en eveneens eender zagen de

profeten, die daarom ook ‘zienden en geopenen van ogen’ werden genoemd; ook werden de engelen op deze wijze zo gezien in de oude tijden en eveneens werd de Heer op die wijze door de apostelen gezien na de wederopstanding.

Dit gezicht is het gezicht van de geestelijke mens en omdat dan alle dingen als uitbeeldingen verschijnen, was daarom Johannes in dit gezicht.

De mens die niet iets over dit gezicht weet, gelooft dat de engelen, toen zij door de mensen werden gezien de menselijke vorm hadden aangenomen en dat zij, wanneer zij uit hun aanblik waren verdwenen, die vorm hadden afgelegd; maar dit is niet zo.

De engelen waren toen verschenen in hun eigen vorm, die de menselijke is, niet voor het gezicht van de ogen van hun lichaam, maar voor het gezicht van hun geest; dit gezicht werd toen geopend.

Dit kan ook duidelijk vaststaan toen de Heer door de discipelen werd gezien en dat Hij Mens was in elke vorm, toonde Hijzelf aan hen, (Lukas 24:39; Johannes 20:20-28).

Toch werd Hij onzichtbaar; toen zij Hem immers zagen, waren de ogen van hun geest geopend, maar toen Hij onzichtbaar werd, waren die ogen gesloten.

Dat de mens zo’n gezicht heeft, staat voor mij vast uit veel ondervinding; alle dingen immers die ik in de hemel heb gezien, zijn door dat gezicht gezien; en toen was ik in een andere staat van waken als waarin ik was wanneer zij niet werden gezien.

Maar dat gezicht wordt heden ten dage zelden aan iemand geopend door de Heer, om verscheidene oorzaken.

54. Op de dag des Heren; dat dit betekent de Goddelijke invloeiing toen, staat vast uit de betekenis van de dag des Heren, namelijk wanneer de Heer de mens onderricht, dus wanneer Hij invloeit.

De dag van de Heer is de dag van de sabbat en de sabbat was in de Oude Kerken, die uitbeeldende Kerken waren, het heiligste van de eredienst.

De oorzaak hiervan was, dat deze betekende het één-zijn van het Goddelijke en het Menselijke in de Heer en vandaar eveneens de verbinding van Zijn Goddelijk Menselijke met de hemel, zie de nrs. 8494, 8495, 10356, 10360, 10370, 10374, 10668; maar toen de Heer Zijn Goddelijke met Zijn Menselijke had verenigd, hield dat heilig uitbeeldende op en werd die dag een dag van het onderricht, nrs. 10360; vandaar is het, dat de onthulling heeft plaatsgevonden aan Johannes op de dag des Heren; de onthulling daar is het onderricht ten aanzien van de staat van de Kerk.

55. En ik hoorde achter mij een grote stem als van een bazuin; dat dit betekent de heldere doorvatting van het Goddelijk Ware dat vanuit de hemel moet worden onthuld, staat vast uit de betekenis van horen, namelijk doorvatten en gehoorzamen, waarover de nrs. 2542, 3869, 4653, 5017, 7216, 8361, 8990, 9311, 9397; uit de betekenis van achter mij, dus helder, waarover hierna; uit de betekenis van de stem, wanneer die vanuit de hemel is, dus het Goddelijk Ware, nrs. 219, 220, 3563, 6971, 8813, 8914; en uit de betekenis van de bazuin, te weten datgene wat vanuit de hemel moet worden onthuld, waarover ook hierna.

Dat achter mij, betekent duidelijk, is omdat de dingen die vanuit de hemel in de aandoening van de mens invloeien, in zijn achterhoofd invloeien en zo tot zijn duidelijke doorvatting komen; want de dingen die binnentreden in de aandoening, worden duidelijk doorvat; het gehele leven van de doorvatting immers is daarvandaan; maar de dingen die rechtstreeks invloeien in het denken vanuit de hemel, vloeien in de streek boven het voorhoofd in; zie over deze invloeiing het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nr. 251.

Daaruit blijkt, wat het betekent dat hij hoorde ‘achter zich’ en daarna ‘dat hij zich omkeerde om de stem te zien die met hem sprak’.

Dat de bazuin of de trompet betekent het Goddelijk Ware dat vanuit de hemel moet worden onthuld, is omdat zo het Goddelijk Ware soms wordt gehoord, wanneer het neervloeit uit de Heer door de hemelen bij de mens; het neemt immers toe bij het neerdalen en zo vloeit het in. Maar zo wordt het alleen in het begin gehoord bij hen door wie het Goddelijk Ware in de laatste zin, die uitbeeldend is voor innerlijke dingen, moet worden onthuld; maar daarna wordt het gehoord zoals een menselijke stem.

Hieruit blijkt, vanwaar het is dat de stem van de trompet of van de bazuin het Goddelijk Ware betekent dat vanuit de hemel moet worden onthuld.

Wie weet dat de bazuin of de trompet het Goddelijk Ware vanuit de hemel betekent, die kan verscheidene plaatsen in het Woord verstaan, waar die worden genoemd, zoals bij Mattheüs: *‘Hij zal de engelen zenden met de grote stem van een trompet en zij zullen de uitverkorenen vergaderen vanuit de vier winden’*, (Mattheüs 24:31).

Bij Jesaja: *‘Alle gij bewoners der wereld en gij inwoners der aarde, wanneer de banier der bergen zal worden opgericht, aanschouwt en wanneer de trompet wordt geblazen, hoort’*, (Mattheüs 18:3).

Bij Jeremia: *‘Roept uit met de trompet in het land, werpt de banier op naar Zion; hoe lang zal ik de banier zien, de stem der trompet horen; aangezien Mijn volk dwaas is; zotte zonen zijn zij en niet verstandig zijn zij’*, (Jeremia 4:5,6,21,22).

Bij dezelfde: *‘Ik heb wachters over ulieden gesteld; let op de stem van de trompet; maar zij zeiden: Wij zullen niet opletten; en daarom, hoort, gij natiën’*, (Jeremia 6:17,18).

Bij Ezechiël: *‘Hij hoorde de stem van de trompet en toch wachtte hij zich niet; zijn bloed zal op hem zijn; dat indien hij zich had gewacht, hij zou zijn ziel hebben ontruikt’*, (Ezechiël 33:5).

Bij Hosea: *‘Aan uw verhemelte de bazuin, omdat zij Mijn verbond hebben overtreden en tegen Mijn wet hebben overtreden’*, (Hosea 8:1).

Bij Zacharia: *‘De Heer Jehovih zal de trompet blazen en Hij zal voorttreden in de stormen van het zuiden’*, (Zacharia 9:14).

Bij David: *‘God is opgeklommen met geklank en Jehovah met de stem der trompet’*, (Psalm 47:6).

Eveneens in de Openbaring de hoofdstukken (4:1; 8:2,7,8,13; 9:1,13,14; 10:7; 18:22).

Omdat de trompet het Goddelijk ware betekende, werden daarom, toen het Goddelijk Ware voor het eerst voor het Israëlitische volk moest worden onthuld, stemmen van de trompet gehoord vanaf de berg Sinaï, (Exodus 19:16).

En daarom was bij hen de trompet blazen uitbeeldend geworden, wanneer zij werden samengeroepen en wanneer zij optrokken en eveneens bij de plechtigheden, bij het begin van de maanden, bij de brandoffers en de dankslachtoffers, (Numeri 10:1-10).

Eveneens bliezen zij op de trompetten wanneer zij slag leverden tegen de Midianieten, (Numeri 31:6) en toen zij de stad Jericho namen, (Jozua 6:4-20).

De oorlogen immers en de veldslagen betekenden geestelijke worstelingen, namelijk die van het ware tegen het valse en van het valse tegen het ware.

56. Zeggende: Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste; dat dit betekent Die alle dingen regeert vanuit eersten door laatsten en zo alle dingen van de hemel tot in het eeuwige, staat vast uit wat eerder in nr. 41 is gezegd en getoond.

57. Hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek; dat dit betekent opdat de onthullingen mogen zijn voor het nageslacht, is zonder ontvouwing duidelijk.

58. En zend het aan de Kerken, aan die in Azië; dat dit betekent en dan voor al degenen die in het licht van het inzicht zijn, staat vast uit de betekenis van de zeven Kerken, namelijk allen die in de waarheden vanuit het goede of in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, dus die van

de Kerk zijn, nr. 20; en uit de betekenis van Azië, namelijk degenen die in het licht van het inzicht zijn, zie nr. 21.

59. Naar Efeze en Smyrna en naar Pergamus en naar Thyatire en naar Sardis en naar Filadelfia en naar Laodicea; dat dit betekent in het bijzonder volgens de opneming, kan vaststaan uit wat volgt, waar over die Kerken in het bijzonder wordt gehandeld. Gezegd wordt volgens de opneming, omdat niet het licht van het inzicht de Kerk bij de mens maakt, maar de opneming van het licht in de warmte, dat wil zeggen, de opneming van het ware in het goede.

De opneming van het licht in de warmte wordt gezegd, omdat het geestelijk Licht het Goddelijk Ware is en de geestelijke Warmte het Goddelijk Goede is; en die twee in de geestelijke wereld gedragen zich zoals het licht en de warmte in de natuurlijke wereld, namelijk voor zoveel als de lente- en de zomerwarmte op het licht toetreedt, alle dingen groeien en ontspruiten, maar voor zoveel als die warmte niet op het licht toetreedt, alle dingen verstarren en afsterven.

Dat het Licht in de geestelijke wereld het Goddelijk Ware is en de Warmte daar het Goddelijk Goede is en zij zich eender gedragen als het licht en de warmte in de natuurlijke wereld, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 126 tot 140.

60. vers 12-16. *En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak; en omgekeerd hebbende zag ik zeven gouden kandelaren. En in het midden van de zeven kandelaren Eén, de Zoon des Mensen gelijk zijnde, bekleed met een talaar en omgord aan de borsten met een gouden gordel. En Zijn hoofd en de haren blank als blanke wol, als sneeuw; en Zijn ogen als een vlam vuurs. En Zijn voeten aan blinkend koper gelijk, als in de oven geblaakt en Zijn stem als een stem van vele wateren. En hebbende in Zijn rechterhand zeven sterren en uit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande; en Zijn aangezicht zoals de Zon schijnt in haar macht.*

En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak, betekent dat het verstand verlicht werd; en omgekeerd hebbende zag ik zeven gouden kandelaren, betekent de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk, die in het goede van de liefde zijn; En in het midden van de zeven kandelaren Eén, de Zoon des Mensen gelijk, betekent de Heer, uit Wie het al van de hemel en van de Kerk is; bekleed met een talaar, betekent het Goddelijk Ware dat uit Hem voortgaat; en omgord aan de borsten met een gouden gordel, betekent eveneens het Goddelijk Goede; en Zijn hoofd en de haren blank,, betekent Zijn Goddelijke in eersten en laatsten; als blanke wol als sneeuw, betekent ten aanzien van het goede en het ware daar; en Zijn ogen als een vlam vuurs, betekent de Goddelijke voorzienigheid vanuit Zijn Goddelijke Liefde; en Zijn voeten aan blinkend koper gelijk, als in de oven geblaakt, betekent het laatste van de Goddelijke orde, namelijk het natuurlijke; en Zijn stem als een stem van vele wateren, betekent het Goddelijk ware in laatsten; en hebbende in Zijn rechterhand zeven sterren, betekent erkenningen van het goede en het ware, alle uit Hem; en uit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande, betekent vanuit het Woord de verstrooiing van alle valsheden; en Zijn aangezicht zoals de zon schittert in haar macht, betekent Zijn Goddelijke Liefde, vanuit welke alle dingen van de hemel zijn.

61. En ik keerde mij om, om te zien de stem die met mij sprak, dat dit het verlichte verstand betekent, kan enigermate vaststaan uit wat eerder in nr. 55 is gezegd, waar het wordt ontvouwd wat daarmee wordt aangeduid ‘dat hij een stem achter zich hoorde’. Dat er in deze dingen een verborgenheid is en dat men die niet kan weten tenzij men weet hoe het Goddelijke vanuit de hemel bij de mens invloeit, is duidelijk; het was immers vanuit de invloeiing, dat de stem achter hem werd gehoord en dat hij daarna toen hij zich had omgekeerd om die te zien, de dingen zag die volgen.

De Goddelijke invloeiing vanuit de hemel is in de wil van de mens en door die in het verstand van hem; de invloeiing in de wil is in het achterhoofd, omdat die is in de kleine hersenen en van daar gaat hij meer naar vooraan liggende dingen in de grote hersenen, waar het verstand is, zo komt hij ook in het gezicht, want de mens ziet vanuit het verstand.

Dat de invloeiing zodanig is, is mij door veel ondervinding te weten gegeven: of men zegt de invloeiing in de wil, dan wel in de liefde, het is hetzelfde, aangezien de wil het opnamevat is van de liefde en eveneens of men zegt het verstand of het geloof, het is hetzelfde, aangezien het verstand het opnamevat is van het geloof; zie over deze zaak de dingen die daar zijn aangevoerd in het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 28 tot 35; maar het is niet geoorloofd meer over deze dingen aan te voeren, omdat zij tot dusver onbekend zijn.

Slechts die weinige dingen zijn gezegd, opdat men zal weten wat het insluit dat Johannes een stem achter zich hoorde en dat hij zich omkeerde om die te zien; en waarvandaan het is, dat dit betekent het verlichte verstand.

Dat wat immers door de wil in het verstand of door de liefde in het geloof binnentreedt, komt in verlichting, want dat wat de mens wil of liefheeft, doorvat hij helder; anders is het gesteld indien het binnentreedt langs de weg alleen van het verstand.

De stem zien, wordt gezegd, verstaan vanuit verlichting wordt aangeduid, zoals eerder in nr. 11 is getoond; en indien zien niet verstaan betekent, dan zou er niet gezegd hebben kunnen worden: de stem zien.

62. en mij omgekeerd hebbende zag ik zeven gouden kandelaren, betekent de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk, die in het goede van de liefde zijn; staat vast uit de betekenis van zich omgekeerd hebbende zien, dus verstaan vanuit verlichting, zie ook nr. 61; uit de betekenis van zeven, namelijk het volle en allen, en dat het gezegd wordt daar waar wordt gehandeld over de heilige dingen van de hemel en van de Kerk, nrs. 20,24; uit de betekenis van de kandelaar, te weten de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk, waarover hierna; en uit de betekenis van het goud, namelijk het goede van de liefde, nrs. 113, 1551, 1552, 5658, 6914, 6917,9510, 9874, 9881.

Dat de zeven kandelaren de hemel en de Kerk betekenen, staat vast uit het laatste vers van dit hoofdstuk, waar wordt gezegd ‘de zeven Kandelaren, die gij hebt gezien, zijn de zeven Kerken’; dat de zeven Kerken allen betekenen die van de Kerk van de Heer zijn, dus de Kerk in volheid, zie nr. 20; dat zij ook de hemel betekenen, is omdat de hemel en de Kerk één maken; ook is in degenen in wie de Kerk is, de hemel.

De oorzaak hiervan is dat het goede van de liefde bij de mens de Kerk maakt en bij hem, zoals bij de engelen, de hemel maakt; en daarom komen degenen in de hemel na hun dood, die in zich de Kerk, dat wil zeggen, de goedheden en waarheden van de Kerk, hebben gehad in de wereld.

Dat dit zo is, kan men zien in ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nr. 12 en in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 57, 221 tot 227.

Dat het de nieuwe hemel en de nieuwe Kerk is, die hier onder de zeven kandelaren worden verstaan, is omdat over die als laatste wordt gehandeld in de Openbaring, zie hoofdstuk 21; en zo maken zij het besluit van alle dingen daar en omdat dat wat het laatste is, ook het eerste is, wordt daarom de voorzegging ten aanzien van die dingen in het begin geplaatst.

In het Woord is het ook gebruikelijk om de dingen in de eerste plaats te vermelden die in de laatste zullen plaatsvinden, omdat die de tussenliggende dingen insluiten.

Het eerste immers in de geestelijke zin is het einddoel waarom, aangezien dit het eerste en het laatste is en tot dit de overige dingen schouwen, zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nr. 98.

Dat de kandelaar de hemel en de Kerk betekent, kan vaststaan uit de beschrijving van de kandelaar die in de tabernakel was; door de tabernakel immers werd de gehele hemel in de samenvatting uitgebeeld en door de kandelaar daar de geestelijke hemel, dus de tweede

hemel, zie de nrs. 3478, 9457, 9481, 9485, 9548-9577, 9783; dat dit zo is blijkt duidelijk hieruit, dat Johannes zag in het midden van de zeven kandelaars Eén de Zoon des mensen gelijk; en de Zoon des Mensen is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, vanuit Wie het Goddelijk Ware is, dat het al in alle dingen van de hemel en van de Kerk is. In de geestelijke hemel verschijnen ook kandelaars met veel pracht, waardoor hun hemel wordt uitgebeeld; het is mij eveneens gegeven die te zien.

Daaruit kan vaststaan wat in het Woord onder de kandelaars en onder de lampen in deze volgende plaatsen in de geestelijke zin wordt verstaan.

In de Openbaring: *‘Ik zal uw kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet boete doet’*, (Openbaring 2:5); de kandelaar verwijderen, is hen van de hemel en de Kerk wegnemen.

Bij Zacharia: *‘De engel zei tot de profeet: Wat ziet gij? Ik zei tot hem: Ik zie en zie, een kandelaar gans van goud, zijn oliekuikje op zijn hoofd en zijn zeven lampen daarop, met zeven pijpen voor de lampen’*, (Zacharia 4:12); daar wordt gehandeld over Zerubabel, die het huis Gods zou gaan grondvesten en dit vervolmaken, door wie de Heer wordt uitgebeeld, namelijk dat Hij zou komen en de hemel en de Kerk zou instaureren, die de kandelaar zijn; en de heilige waarheden daar zijn de zeven lampen.

Omdat de kandelaar het uitbeeldende ontleent aan de lampen en de lampen dit ontleent aan het licht, dat in de hemel he Goddelijk Ware is, wordt daarom de Heer eveneens de Lamp genoemd, zoals in de Openbaring: *‘Het heilige Jeruzalem heeft niet van node de zon, noch de maan, om in haar te schijnen; de heerlijkheid zal haar verlichten en haar Lamp is het Lam’*, (Openbaring 21:23; 22:5).

Vandaar is het ook, dat David en de koningen na hem werden genoemd *‘de lampen Israëls’*, (2 Samuël 21:17; 1 Koningen 11:36; 15:4,11; 2 Koningen 8:19); door David immers werd de Heer uitgebeeld ten aanzien van het Koningschap, eender door de koningen van Juda en Israël; dat Hij door David werd uitgebeeld, zie *‘de Hemelse Verborgenheden’*, nrs. 1888, 9954; en dat Hij het werd door de koningen, eerder in nr. 31.

Dat de kandelaars die gezien werden, van goud waren, had als oorzaak dat goud het goede van de liefde betekent en al wat uit de Heer voortgaat, is vanuit de Goddelijke Liefde; daar is het Goddelijke van de Heer in de hemelen, de liefde tot Hem en de liefde jegens de naaste, die de naastenliefde is; zie het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nrs. 13 tot 19.

Dit is de oorzaak, dat de kandelaar en eveneens de kandelaar in de tabernakel uit goud was.

63. En in het midden van de zeven kandelaars Eén, de Zoon des Mensen gelijk, dat dit de Heer betekent, uit Wie het al van de hemel en van de Kerk is, staat vast uit de betekenis van in het midden, namelijk in het binnenste, nrs. 1074, 2940, 2973; en omdat vanuit het binnenste alle dingen voortgaan zoals het licht vanuit het middelpunt tot de omtrekken, wordt daarom met in het midden aangeduid: uit Wie.

Uit de betekenis van de zeven kandelaars, namelijk de nieuwe hemel en de nieuwe Kerk, waarover nr. 62 en uit de betekenis van de Zoon des Mensen, dus de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en eveneens ten aanzien van het Goddelijk Ware, omdat dit uit Zijn Goddelijk Menselijke voortgaat.

Hieruit kan vaststaan waarom de Heer verscheen in het midden van de zeven kandelaars, namelijk dat uit Hem het al van de hemel en van de Kerk voortgaat; het is immers het goede van de liefde en van het geloof dat de hemel en de Kerk maakt; en dat dit Goede uit het Goddelijke is, is in de christelijke wereld bekend en omdat het uit het Goddelijke is, is het uit de Heer, aangezien de Heer de God van de hemel is en aangezien het Goddelijke van de Heer de hemel maakt; men zie het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nrs. 2-6, 7-12; en dat dit Zijn Goddelijk Menselijke is, nrs. 78-86.

Dat de Zoon des Mensen de Heer is ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en eveneens ten aanzien van het Goddelijk Ware, omdat Dit uit Zijn Goddelijk Menselijke voortgaat, staat vast

uit de plaatsen in het Woord waar de Zoon des Mensen wordt genoemd, zoals bij Johannes: *‘De schare zei tot Jezus: Hoe zegt Gij: De Zoon des Mensen moet worden verhoogd? Wie is deze Zoon des Mensen? Jezus antwoordde hun: Nog een korte tijd is het Licht met ulieden; wandelt zolang gij het Licht hebt, opdat de duisternis u niet bevange; zolang gij het Licht hebt, geloof in het Licht, opdat gij zonen des Lichts zijt’*, (Johannes 12:34-36).

Hieruit blijkt dat met de Zoon des Mensen iets eenders wordt aangeduid als met het Licht; want toen zij vroegen: Wie is deze Zoon des Mensen, antwoordde de Heer dat Hijzelf het Licht was in Wie zij zouden geloven.

Dat het Licht het Goddelijk Ware is dat voortgaat uit het Goddelijk Menselijke van de Heer, zie het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nrs. 126 tot 140 en in *‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’*, nr. 49; dus eveneens de Zoon des Mensen.

Bij Lukas: *‘Gezegend zijt gij, wanneer de mensen u zullen haten, om des Zoons des Mensen wil’*, (Lukas 6:22); om des Zoons des Mensen wil, is om het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer; het Goddelijk Ware is het al van het geloof en van de liefde tot de Heer.

Omdat de boze mens die dingen ontkent en degene die ontkent ook haat en de goede mens erkent, wordt daarom gezegd dat dezen mensen gezegend zijn.

Bij dezelfde: *‘De dagen zullen komen, wanneer gij zult verlangen een der dagen van de Zoon des Mensen te zien, maar gij zult die niet zien; dan zullen zij tot u zeggen: Zie hier of zie daar; gaat niet heen, noch vorst na’*, (Lukas 17:22,23).

Een der dagen van de Zoon des Mensen zien, is het echte Ware Goddelijke verlangen, dat het echte is, ten aanzien van iets ervan, daar wordt het einde van de Kerk verstaan, wanneer er geen geloof meer is, omdat er geen naastenliefde is, in die tijd zal al het Goddelijk Ware vergaan; en omdat het Goddelijk Ware wordt aangeduid met de Zoon des Mensen, wordt er daarom gezegd: *‘Dan zullen zij zeggen: Zie hier of zie daar; vorst niet na.’*

Bij dezelfde: *‘Als de Zoon des Mensen komt, zal Hij geloof vinden op de aarde’*, (Lukas 18:8); dat wil zeggen dat het Goddelijk Ware, wanneer het vanuit de hemel zal worden onthuld, niet zal worden geloofd; de Zoon des Mensen is ook hier de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware.

De Komst van de Heer, is de onthulling van het Goddelijk Ware aan het einde van de Kerk, nrs. 3900, 4060.

Bij Mattheüs: *‘Zoals de bliksem uitgaat van het oosten en verschijnt tot aan het westen, aldus zal de Komst van de Zoon des Mensen zijn; dan zal het teken van de Zoon des Mensen verschijnen in de hemel en dan zullen alle stammen der aarde rouw bedrijven en zij zullen zien de Zoon des Mensen komende in de wolken des hemels met macht en heerlijkheid’*, (Mattheüs 24:27,30); dat met de Komst van de Heer in de wolken des hemels daar de onthulling van het Goddelijk Ware aan het einde van de Kerk wordt aangeduid, zie nr. 36.

Bij dezelfde: *‘Ik zeg ulieden: Van nu aan zult gij zien de Zoon des Mensen, zittende aan de rechterzijden der macht en komende in de wolken des hemels’*, (Mattheüs 26:64); en bij

Lukas: *‘Van nu aan zal de Zoon des Mensen zijn zittende aan de rechterzijden der kracht Gods’*, (Lukas 22:69).

De Zoon des Mensen is de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke en ten aanzien van het Goddelijk Ware dat uit Hem voortgaat; zitten aan de rechterzijden der macht, is dat Hij de almacht heeft; dat er wordt gezegd dat zij dit nu zouden zien, is dat het Goddelijk Ware in Zijn almacht was toen de Heer in de wereld de hellen had overwonnen en Hij alle dingen daar en in de hemelen in de orde had hersteld en dat zo diegenen konden worden gezaligd die Hem met het geloof en de liefde zouden opnemen, nr. 9715.

Dat zitten aan de rechterzijden de almacht is, zie de nrs. 3387, 4592, 4933, 7518, 8281, 9133; dat alle macht van het goede is door het ware, nrs. 6344, 6423, 8304, 9327, 9410, 9639, 9643; dat de Goddelijke macht zelf is door het Goddelijk Ware dat voortgaat uit het Goddelijk Menselijke van de Heer, nr. 6948.

Dat de wolken waarin de Zoon des Mensen zal komen, het Woord in de letter is, dus het Goddelijk Ware in het laatste van de orde, zie de (voorrede tot Genesis 18) en de nrs. 4060, 4391, 5922, 6343, 6752, 8443, 8781; en dat de heerlijkheid het Goddelijk Ware zelf is, zodanig als het is in de innerlijke zin van het Woord, nrs. 4809, 5922, 8267, 9429.

Hieruit nu kan vaststaan, wat er wordt aangeduid met deze dingen in de Openbaring: *‘Ik zag en zie, een witte wolk; en op de wolk zittende Een de Zoon des Mensen gelijk, hebbende op Zijn hoofd een gouden kroon’*, (Openbaring 14:14); en bij Daniël: *‘Ik was ziende in de gezichten van de nacht en zie, met de wolken der hemelen kwam Een zoals de Zoon des Mensen’*, (Daniël 7:13).

Omdat alle gericht plaatsvindt vanuit het ware, wordt er daarom gezegd, *‘dat het aan de Heer is gegeven gericht te houden, omdat Hij de Zoon des Mensen is’*, (Johannes 5:27); en *‘dat de Zoon des Mensen eenieder zal vergelden volgens zijn werken’*, (Mattheüs 16:27); en *‘wanneer de Zoon des Mensen zal komen, zo zal Hij zitten op de troon van Zijn heerlijkheid en Hij zal richten’*, (Mattheüs 25:31).

Bij dezelfde: *‘Wie het goede zaad zaait, is de Zoon des Mensen; de akker is de wereld, het goede zaad zijn de zonen des koninkrijks; het onkruid zijn de zonen van de boze’*, (Mattheüs 13:37,38); het goede zaad is het Goddelijk Ware; daarom wordt er gezegd dat de Zoon des Mensen dit zaait; de zonen des koninkrijks zijn de Goddelijke waarheden in de hemel en in de Kerk; de zoon immers is het ware, nrs. 489, 491, 533, 1147, 2623; en in de tegengestelde zin het valse, dit is ook de zoon van de boze.

Bij dezelfde: *‘De Zoon des Mensen heeft niet waar Hij het hoofd neerlegge’*, (Mattheüs 8:20), voor: dat het Goddelijk Ware niet ergens een plaats had of bij enig mens in die tijd.

Dat de Zoon des Mensen zou lijden en gedood worden, (Mattheüs 17:12,22,23; 26:2,24,25; Markus 8:31; 9:12,31), betekende dat zij zo met het Goddelijk ware zouden doen, dus met de Heer, Die het Goddelijk Ware Zelf was, wat Hij zelf ook leert bij Lukas: *‘Eerst moet de Zoon des Mensen lijden en door dit geslacht verworpen worden’*, (Lukas 17:25).

Bij Jeremia: *‘Niet zal daar de man wonen, noch daar de Zoon des Mensen vertoeven’*, (Jeremia 49:18,33); en bij dezelfde: *‘In de steden zal niet enig man wonen, noch zal door dezelve de Zoon des Mensen doorgaan’*, (Jeremia 51:43).

Wie niet de geestelijke zin van het Woord kent, zal geloven dat onder de steden hier steden worden verstaan en onder de man en onder de Zoon des Mensen, een man en een zoon en dat de steden zo verlaten zouden worden dat daar niemand zou zijn, maar het is de staat van de Kerk ten aanzien van de leer van het ware, die met die dingen wordt beschreven.

De steden immers zijn de leerstellingen van de Kerk; zie de nrs. 402, 2449, 3216, 4492, 4493; de man is haar ware zelf, verbonden met het goede, nrs. 3134, 7716, 9007; zo is dus de Zoon des Mensen het ware.

Aangezien met de Zoon des Mensen het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer werd aangeduid, werden daarom eveneens de profeten, door wie het Woord werd onthuld, zonen des mensen genoemd, zoals bij (Daniël 8:17; Ezechiël 2:1,3,6,8; 3: 1,3,4,10,17,25; 4:1,16; 8:5,6,8,12,15; 12:2,3,9,18,22,27).

Zoals de meeste dingen in het Woord ook een tegengestelde zin hebben, zo eveneens de betekenis van de zoon des mensen, die in die zin het aan het ware tegenovergestelde valse is, zoals bij Jesaja: *‘Wie zijt gij, dat gij vreest voor de mens, die sterft en voor de zoon des mensen, aan wie gras wordt gegeven’*, (Jesaja 51:12); en bij David: *‘Vertrouwt niet op vorsten, op de zoon des mensen, die geen heil heeft’*, (Psalm 146:3); de vorsten zijn de voornaamste waarheden, nrs. 2809, 5044, dus in de tegengestelde zin de voornaamste valsheden en de zoon des mensen is het valse zelf.

64. Bekleed met een talaar; dat dit betekent het Goddelijk Ware dat voortgaat uit Hem, staat vast uit de betekenis van de klederen, namelijk de waarheden die het goede bekleden, nrs. 1073, 2576, 5248, 5319, 5954, 9212, 9216, 9952, 10536; hier wordt slechts de talaar

genoemd, dat een algemeen kledingstuk is, waarmee dus, omdat over de Heer wordt gehandeld, in het algemeen al het Goddelijk Ware wordt aangeduid.

Omdat hier de Heer wordt beschreven ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, dat hier de Zoon des Mensen is, dat verschijnt in het midden van de kandelaars en er wordt gezegd dat Hij met een talaar was bekleed en omgord aan de borsten met een gouden gordel en daarna dat zijn aangezicht schitterde zoals de zon in haar macht, zou ik een ontvouwing willen geven over de dingen die bij de evangelisten worden vermeld over de Heer, toen Hij van gedaante was veranderd, waar enkele eendere dingen staan en daarna over de dingen dat de soldaten Zijn bekleedselen verdeelden en over de rok het lot wierpen.

Over de Heer, toen Zijn gedaante veranderde leest men het volgende: *‘Jezus nam Petrus, Jakobus en Johannes, op een zeer hoge berg en Hij werd voor hen veranderd van gedaante; en Zijn aangezicht schitterde zoals de zon en Zijn bekleedselen werden blank zoals het licht; en zie, hun verschenen Mozes en Elias, met Hem samensprekende; en zie, een lichtende wolk omschaduwde hen, en zie, een stem vanuit de wolk, zeggende: Deze is Mijn beminde Zoon, in Wie Ik rust vind; hoort Hem’*, (Mattheüs 17:1-5; Markus 9:2-8; Lukas 9:28-36).

Dat de Heer Petrus, Jakobus en Johannes nam, was omdat door hen werd uitgebeeld de Kerk ten aanzien van het geloof, de naastenliefde en de werken van de naastenliefde; dat het was op een hoge berg, was omdat met de berg de hemel wordt aangeduid; dat Zijn aangezicht schitterde zoals de zon, was omdat het aangezicht de innerlijke dingen betekent, die, omdat zij Goddelijk waren, schitterden zoals de zon; de Zon immers is de Goddelijke Liefde; dat Zijn bekleedselen blank waren zoals het licht, was omdat de bekleedselen het uit Hem voortgaande Goddelijk Ware betekenen, eender ook het Licht.

Dat Mozes en Elias verschenen, was omdat beiden het Woord betekenen: Mozes het historische geloof en Elias het profetische Woord; dat een lichtende wolk hen omschaduwde, was omdat de lichtende wolk het Woord betekent in de letter waarin de innerlijke zin is; dat een stem vanuit de wolk zei: Deze is Mijn beminde Zoon, in Wie Ik rust vind; hoort Hem, was omdat de stem vanuit de wolk het Goddelijk Ware vanuit het Woord betekent en de beminde Zoon Zijn Goddelijk Menselijke en omdat het Goddelijk Ware uit Hem is en vandaar al het ware van de Kerk, werd vanuit de wolk gezegd: In Wie Ik rust vind; hoort Hem.

Dat het Goddelijk Menselijke van de Heer zo werd gezien, is duidelijk, omdat het Goddelijke Zelf niet aan iemand kan verschijnen dan alleen door het Goddelijk Menselijke, dit leert de Heer ook bij Johannes: *‘Niemand heeft ooit God gezien; de Enigverwekte Zoon, Die in de schoot van de Vader is, heeft Hem uiteengezet’*, (Johannes 1:18) en elders: *‘Noch hebt gij de stem van de Vader ooit gehoord, noch Zijn gedaante gezien’*, (Johannes 5:37).

Dat zulke dingen met die woorden bij de evangelisten worden aangeduid, kan vaststaan uit *‘Hemelse Verborgenheden’*, waar de afzonderlijke dingen zijn getoond; namelijk dat met Petrus, Jakobus en Johannes, in het Woord het geloof, de naastenliefde en de werken van de naastenliefde worden aangeduid, nrs. 3750 en eerder in dit hoofdstuk de nrs. 8, 9.

Dat met de hoge berg de hemel wordt aangeduid, nrs. 8327, 8805, 9420, 9422, 9434, 10608.

Dat met het aangezicht de innerlijke dingen die van het gemoed zijn, worden aangeduid, nrs. 1999, 2434, 3527, 4066, 4797, 5102, 9306, 9546; en met het aangezicht van de Heer de barmhartigheid, de vrede en al het goede, nrs. 222, 223, 5585, 9306, 9546, 9888.

Dat met de Zon de Goddelijke Liefde wordt aangeduid, nrs. 2495, 4060, 7083 en in het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nrs. 116 tot 125.

Dat met de bekleedselen, wanneer over de Heer wordt gehandeld, het Goddelijk Ware wordt aangeduid, nrs. 9212, 9216; dat iets eenders wordt aangeduid met het Licht, nrs. 3195, 3222, 5400, 8644, 9399, 9548, 9684; en in het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nrs. 126 tot 140.

Dat Mozes en Elias het Woord betekenen; dat Mozes dit betekent, nrs. 5922, 6723, 6752, 6771, 6827, 7010, 7014, 7089, 7382, 9372, 10234; en dat Elias dit betekent, nrs. 2762, 5247 en dat de wolk het Woord betekent, nr. 36.

Dat de beminde Zoon is het Goddelijk Menselijke van de Heer, is duidelijk.

Daaruit, dat de bekleedselen van de Heer het Goddelijk Ware betekenen, kan men weten wat daarmee wordt aangeduid dat de krijgsknechten de klederen van de Heer onder elkaar verdeelden en over Zijn rok het lot wierpen, waarover het volgende bij Johannes: ‘De krijgsknechten namen Zijn bekleedselen en zij maakten vier delen, voor elke krijgsknecht een deel en de rok; de rok echter was zonder naad, van bovenaf geheel geweven; zij dan zeiden onder elkaar: Laat ons die niet verdelen, maar laat ons daarover loten, van wie die zijn zal; opdat de Schrift zou worden vervuld, zeggende: Zij hebben Mijn klederen onder Zich verdeeld en over Mijn bekleedsel hebben zij het lot geworpen; dit dan hebben de krijgsknechten gedaan’, (Johannes 19:23,24).

Wie niet weet dat in de afzonderlijke dingen van het Woord een innerlijke zin is, die geestelijk is, kan niet enige verborgenheid daarin zien; hij weet slechts dat de krijgsknechten de klederen hebben verdeeld en niet de rok en behalve die dingen niets verder; terwijl er toch een Goddelijke verborgenheid niet alleen in deze zaak ligt, maar ook in de afzonderlijke dingen die over het lijden van de Heer worden vermeld.

De verborgenheid die in deze zaak is gelegen, is dat de klederen van de Heer het Goddelijk Ware betekenden, dus het Woord, omdat het Woord het Goddelijk Ware is, de klederen die zij verdeelden, het Woord in de letter en de rok het Woord in de innerlijke zin; die verdelen betekent verstrooien en vervalsen en de krijgsknechten betekenen degenen die van de Kerk zijn, die voor het Goddelijk Ware moesten vechten; daarom wordt er gezegd: ‘Dit dan hebben de krijgsknechten gedaan’; daaruit blijkt dat onder die woorden in de geestelijke zin wordt verstaan, dat de Joodse Kerk heeft verstrooid het Goddelijk Ware dat in de zin van de letter is en dat zij niet hebben kunnen verstrooien het Goddelijk Ware dat in de innerlijke zin is.

Dat de klederen van de Heer het Goddelijk Ware betekenen, dus het Woord, werd eerder getoond; dat Zijn rok, het Goddelijk Ware of het Woord in de innerlijke zin betekent, zie de nrs. 9826, 9942; dat verdelen is verstrooien en van het goede en ware scheiden, dus vervalsen, nrs. 4424, 6360, 6361, 9094.

Dat de krijgsknechten degenen betekenen die van de Kerk zijn, daar van de Joodse Kerk, die moesten vechten voor het Goddelijk Ware, blijkt uit de geestelijke zin van de krijgsdienst en de oorlog.

Dat de oorlog geestelijke worstelingen betekent, namelijk die van het ware tegen het valse, zie de nrs. 1659, 1664, 8295, 10455; vandaar is het, dat van de Levieten, van wie de taak was zulke dingen van de Kerk te vervullen, wordt gezegd, *‘dat zij de krijgsdienst vervulden en de krijg krijgden, door de bediening in de tent der samenkomst waar te nemen’*, (Numeri 4:23,35,39,43,47; 8:23,24).

65. En omgord aan de borsten met een gouden gordel; dat dit betekent het Goddelijk Goede eender, staat vast uit de betekenis van omgord aan de borsten met een gordel, dus bekleed zijn ten aanzien van de borst; er wordt borsten en gordel gezegd, omdat de borsten van de borst vooruitstaan en de gordel omkleedt.

Dat dit het Goddelijk Goede is, dat uit de Heer voortgaat, wat wordt verstaan, is omdat de borst in het algemeen en de borsten in het bijzonder, dat betekenen; dat het is het goede dat voortgaat, is omdat alle omkledingen de dingen betekenen die voortgaan; zij zijn immers buiten het lichaam en omkleden dat, zoals dat de dingen die voortgaan ook buiten het lichaam zijn en dat gorden; dat dit zo is, kan ook vaststaan uit wat is getoond in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 177 tot 182, namelijk dat eenieder met klederen wordt bekleed volgens zijn aandoening van verstaan en wijs zijn en het is deze aandoening die uit hen voortgaat. Er is immers een sfeer die voortgaat uit iedere engel en geest, die de sfeer van de aandoening is en de sfeer van zijn leven wordt genoemd, volgens deze sfeer hebben zij klederen.

Dat zij vanuit die sfeer zijn, verschijnt niet voor hun ogen, maar toch weten zij dat zij het zijn; over deze sfeer zie de nrs. 2489, 4464, 5179, 7454, 8630.

Hieruit kan vaststaan, dat de bekleedselen van de Heer betekenen het Goddelijk voortgaande, dus het Goddelijk Ware, verenigd met het Goddelijk Goede, dat de algehele hemel vervult en binnentreedt in de innerlijke dingen van het gemoed en aan degene die opneemt, het inzicht en de wijsheid geeft; dit wordt verstaan onder met witte klederen bekleed worden.

Omdat het Goddelijk Goede voortgaande, wordt aangeduid met de gordel waarmee Hij was omgord, verscheen daarom de gordel van goud; met het goud immers wordt het goede van de liefde aangeduid, zie de nrs. 113, 1551, 1552, 5658, 6914, 6917, 9510, 9874, 9881.

Dat de borsten worden genoemd in de plaats van de borst, die met de gordel was omgord, is omdat de borsten de geestelijke liefde betekenen en de borsten het goede zelf ervan.

Die liefde wordt ook met de borsten aangeduid bij Jesaja: *‘Ik zal U stellen tot een grootheid der eeuwigheid, een vreugde van geslacht en geslacht; gij zult de melk der natiën zuigen en de borsten der koningen zult gij zuigen’*, (Jesaja 60:15,16).

De koningen zijn de waarheden vanuit het goede uit de Heer, zie eerder nr. 31; de borsten en de bost zijn dat goede, namelijk het goede van de geestelijke liefde.

Dat de borst het goede van de geestelijke liefde betekent, is vanwege de overeenstemming met de hemel; de gehele hemel immers stemt overeen met alle dingen van de mens; de binnenste of derde hemel stemt overeen met het hoofd, de middelste of de tweede met de borst en de laatste of de eerste met de voeten; omdat er zo’n overeenstemming is, wordt de hemel ook de Grootste Mens genoemd en omdat de binnenste of de derde hemel overeenstemt met het hoofd, wordt daarom met het hoofd het goede van de hemelse liefde aangeduid, dus het goede van de liefde tot de Heer.

De oorzaak hiervan is dat het goede daar regeert en die maakt; en omdat de middelste of de tweede hemel overeenstemt met de borst, wordt daarom met de borst het goede van de geestelijke liefde aangeduid, dus het goede van de liefde jegens de naaste.

De oorzaak hiervan is dat het goede daar regeert en die maakt en omdat de laatste of de eerste hemel overeenstemt met de voeten, worden daarom met de voeten het goede van de natuurlijke liefde vanuit de geestelijke liefde aangeduid, dus het goede van het geloof.

De oorzaak hiervan is, dat dit goede daar regeert en die maakt; hieruit blijkt waarvandaan het is, dat de borsten de geestelijke liefde betekenen en de borst haar goede; maar deze dingen kunnen beter worden verstaan uit wat is getoond in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, vooral uit de artikelen waar wordt gehandeld over de drie hemelen, nrs. 29 tot 39; met name dat het Goddelijke van de Heer in de hemelen is de Liefde tot Hem en de naastenliefde jegens de naaste, nrs. 13 tot 19.

Dat de algehele hemel één mens weergeeft, nrs. 59 tot 67 en dat er een overeenstemming is van de hemel met alle dingen van de mens, nrs. 87 tot 102; en in de ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 4938, 4939, 10087.

Het is geoorloofd deze weinige dingen ter toelichting daaruit aan te voeren, namelijk dat de borst het goede van de geestelijke liefde betekent, ook vanwege de oorzaak dat binnenin de borst het hart en de long zijn en het hart vanwege de overeenstemming de hemelse liefde betekent en de long de geestelijke liefde, maar de long vult de borst; dat er die overeenstemming is, zie ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 3883 tot 3896, 9280, 9300.

Wat de hemelse liefde is en wat de geestelijke liefde, zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nr. 23.

66. En Zijn hoofd en de haren blank; dat dit betekent Zijn Goddelijke in eersten en laatsten, staat vast uit de betekenis van het hoofd, wanneer over de Heer wordt gehandeld, over Wie deze dingen worden gezegd, namelijk het Goddelijke in eersten, waarover hierna; en uit de betekenis van de haren, namelijk het Goddelijke in laatsten, waarover ook hierna; en uit de betekenis van blank, te weten het zuivere; dat wit en blank het zuivere is, zie de nrs. 3301, 3993, 4007, 5319.

Dat het hoofd, wanneer over de Heer wordt gehandeld, is het Goddelijke in eersten, is omdat het hoofd het hoogste van de mens is en daarin zijn de eerste dingen van hem, die de beginselen worden genoemd, daaruit worden de dingen afgeleid die in het lichaam plaatsvinden.

In het hoofd immers zijn het verstand en de wil, waaruit als uit hun eersten of beginselen de overige dingen vloeien, dus de dingen van het verdere leven van de mens, zoals de spraak en alle handelingen.

Dat echter de haren, wanneer over de Heer wordt gehandeld, zijn het Goddelijke in laatsten, is omdat de haren de laatste dingen zijn; die groeien immers vanuit de laatste dingen van de mens en in die houden de eerste dingen stil.

Daarom, wanneer er wordt gezegd hoofd en haren, worden de eerste en de laatste dingen verstaan.

Wie weet dat het hoofd de eerste dingen betekent en de haren de laatste dingen, ook in geestelijke zin en dat de eerste en de laatste dingen alle dingen betekenen, zoals eerder in nr. 41 is getoond, kan verscheidene verborgenheden van de innerlijke zin weten, waar die worden genoemd, zoals dat de Nazireeër de lokken van zijn hoofd niet zou scheren, omdat die, zoals gezegd wordt, het Nazireeërschap van God op zijn hoofd waren en dat hij, nadat de dagen vervuld waren, zou afscheren en toewijden, (Numeri 6:1-21).

En verder *‘dat Simson de sterkte had in de haren en dat hij, nadat de haren waren afgeschoren, zwak werd en dat hij toen zij weer waren aangegroeid, in de sterkte kwam’*, (Richteren 16:13)

Verder dat tweeënveertig knapen door berinnen werden verscheurd, omdat zij Elisa hadden bespot en hem kaal noemden, (2 Koningen 23,24).

En ook dat Elias was bekleed in een haren rok, (2 Koningen 1:8) en Johannes de Doper met kamelenharen, (Markus 1:6); en bovendien wat het hoofd, de haren, de baard en de kaalheid betekenen waar die in het Woord worden genoemd.

Dat de Nazireeër de lokken niet zou scheren, omdat die, zoals gezegd wordt, het Nazireeërschap Gods op zijn hoofd waren en dat hij die, nadat de dagen vervuld waren, zou afscheren en toewijden, was omdat de Nazireeër de Heer uitbeeldde in eersten en in laatsten en Zijn Goddelijke maakte tot aan het vlees en de beenderen toe, die de laatste dingen zijn. Dat het was tot aan het vlees en de beenderen toe, blijkt hieruit, dat Hij niets in het graf heeft achtergelaten en dat Hijzelf tot de discipelen zei *‘dat Hij het vlees en de beenderen had, die een geest niet heeft’*, (Lukas 24:39,40); en wanneer het Goddelijke Zelf ook in laatsten Goddelijk is, dan regeert het vanuit eersten door laatsten alle dingen zoals kan vaststaan uit wat eerder in nr. 41 is gezegd en getoond, vooral uit wat in *‘Hemelse Verborgenheden’* is aangehaald, namelijk dat de innerlijke dingen opeenvolgend in de uiterlijke dingen invloeden, tot aan het uiterste of het laatste toe en dat zij daar ook ontstaan en blijven bestaan, nrs. 634, 6239, 6465, 9215, 9216.

Dat zij niet alleen opeenvolgend invloeden, maar ook in het laatste het gelijktijdige vormen en in welke orde, zie de nrs. 5897, 6451, 8603, 10099.

Dat daarom alle innerlijke dingen in een volgorde na elkaar worden samengehouden uit het Eerste door het Laatste, nr. 9828; en in het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nr. 297.

Dat vandaar het laatste meer dan de innerlijke dingen heilig is, nr. 9824; en dat vandaar in de laatste de sterkte en de macht is, nr. 9836.

Vandaar nu is het, dat het Nazireeërschap was ingesteld; dat hij ten laatste zijn lokken zou toewijden door die in het vuur van het altaar te brengen, was omdat die het Goddelijk Heilige uitbeeldden en het vuur van het altaar betekende dat heilige, nrs. 934, 6314, 6832.

Hieruit kan eveneens vaststaan waarom Simson de sterkte had in de lokken, (Richteren 16:13); wat er wordt gezegd, dat hij een Nazireeër is geweest van de baarmoeder van de moeder aan, (Richteren 13:7; 16:17).

Vandaar eveneens was het dat het de hogepriester en diens zonen, noch de Levieten, geoorloofd was het hoofd te scheren en kaalheid over zich te brengen, (Leviticus 10:6; 21:5,10; Ezechiël 44:20); en verder dat de baard afsnijden, wat ook iets eenders betekende, bij het Israëlitische volk, iets smadelijks was, (2 Samuël 10:4,5).

Dat tweeënveertig knapen door berinnen werden verscheurd, omdat zij Elisa hadden bespot, hem kaal noemende, had als oorzaak, dat Elias en Elisa de Heer uitbeeldden ten aanzien van het Woord, dus het Goddelijk Ware, dat de heiligheid en de sterkte heeft in laatsten vanuit eersten, zoals eerder is gezegd, omdat zo de kaalheid de beroving ervan betekende, heeft dit daarom plaatsgevonden.

De beren betekenen ook het ware in laatsten; dat Elias en Elisa de Heer ten aanzien van het Woord hebben uitgebeeld, zie de nrs. 2762, 5247.

Hieruit blijkt eveneens, waarom Elias een harig kleed had en Johannes een van kamelenhaar; Johannes de Doper immers beeldde eender als Elias de Heer uit ten aanzien van het Woord, waarom hij ook Elias werd genoemd, zie de nrs. 7643, 9372.

Wanneer deze dingen zijn verstaan, kan men daaruit weten, wat er wordt aangeduid met het hoofd, de haren, de baard en de kaalheid in het Woord, zoals bij Jesaja: *‘Te dien tijde zal Jehovah door de koning van Assur scheren het hoofd en de haren van de voeten, ook de baard zal Hij voleinden’*, (Jesaja 7:20).

Bij dezelfde: *‘Op alle hoofden kaalheid, elke baard afgeschoren’*, (Jesaja 15:2).

Bij Jeremia: *‘De waarheid is vergaan en zij is afgesneden van hun mond; scheer de lokken en werp ze af’*, (Jeremia 7:28,29).

Bij Ezechiël: *‘Neem een scheermes en laat het doorgaan over het hoofd en de baard’*, (Ezechiël 5:1).

Bij dezelfde: *‘Op elk aangezicht zal de schaamte zijn en op alle hoofden de kaalheid’*, (Ezechiël 7:18).

Bij dezelfde: *‘Elk hoofd ontkaald’*, (Ezechiël 29:18).

Bij Amos: *‘Ik zal op elk hoofd de kaalheid doen opklimmen’*, (Amos 8:10).

Bij David: *‘God zal verbrijzelen het hoofd der vijanden, de kruin der haren, van hen die wandelen in de schuldigheden’*, (Psalm 68:22); in deze en in andere plaatsen wordt met het hoofd scheren, de baard afscheren en de kaalheid aanbrengen, aangeduid beroven van elk ware en goede, aangezien degene die wordt beroofd van de laatste dingen, ook beroofd wordt van de eerdere dingen; de eerdere dingen immers ontstaan en blijven bestaan in de laatste dingen, zoals eerder is gezegd.

In de wereld der geesten verschijnen er ook die kaal zijn en ik ben onderricht dat het diegenen zijn die het Woord hebben misbruikt, en de zin van de letter, die het Goddelijk Ware daar in laatsten is, hebben aangewend tot misdaden en vandaar van elk ware werden beroofd; zij zijn ook de boosaardigsten; verscheidenen van hen zijn van de Babylonische natie; van de andere kant verschijnen de engelen in tegendeel met bevallige haarlokken.

67. Als blanke wol, als sneeuw; dat dit betekent ten aanzien van het goede en het ware daar, staat vast uit de betekenis van de blanke wol, namelijk het goede in laatsten, waarover hierna; en uit de betekenis van de sneeuw, namelijk het ware in laatsten.

Dat de sneeuw is het ware in laatsten, is vanwege het water waaruit het is en vanwege de witheid en de blankheid; dat het water het ware betekent, zie nr. 71 en dat de witheid en de blankheid het ware betekent vanwege de doorschijnendheid van het licht, nrs. 3301, 3993, 4007, 5319, 8459.

Dat de blanke wol het goede in laatsten betekent, is omdat de wol op de lammeren en de schapen iets eenders betekent als de lokken op de mens en de lammeren en de schapen betekenen het goede, de lammeren het hemels goede, nrs. 3519, 3994, 10132, en de schapen het geestelijk goede, nrs. 4169, 4809; vandaar is het, dat van de haren, waarmee het Goddelijk Ware in laatsten wordt aangeduid, wordt gezegd ‘blank als blanke wol en als sneeuw’; zoals

eveneens ten aanzien van de Heer toen Hij van gedaante was veranderd: *‘Zijn bekleedselen werden glinsterende, zeer blank, als sneeuw, hoedanige geen voller op aarde wit kan maken’*, (Markus 9:3); en ten aanzien van de Oude der dagen, bij Daniël: *‘Ik was ziende totdat de tronen werden neergeworpen en de Oude der dagen zich zette; Zijn kleed was wit als de sneeuw en de lokken van Zijn hoofd als blanke wol’*, (Daniël 7:9).

Het kleed betekent ook het Goddelijke in laatsten, zie nr. 64; en de Oude der dagen de Heer uit het eeuwige.

Omdat de wol het goede betekent in laatsten, wordt daarom het goede enige malen in het Woord beschreven met wol en het ware met linnen en met sneeuw, zoals bij Hosea: *‘Zij zei: Ik zal mijn boelen nagaan, gevende mijn brood en mijn wateren, mijn wol en mijn linnen; Ik zal derhalve wederkeren en Mijn koren nemen op zijn tijd; en Ik zal Mijn wol en Mijn linnen wegnemen’*, (Hosea 2:4,8).

Bij Ezechiël: *‘Gij eet het vet en gij bekleedt u met wol; wat het beste is, slacht gij; gij weidt de kudde van kleinvee niet’*, (Ezechiël 24:3).

Bij David: *‘Jehovah zal Zijn Woord zenden op de aarde; Hij geeft de sneeuw zoals de wol’*, (Psalm 147:15,16).

En bij Jesaja: *‘Al waren uw zonden als het ware dubbelgedoopt, zij zullen wit worden als de sneeuw; al waren zij rood als het purper, zij zullen zijn als de wol’*, (Jesaja 1:18).

Dat er van sneeuw wordt gesproken met betrekking tot de zonden die als het ware dubbelgedoopt waren en van de wol met betrekking tot de zonden die rood waren als purper, is omdat het dubbelgedoopte het ware vanuit het goede betekent en in de tegengestelde zin het valse vanuit het boze, nrs. 4922, 9468; en het rood en het purper het goede en in de tegengestelde zin het boze van elk geslacht, nrs. 3300, 9467, 9865.

68. En Zijn ogen als een vlam vuurs; dat dit de Goddelijke voorzienigheid vanuit Zijn Goddelijke Liefde betekent, staat vast uit de betekenis van de ogen, namelijk het verstand, nr. 37 en wanneer over de Heer wordt gehandeld, de tegenwoordigheid en vandaar de voorzienigheid, nrs. 3869, 10569, waarover hierna.

En uit de betekenis van de vlam vuurs, namelijk, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke Liefde; de oorzaak dat de vlam vuurs de Goddelijke Liefde is, is deze dat de Heer vanuit de hemel verschijnt als de Zon en het Goddelijke dat voortgaat uit Hem, als het Licht, vlammig in de binnenste of derde hemel en blinkend wit in de middelste of tweede hemel; het is de Goddelijke Liefde zelf die zo verschijnt; vandaar is het, dat het vuur en de vlam in het Woord de liefde betekenen, zoals kan vaststaan uit wat in ‘Hemelse Verborgenheden’ is getoond; namelijk dat het vuur in het Woord de liefde in beiderlei zin betekent, nrs. 934, 4906, 5215.

Dat het gewijde en het hemelse vuur de Goddelijke Liefde is, en elke aandoening die van die Liefde is, nrs. 934, 6314, 6832.

Dat er twee oorsprongen van warmte zijn: de ene vanuit de zon van de wereld, waar vanuit alle dingen op de aarde gedijen, de andere vanuit de Zon van de hemel, dus de Heer, van Wie de engelen en de mensen het al van het leven hebben, nrs. 3338, 5215, 7324.

Dat de liefde het vuur van het leven is en dat het leven zelf daadwerkelijk daaruit is, nrs. 4906, 5071, 6032, 6314.

Dat de vlam het ware vanuit het goede van de binnenste hemel is en het licht het ware vanuit het goede van de middelste hemel, met als oorzaak, dat het licht in de binnenste hemel vlammig verschijnt en in de middelste hemel blinkend wit, nr. 9570; en bovendien in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 116 tot 140.

Dat de ogen, wanneer over de Heer wordt gehandeld, de Goddelijke voorzienigheid betekenen, is omdat zij, wanneer over de mens wordt gehandeld, het verstand betekenen en het Goddelijk Verstand is, omdat het oneindig is, de Goddelijke voorzienigheid; niet iets

anders wordt er onder de ogen van Jehovah verstaan, bij Jesaja: *‘Neig, o Jehovah, Uw oor en hoor; en open, o Jehovah, Uw ogen en zie’*, (Jesaja 37:17).

Bij Jeremia: *‘Ik zal Mijn oog stellen op hen ten goede en Ik zal hen terugleiden op hun land en Ik zal hen bouwen’*, (Jeremia 24:6).

Bij David: *‘Zie, het oog van Jehovah is op hen die Hem vrezen’*, (Psalm 33:18); en bij dezelfde: *‘Jehovah in de tempel van Zijn heiligheid; Zijn ogen zien en Zijn oogleden proeven de zonen des mensen’*, (Psalm 11:4) en elders.

Wat de Goddelijke Voorzienigheid is, zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 267 tot 279.

69. En Zijn voeten aan blinkend koper gelijk, als in de oven geblaakt; dat dit betekent het laatste van de Goddelijke orde, namelijk het natuurlijke, vol van de Goddelijke Liefde, staat vast uit de betekenis van de voeten, namelijk het natuurlijke, nrs. 2162, 3147, 3761, 3986, 4280, 4938,-4952; vandaar, wanneer over de Heer wordt gehandeld, het laatste van de Goddelijke orde, omdat dit het natuurlijke is.

Uit de betekenis van het blinkende koper of het gepolijste brons, te weten het natuurlijk goede, waarover hierna; en uit de betekenis van geblaakt, wanneer over de Heer wordt gehandeld, namelijk dat wat vanuit de Goddelijke Liefde is, nr. 10055.

Gezegd wordt als in de oven geblaakt, opdat de Goddelijke Liefde in de hoogste graad en in haar volheid wordt aangeduid; want het Goddelijke is in zijn volheid wanneer het in zijn laatste is en het laatste is het natuurlijke, zie nr. 66.

Daaruit blijkt dat met Zijn voeten aan blinkend koper gelijk, als in de oven geblaakt, het laatste van de Goddelijke orde, dus het natuurlijke, vol van de Goddelijke Liefde, wordt aangeduid.

Deze dingen, zoals eveneens de voorafgaande, worden ter vergelijking gezegd, zoals dat het hoofd en de haren blank waren als blanke wol, als sneeuw en dat de voeten aan blinkend koper gelijk waren, als in de oven geblaakt; maar men moet weten, dat alle vergelijkingen in het Woord aanduidingen zijn, omdat zij, eender als de zaken zelf, vanuit overeenstemmingen zijn, zie de nrs. 3579, 4599, 8989.

Dat de voeten, wanneer over de Heer wordt gehandeld, het laatste van de Goddelijke orde betekenen en dat dit het natuurlijke is, is omdat de hemel, de hemel is vanuit het Goddelijk Menselijke van de Heer en dat vandaar de hemel in de gehele samenvatting één Mens weergeeft; en dat, omdat er drie hemelen zijn, de hoogste hemel het hoofd weergeeft, de middelste het lichaam en de laatste de voeten.

Het Goddelijke dat de hoogste hemel maakt, wordt het hemels Goddelijke genoemd, het Goddelijke echter dat de middelste hemel maakt, wordt het geestelijk Goddelijke genoemd en het Goddelijke dat de laatste hemel maakt, wordt genoemd het natuurlijk Goddelijke vanuit het geestelijke en het hemelse.

Vandaar blijkt de oorzaak waarom hier de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, dus de Zoon des mensen, gezien in het midden van de kandelaren, wordt beschreven niet slechts ten aanzien van de klederen, maar ook ten aanzien van het hoofd en van de borst en van de voeten; dat de Zoon des Mensen de Heer is, ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, zie nr. 63 en dat de kandelaren de hemel zijn, nr. 62.

Maar omdat deze dingen verborgenheden zijn, tot dusver in de wereld onbekend en het toch dingen zijn die moeten worden begrepen, opdat de innerlijke zin van deze dingen en van de volgende in dit profetische boek begrepen zullen worden, zijn daarom de afzonderlijke dingen beschreven in het bijzonder in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’; zoals dat het Goddelijk Menselijke van de Heer de hemel maakt, nrs. 7 tot 12, 78 tot 86, e.v.; dat vandaar de hemel in de gehele samenvatting één mens weergeeft, nrs. 59 tot 77.

Dat er drie hemelen zijn en dat de hoogste het hoofd weergeeft, de middelste het lichaam en de laatste de voeten, nrs. 29 tot 40.

Vanuit deze dingen kan vaststaan, wanneer ze begrepen worden, wat er wordt aangeduid met de voeten van Jehovah of van de Heer, in het Woord, namelijk het laatste van de Goddelijke orde of het natuurlijke en omdat het uiterlijke van de Kerk, van de eredienst en van het Woord, het laatste van de Goddelijke orde in de Kerk is en het natuurlijke, wordt daarom dit met de voeten van Jehovah of van de Heer in het bijzonder aangeduid.

Omdat dit met de voeten van Jehovah of van de Heer wordt aangeduid, werd daarom de Heer, wanneer Hij als engel werd gezien door de profeten elders, ook eender gezien, zoals door Daniël: *‘Ik hief mijn ogen op en ik zag, zie, een Man met linnen bekleed, wiens lenden waren gegord met goud van Ufaz; Zijn Lichaam zoals Tarsis; en Zijn ogen zoals fakkels van vuur; Zijn armen en Zijn voeten zoals de glans van gepolijst brons’*, (Daniël 10:5,6).

Eender werden de cherubim, waaronder de Heer wordt verstaan ten aanzien van de voorzienigheid en de bewaking, nrs. 9277, 9509, 9673, gezien door Ezechiël: *‘Hun voeten waren glinsterend zoals de glans van gepolijst brons’*, (Ezechiël 1:7).

Eender werd de Heer daarna gezien als engel in de Openbaring: *‘Ik zag een engel neerdalende van de hemel, bekleed met een wolk en een regenboog rondom het hoofd en Zijn aangezicht als de Zon en Zijn voeten evenals kolommen van vuur’*, (Openbaring 10:1).

Omdat de Heer zodanig werd gezien ten aanzien van de voeten, werd daarom door sommigen van de zonen Israëls gezien, onder de voeten, *‘als het ware een werk van saffiersteen en als het ware de substantie van de hemel ten aanzien van de zuiverheid’*, (Exodus 24:10).

Dat de Heer door hen niet werd gezien ten aanzien van de voeten, maar onder de voeten, had als oorzaak dat zij niet in het uiterlijke van de Kerk, van de eredienst en van het Woord waren, maar onder die, zie *‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’*, nr. 248.

Aangezien de voeten van Jehovah of van de Heer het laatste van de Goddelijke orde betekenen en dit in het bijzonder het uiterlijke is van de Kerk, van de eredienst en van het Woord, wordt daarom dit in het Woord de voetbank van Zijn voeten genoemd, zoals bij Jesaja: *‘De heerlijkheid van de Libanon zal tot U komen, om te versieren de plaats van Mijn Heiligdom; Ik zal de plaats van Mijn voeten eerwaardig maken; en zij zullen zich inkrommen aan de planten van Uw voeten’*, (Jesaja 60:13,14).

Bij dezelfde: *‘De hemel is Mijn troon en de aarde de voetbank van Mijn voeten’*, (Jesaja 66:1).

Bij Jeremia: *‘God gedenkt niet aan de voetbank van Zijn voeten in de dag des toorns’*, (Klaagliederen 2:1).

Bij David: *‘Aanbidt Jehovah naar de voetbank der voeten van Hem’*, (Psalm 99:5).

Bij dezelfde: *‘Wij zullen binnengaan in Zijn habitakel, wij zullen ons inkrommen voor de voetbank van zijn voeten van Hem’*, (Psalm 132:7).

Bij Nahum: *‘De wolk van Jehovah is het stof van de voeten van Hem’*, (Nahum 1:3).

Dat de wolk het uiterlijke van het Woord is of het Woord ten aanzien van de letter, zie nr. 36 en omdat de wolk het uiterlijke van het Woord is, is zij ook het uiterlijke van de Kerk en van de eredienst, want de Kerk en de eredienst zijn vanuit het Woord; het stof der voeten wordt gezegd, omdat de dingen die in de letterlijke zin verschijnen, die natuurlijk is, uiteenliggend verschijnen.

70. Dat van de voeten werd gezegd dat zij aan blinkend koper gelijk waren, is omdat het blinkend koper gepolijst brons is en glinstert vanwege een zeker vurige en het brons betekent in het Woord het natuurlijk goede.

De metalen zijn evenzeer aanduidend als de overige dingen in het Woord: het goud daar betekent het hemels goede, namelijk het binnenste goede; het zilver betekent het ware ervan, dus het geestelijk goede; het brons het natuurlijk goede, dus het laatste goede en het ijzer het ware ervan, dus het natuurlijk ware.

Dat metalen die dingen betekenen, is vanwege de overeenstemming; er verschijnen immers in de hemel tal van dingen die als het ware van goud en van zilver flonkeren en eveneens tal van

dingen als van brons en als van ijzer en het is daar bekend dat met die dingen de eerder vermelde goedheden en waarheden worden aangeduid.

Vandaar is het dat de Ouden, die in de wetenschap van de overeenstemmingen waren, de eeuwen hebben genoemd naar die metalen: de eerste eeuw de gouden, omdat toen de onschuld, de liefde en daaruit de wijsheid regeerde; de tweede echter de zilveren, omdat toen het ware vanuit dat goede regeerde of het geestelijk goede en daaruit het inzicht; de derde eeuw de bronzen of de koperen, omdat toen slechts het natuurlijk goede regeerde, namelijk het gerechte en het oprechte van het zedelijk leven; de laatste eeuw echter noemden zij de ijzeren, omdat toen slechts het ware zonder het goede regeerde en wanneer dat regeert, dan regeert eveneens het valse; al deze dingen vanwege de geestelijke betekenis van die metalen. Hieruit kan vaststaan, wat er wordt aangeduid met het door Nebukadnezar in een droom geziene beeld; *‘welks hoofd was van goud, de borst en de armen van zilver en de zijden van brons, de benen van ijzer en de voeten deels van ijzer, deels van leem’*, (Daniël 2:32,33); namelijk de staat van de Kerk ten aanzien van het goede en het ware, vanaf de eerste tijd tot de laatste ervan toe; de laatste ervan was er toen de Heer in de wereld kwam.

Wanneer men weet dat het goud het hemels goede betekent, het zilver het geestelijk goede, het brons het natuurlijk goede en het ijzer het natuurlijk ware, dan kan men verscheidene verborgenheden in het Woord weten waar die metalen worden genoemd, zoals wat er wordt aangeduid bij Jesaja: *‘Voor brons zal Ik goud brengen, voor ijzer zal Ik zilver brengen en voor hout brons en voor stenen ijzer; Ik zal uw overheid tot vrede stellen en uw schatters tot gerechtigheid’*, (Jesaja 60:17).

Maar omdat hier wordt gehandeld over de betekenis van het brons, namelijk het natuurlijk goede, zou ik slechts enige plaatsen willen aanvoeren, waar het brons wordt genoemd en dat goede betekent; bij Mozes: *‘Aser zij zijn broeders aangenaam en depende in de olie zijn voet; ijzer en brons uw schoen en zoals uw dagen uw faam’*, (Deuteronomium 33:24,25).

Aser als de ene stam betekent de gezegendheid van het leven en het verkwikkelijke van de aandoeningen, nrs. 3938, 3939, 6408; in de olie de voet dopen, betekent het natuurlijk verkwikkelijke, de olie het verkwikkelijke, nr. 9954, de voet het natuurlijke, zoals eerder in nr. 69; ijzer en brons de schoen, betekent het laagste natuurlijke vanuit het ware en het goede; de schoen is het laagst natuurlijke, nrs. 1748, 1860, 6844; het ijzer is het ware ervan en het brons is het goede ervan, zoals eerder.

‘Jehovah uw God zal u binnenleiden in een welvarend land, een land vanuit welks stenen gij ijzer en vanuit welks bergen gij brons zult uithouwen’, (Deuteronomium 8:7,9).

Bij Jeremia: *‘Ik zal u aan dit volk geven tot een versterkte muur van brons, zodat gij u bestrijden en u niet overmogen’*, (Jeremia 15:20).

Bij Ezechiël: *‘Javan, Tubal en Mesech uw kooplieden, met de ziel des mensen en met vaten van brons hebben zij uw koophandel gedreven’*, (Ezechiël 27:13).

In dat hoofdstuk wordt gehandeld over de koopwaren van Tyrus, waarmee de erkenningen van het goede en het ware worden aangeduid; met de namen Javan, Tubal en Mesech, worden zulke dingen aangeduid die van het goede en het ware zijn, ten aanzien waarvan zulke erkenningen zijn; de ziel des mensen is het ware van het leven, de vaten van brons zijn de wetenschappelijke dingen van het natuurlijk goede.

Wat met Tyrus wordt aangeduid, zie nr. 1201; wat met de koopwaren, nrs. 2967, 4453; wat met Tubal en Mesech, nr. 1151; wat met Javan, nrs. 1152, 1153, 1155; wat met de ziel des mensen, nrs. 2930, 9050, 9281; wat met de vaten, nrs. 3068, 3079, 3316, 3318.

Bij dezelfde: *‘De voeten van de cherubim waren glinsterende zoals de gedaante van gepolijst brons’*, (Ezechiël 1:7); wat de cherubim zijn en wat de voeten, zie nr. 69.

Bij dezelfde: *‘Ik zag en zie, een Man, wiens aanblik was zoals de aanblik van brons en een draad van linnen in zijn handen; hij was staande in de poort’*, (Ezechiël 40:3); omdat die engel de muur en de poorten van het huis Gods mat, die de uiterlijke dingen van de Kerk betekenen, werd zijn aanblik gezien zoals de aanblik van brons.

Wie weet dat brons het uiterlijke van de Kerk betekent, dat in zich het natuurlijke is, die heeft enigermate kunnen weten waarom het altaar van het brandoffer was overtrokken met brons en er een rooster van brons rondom dat was en dat de vaten van brons waren, (Exodus 27:1-4); en ook waarom het grote vat dat de zee werd genoemd, met de twaalf ossen daaronder en de tien wasvaten met de voetstukken en eveneens alle vaten van de tabernakel voor het huis Gods, door Salomo zijn gemaakt uit gepolijst brons, (1 Koningen 7:43-47).

Wie weet wat brons betekent, kan ook in die verborgenheid zien, waarom het was bevolen dat een bronzen slang zou worden opgesteld om door het volk te worden aangezien, waarover het volgende bij Mozes: *‘Jehovah zond slangen onder het volk, die het volk beten; en Hij zei tot Mozes: Maakt u een slang en stel ze op een stang en het zal geschieden dat al wie gebeten zal zijn en haar zal hebben aangezien, zal leven.*

En Mozes maakte een slang van brons en hij stelde ze op een stang en het geschiedde wanneer een slang een man beet en hij zag de slang aan, zo herleefde hij’, (Numeri 21:6,8,9).

Dat die de Heer heeft aangeduid, leert Hijzelf bij Johannes: *‘Zoals Mozes de slang in de woestijn heeft verhoogd, aldus moet de Zoon des Mensen worden verhoogd, opdat een elk die in Hem gelooft, niet verga, maar het eeuwige leven zal hebben ‘,* (Johannes 3:14,15); met de slang wordt datgene aangeduid wat het laatste van het leven bij de mens is en het uiterlijk zinlijke wordt genoemd, dus het natuurlijke; omdat dit laatste in de Heer Goddelijk was, werd daarom bij de zonen Israëls, bij wie alle dingen uitbeeldend waren, de slang van brons gemaakt en zij betekende dat zij, indien zij tot het Goddelijk Menselijke van de Heer opzagen, zouden herleven, dat wil zeggen, indien zij in Hem geloofden, het eeuwige leven zouden hebben, zoals eveneens de Heer Zelf leert.

Dat zien in de geestelijke zin geloven is, zie ook de nrs. 37, 68; en dat de slang het uiterlijk zinlijke is, dus het laatste van het leven van de mens, in ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 195-197, 6398, 6949, 10313.

Dat het brons en het ijzer in het Woord ook het harde betekent, zoals bij (Jesaja 48:4; Daniël 7:9) en elders, zoals men kan zien in wat volgt.

71. En Zijn stem als een stem van vele wateren; dat dit het Goddelijk Ware in laatsten betekent, staat vast uit de betekenis van de stem, wanneer zij uit de Heer is, dus het Goddelijk Ware, nrs. 219, 220, 3563, 6971, 8813, 8914 en in dit hoofdstuk nr. 55; en uit de betekenis van de wateren, namelijk de waarheden van het geloof en eveneens de erkentissen van het ware, nrs. 2702, 3058, 5668, 8568, 10238; en omdat de erkentissen van het ware zijn in laatsten, wordt daarom met de stem zoals een stem van vele wateren, omdat over de Heer wordt gehandeld, het Goddelijk Ware, in laatsten aangeduid.

Dat de erkentissen en de wetenschappelijke dingen van de uiterlijke of natuurlijke mens zijn, omdat die in het licht van de wereld zijn, dus in laatsten, zie nr. 5212 en in het algemeen daarover in ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nr. 51.

Aangezien het nog niet bekend is, dat de wateren in het Woord de waarheden van het geloof en de erkentissen van het ware betekenen, misschien wel met als oorzaak dat het verafgelegen schijnt, zou ik daarom hier in het kort willen tonen dat onder de wateren in het Woord die dingen worden verstaan, wat ook nodig is, omdat men zonder de erkenenis wat de wateren betekenen, niet kan weten wat de Doop betekent, noch wat de wassingen in de Israëlitische Kerk, waarvan zo vaak melding wordt gemaakt.

De wateren betekenen de waarheden van het geloof, omdat het brood het goede van de liefde betekent; dat de wateren en het brood die betekenen, is omdat de dingen die van de geestelijke voeding zijn, in de letterlijke zin worden uitgedrukt door zulke dingen die van de natuurlijke voeding zijn.

De wateren immers en het brood, waaronder elke drank en elke spijs in het algemeen wordt verstaan, voeden het lichaam en de waarheden van het geloof en het goede van de liefde voeden de ziel; dit is eveneens vanwege de overeenstemming, want wanneer men in het

Woord brood en water leest, dan verstaan de engelen, omdat zij geestelijk zijn, de dingen die hen voeden, namelijk de goedheden van de liefde en de waarheden van het geloof.

Hier zou ik enige plaatsen willen aanvoeren, opdat men zal weten dat de wateren de waarheden van het geloof betekenen en eveneens de erkenningen van het ware; bij Jesaja: *‘De aarde is vol van de wetenschap van Jehovah, zoals de wateren de zee bedekken’*, (Jesaja 11:9).

Bij dezelfde: *‘Dan zult gij de wateren met blijdschap putten uit de bronnen des heils’*, (Jesaja 12:3).

Bij dezelfde: *‘Wie in de gerechtigheden wandelt en de rechtheden spreekt; het brood zal worden gegeven en de wateren zullen getrouw zijn’*, (Jesaja 33:15,16).

Bij dezelfde: *‘De armen en de behoeftigen zoeken het water, maar het is niet; hun tong versmacht van dorst. Ik zal op de hellingen rivieren openen en in het midden der dalen zal Ik bronnen stellen, de woestijn tot een poel der wateren en het dorre land tot watertochten, opdat zij zien en bekennen en opletten en verstaan’*, (Jesaja 41:17,18,20).

Bij dezelfde: *‘Ik zal wateren uitgieten op de dorstige en vloeiende op het droge; Ik zal Mijn Geest uitgieten op uw zaad en Mijn zegen op de geboren’*, (Jesaja 44:3).

Bij dezelfde: *‘Uw licht zal opgaan in de duisternis en uw donkerheid zal zijn zoals de middag, opdat gij zal zijn zoals een besproeide tuin en zoals een uitgang der wateren, welks wateren niet zullen liegen’*, (Jesaja 59:10,11).

Bij Jeremia: *‘Twee boosheden heeft Mijn volk gedaan; Mij hebben zij verlaten, de Bron der levende wateren, om zich kuilen uit te houwen die geen wateren bevatten’*, (Jeremia 2:13).

Bij dezelfde: *‘De rijksgroten hebben de minderjarigen om wateren gezonden; zij zijn teruggekeerd met hun vaten ledig; zij zijn beschaamd geworden en met schande aangedaan’*, (Jeremia 14:3).

Bij dezelfde: *‘Zij hebben verlaten de Bron der levende wateren, Jehovah’*, (Jeremia 17:13).

Bij dezelfde: *‘Met gewezen zullen zij komen en met gebeden zal Ik hen aanbrengen; Ik zal hen heenleiden tot de bronnen der wateren in de weg van het rechte’*, (Jeremia 31:9).

Bij Ezechiël: *‘Ik zal de stok des broods breken en zij zullen het brood eten met gewicht en met kommer en de wateren zullen zij met maat en met verbijstering drinken, opdat zij des broods en des waters gebrek hebben en verlaten worden, de man en de broeder en uitteren vanwege de ongerechtigheden’*, (Ezechiël 4:16,17; 12:18,19; Jesaja 51:14).

Bij Amos: *‘Zie, de dagen komen, waarop Ik een honger in het land zal zenden, niet een honger naar brood, noch een dorst naar wateren, maar om te horen het Woord van Jehovah; zij zullen zwerven van zee tot zee en zij zullen rondsnelen om het Woord van Jehovah te horen en zij zullen het niet vinden; te dien dage zullen de schone maagden en de jonge mannen van dorst versmachten’*, (Amos 8:11-13).

Bij Zacharia: *‘Te dien dage zullen de levende wateren uitgaan van Jeruzalem’*, (Zacharia 14:8).

Bij David: *‘Jehovah is mijn Herder; mij zal niet ontbreken; tot de wateren der rusten zal Hij mij heenleiden’*, (Psalm 23:1,2).

Bij Jesaja: *‘Zij zullen niet dorsten, Hij zal hun wateren uit de rots doen uitvloeien en Hij zal de rots klieven opdat de wateren uitvloeien’*, (Jesaja 48:2).

Bij David: *‘O God, in de morgen zoek ik U; mijn ziel dorst, ik ben mat zonder wateren’*, (Psalm 63:2).

Bij dezelfde: *‘Jehovah zendt Zijn Woord, Hij doet de wind blazen, zodat de wateren vloeien’*, (Psalm 147:18).

Bij dezelfde: *‘Looft Jehovah, gij hemelen der hemelen en gij wateren die van boven de hemelen zijt’*, (Psalm 148:4).

Bij Johannes: *‘Jezus kwam tot de bron van Jakob; een vrouw uit Samaria kwam om wateren te putten, tot wie Jezus zei: Geef Mij te drinken; indien gij de gave Gods wist en Wie Hij is*

Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem vragen dat Hij u het levende water zou geven.

De vrouw zei tot Hem: Van waar hebt Gij het levende water.

Jezus zei tot haar: Een elk die van dit water drinkt, zal wederom dorsten; wie echter zal hebben gedronken van water dat Ik zal geven, die zal tot in het eeuwige niet dorsten en het water dat Ik zal geven, zal in hem worden een bron van water springende tot in het eeuwige leven', (Johannes 4:7-15).

Bij dezelfde: 'Jezus zei: Indien iemand zal hebben gedorst, die komt tot Mij en hij drinke; eenieder die in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien', (Johannes 7:37,38).

In de Openbaring: 'De dorstige zal uit de bron van het water des levens om niet worden gegeven', (Openbaring 21:6); elders: 'De engel toonde hem een rivier van het water des levens, blinkende zoals kristal, uitgaande van de troon Gods en van het Lam', (Openbaring 22:1) en verder: 'De Geest en de Bruid zeggen: Die hoort, zegge: Kom en die dorst heeft, kome en die wil, neme het water des levens om niet', (Openbaring 22:17).

Deze teksten zijn aangevoerd, opdat men zal weten dat met de wateren in het Woord de waarheden van het geloof worden aangeduid en vandaar wat met het water van de doop, waarover de Heer het volgende leert bij Johannes: *'Indien de mens niet is verwekt geweest vanuit water en geest, hij kan in het koninkrijk Gods niet ingaan', (Johannes 3:5); de wateren daar zijn de waarheden van het geloof en de geest is het leven daarnaar, zie 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem', nrs. 202 tot 209, e.v.*

Omdat het niet bekend is geweest, dat de wateren de waarheden van het geloof betekenden, noch dat alle dingen die bij de zonen Israëls waren ingesteld, uitbeeldend waren voor geestelijke dingen, werd het daarom geloofd dat met de wassingen die aan hen waren bevolen, de zonden waren afgewist, terwijl dit toch in het minst niet het geval was.

Zij beeldden slechts de zuivering uit van de boosheden en de valsheden door de waarheden van het geloof en het geloof volgens die, zie 'Hemelse Verborgenheden', nrs. 3147, 5954, 10237, 10240.

Hieruit nu blijkt, dat 'onder de stem', namelijk dat 'die was zoals een stem van vele wateren', het Goddelijk Ware wordt verstaan, zoals eveneens bij Ezechiël: *'Zie, de heerlijkheid van de God Israëls kwam van de weg van het oosten en Zijn stem was zoals de stem van vele wateren en de aarde was verlicht van Zijn heerlijkheid', (Ezechiël 43:2).*

Bij David: 'De stem van Jehovah op de wateren, Jehovah op vele wateren', (Psalm 29:3).

En in het volgende in de Openbaring: 'Ik hoorde een stem vanuit de hemel, als een stem van vele wateren', (Openbaring 14:2).

Ik weet dat sommigen zich daarover zullen verwonderen, waarom in het Woord van wateren melding wordt gemaakt en niet van de waarheden van het geloof, terwijl toch het Woord de mens zal leren ten aanzien van diens geestelijk leven en dat de mens, indien er was gezegd, de waarheden van het geloof, in plaats van wateren, zou hebben geweten, dat de wateren van de doop en van de wassingen niet iets bijdroegen tot de zuivering van de mens van de boosheden en de valsheden; maar men moet weten, dat het Woord, opdat het Goddelijk zij en tegelijk voor de hemel en voor de Kerk, te enenmale natuurlijk zal zijn in de letter; want indien het niet natuurlijk was in de letterlijke zin, dan zou daardoor geen verbinding zijn van de hemel met de Kerk; het zou immers zijn zoals een huis zonder fundament en zoals een ziel zonder lichaam; de laatsten immers omsluiten alle innerlijke dingen en grondvesten die, zie nr. 41. De mens is ook in de laatste dingen en op de Kerk bij hem, wordt de hemel gegrondvest; vandaar nu is het, dat er een zodanige stijl in het Woord is en daarom wordt de mens, wanneer hij geestelijk denkt vanuit de natuurlijke dingen, die in de letterlijke zin van het Woord zijn, verbonden met de hemel, waarmee hij anders niet zou worden verbonden.

72. En hebbende in Zijn rechterhand zeven sterren; dat dit betekent de erkenningen van het goede en ware, alle uit Hem, staat vast uit de betekenis van in Zijn rechterhand hebben, dus uit Hem; de hand immers betekent de macht en vandaar al wat bij hem is, dus eveneens al wat uit hem is; dat er rechterhand wordt gezegd, is omdat de rechterhand de macht van het goede door het ware betekent.

Dat de hand de macht betekent, zie de nrs. 878, 3091, 4931-4937, 6947, 10019; en vandaar dat zij betekent al wat bij hem is, dus eveneens al wat uit hem is, nrs. 9133, 10019, 10405; dat de rechterhand de macht van het goede door het ware betekent, nrs. 9604, 9736, 10061; en dat de rechterhand van Jehovah de Goddelijke Macht van de Heer betekent, dus de almacht, nrs. 3387, 4592, 4933, 7518, 7673, 8281, 9133, 10019; en uit de betekenis van de sterren, namelijk de erkenningen van het goede en het ware, waarover hierna; en uit de betekenis van zeven, te weten allen, nrs. 20, 24.

Dat de sterren de erkenningen van het goede en het ware betekenen, dus de goedheden en de waarheden, is vanuit de schijn in de geestelijke wereld; daar immers verschijnt de Heer als Zon en verschijnen de engelen uit de verte als sterren; dat de engelen zo verschijnen, is vanwege de opneming van het licht vanuit de Heer als Zon, dus vanwege de opneming van het Goddelijk Ware dat uit de Heer is, want dit is het licht van de hemel; vandaar is het, dat er wordt gezegd bij Daniël: *‘De inzichtsvollen zullen blinken zoals de glans des uitspansels en zij die velen rechtvaardigen, als de sterren tot in het eeuwige’*, (Daniël 12:3).

De inzichtsvollen zijn zij die in de ware dingen zijn en zij die rechtvaardigen zij die in de goede dingen zijn, zie het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nrs. 346-348.

Wanneer het bekend is, dat de Zon de Heer betekent ten aanzien van de Goddelijke Liefde, dus eveneens de Goddelijke Liefde uit de Heer en dat de sterren de waarheden van de Kerk en de erkenningen ervan betekenen, dan kan men weten wat daarmee in het Woord wordt aangeduid dat de Zon zal worden verduisterd en dat de sterren niet zullen lichten en eveneens dat zij van de hemel zullen vallen en bovendien wat de sterren elders betekenen in het Woord waar die genoemd worden, zoals bij Jesaja: *‘Ik zal het land tot woestheid stellen, opdat Hij deszelfs zondaars verderve; de sterren der hemelen en de gesternten ervan zullen met haar licht niet lichten; de Zon zal worden verduisterd in haar opgang en de maan zal haar licht niet laten blinken’*, (Jesaja 13:9,10); daar wordt gehandeld over de verwoesting van de Kerk, die daar is, wanneer het goede van de liefde en het ware van het geloof er niet meer zijn; het land dat tot woestheid zal worden gesteld, is de Kerk; dat het land de Kerk is, zie nr. 29.

Bij Ezechiël: *‘Ik zal, wanneer Ik u zal hebben uitgeblust, de hemelen bedekken en Ik zal de sterren zwart maken; Ik zal de zon met een wolk bedekken en de maan zal haar licht niet laten lichten; alle luchters van licht zal Ik over u zwart maken en Ik zal duisternis op het land geven’*, (Ezechiël 32:7,8).

Bij Joël: *‘De zon en de maan zullen zwart zijn en de sterren zullen haar glans intrekken’*, (Joël 2:10,11; 3:15).

Bij Mattheüs: *‘In de voleinding der eeuw, na de verdrukking der dagen, zal de zon verduisterd worden, de maan zal haar schijnsel niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen en de krachten der hemelen zullen bewogen worden’*, (Mattheüs 24:29; Markus 13:24).

Bij Daniël: *‘Van een van de hoornen van de geitenbok ging één hoorn van het kleine uit en groeide zeer naar het zuiden en naar de opgang en naar het sierlijke; en hij groeide naar het heir der hemelen en hij wierp neder van het heir en van de sterren en hij vertrad ze; ja zelfs tot de vorst des heirs verhief hij zich’*, (Daniël 8:9-11); het heir der hemelen zijn de goedheden en de waarheden van de Kerk in samenvatting, nrs. 3448, 7236, 7988, 8019; in het bijzonder die welke strijden tegen de valsheden, nr. 7277; vandaar wordt Jehovah genoemd Jehovah Zebaoth, dat wil zeggen, van de heirscharen, nrs. 3448, 7988.

In de Openbaring: *‘De draak trok met zijn staart het derde deel der sterren van de hemel op de aarde’*, (Openbaring 12:4); de sterren daar ook zijn de goedheden en de waarheden van de

Kerk en de erkenningen ervan; het derde deel is het merendeel; wat echter de draak is, zal gezegd worden in wat volgt.

Elders: *‘De sterren van de hemel vielen op de aarde’*, (Openbaring 6:13).

Verder: *‘Een ster is uit de hemel op de aarde gevallen’*, (Openbaring 9:1).

En ook: *‘Er viel uit de hemel een grote ster, brandende als een toorts; zij viel op het derde deel van de rivieren en op de bronnen van de wateren’*, (Openbaring 8:10).

Omdat de sterren de waarheden en de goedheden van de Kerk betekenen en de erkenningen ervan, wordt met het vallen ervan uit de hemel aangeduid, dat die vergaan.

Bij David: *‘Jehovah telt het getal der sterren, Hij noemt ze alle met namen’*, (Psalm 147:4).

Bij dezelfde: *‘Looft Jehovah, gij zon en maan, looft Hem, alle gij sterren des lichts’*, (Psalm 148:3).

In het boek Richteren: *‘De koningen zijn gekomen; zij hebben gestreden vanuit de hemel; de sterren hebben gestreden van haar wegen’*, (Richteren 5:19,20).

Aangezien de engelen in de geestelijke hemel lichten als sterren en aangezien alle waarheden en goedheden die bij hen zijn, uit de Heer zijn, wordt daarom de Heer, evenals Hij Engel wordt genoemd, ook Ster genoemd, zoals bij Mozes: *‘Een Ster zal opkomen vanuit Jakob en een Scepter zal opstaan vanuit Israël’*, (Numeri 24:17).

En in de Openbaring: *‘Jezus, de blinkende en morgenlijke Ster’*, (Openbaring 22:16).

Daaruit blijkt, vanwaar het was, *‘dat de wijzen vanuit het oosten een Ster zagen en haar volgden en dat die stilstond waar Jezus geboren was’*, (Mattheüs 2:1,2,9).

Hieruit kan men nu weten, wat er wordt aangeduid met de zeven sterren die waren in de rechterhand van de Zoon des Mensen, Die daar de Heer is ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, zie nr. 63.

73. En uit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitgaande; dat dit betekent vanuit het Woord de verstrooiing van alle valsheden, staat vast uit de betekenis van uit de mond uitgaan, wanneer over de Heer wordt gehandeld, te weten het Goddelijk Ware, dus het Woord, want vanuit de mond van de Heer gaat dat voort; en uit de betekenis van het slagzwaard of van het zwaard, namelijk het strijdende ware; en omdat door het ware, wanneer het strijdt, de valsheden worden verstrooid, wordt daarom ook met het slagzwaard de verstrooiing van de valsheden aangeduid.

Dat het slagzwaard tweesnijdend scherp wordt genoemd, is omdat het geheel en al verstrooit. Dat het slagzwaard of het zwaard betekent het ware dat strijdt tegen de valsheden en die vernietigt, zie de nrs. 2799, 6353, 8294.

Omdat in wat volgt het slagzwaard ettelijke malen wordt vermeld, zoals in (Openbaring 2:12,16; 6:4,8; 13:10,14; 19:15,21), wordt ervan afgezien om hier enige plaatsen uit het Woord aan te voeren die toelichten en tonen dat het betekent het ware strijdende en de verstrooiing van de valsheden; het zal in die plaatsen worden toegelicht en getoond.

74. En Zijn aangezicht zoals de Zon schittert in haar macht; dat dit betekent Zijn Goddelijke Liefde, waaruit alle dingen van de hemel zijn, staat vast uit de betekenis van het aangezicht, wanneer over de Heer wordt gehandeld, te weten de Goddelijke Liefde, van waaruit al het goede is, dus eveneens alle dingen van de hemel, nrs. 5585, 9306, 9546, 9888; en dat de Heer in het Woord ten aanzien van het Goddelijk Menselijke het Aangezicht van Jehovah wordt genoemd, nr. 10579.

Dat de Heer vanuit de Goddelijke Liefde vanuit de hemel als een schitterende Zon verschijnt en dat uit Hem als Zon alle dingen van de hemel ontstaan en blijven bestaan, zie het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nrs. 116 tot 125 en uit hetgeen daarna daar volgt.

75. vers 17-20. *En toen ik Hem zag, viel ik aan Zijn voeten als dood; en Hij legde Zijn rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste.*

En Die levend ben en Ik ben dood geweest; en zie; Ik ben Levend tot in de eeuwen der eeuwen, amen: en Ik heb de sleutels van de hel en van de dood. Schrijf de dingen die gij gezien hebt en de dingen die zijn en de dingen die zullen zijn na dezen. Het mysterie van de zeven sterren, die gij gezien hebt in Mijn rechterhand en de zeven gouden kandelaren; de zeven sterren zijn de engelen van de zeven Kerken; en de zeven kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Kerken.

En toen ik Hem zag, betekent de tegenwoordigheid van de Goddelijke Majesteit; viel ik aan Zijn voeten, betekent de aanbidding vanuit de vernedering van het hart voor het Goddelijke; als dood, betekent de onmacht van het eigen leven; en Hij legde Zijn rechterhand op mij, betekent het leven uit Hem; zeggende tot mij: Vrees niet, betekent de herstelling; Ik ben de Eerste en de Laatste, betekent Die alle dingen regeert vanuit eersten door laatsten en zo alle dingen van de hemel; en Die levend ben, betekent Die uit het eeuwige is; en Ik ben dood geweest, betekent dat Hij verworpen is; en zie, Ik ben levend tot in de eeuwen der eeuwen, betekent, uit Hem het eeuwige leven; amen, betekent de Goddelijke bevestiging; en Ik heb de sleutels van de hel en van de dood, betekent dat Hij heeft de macht om te zaligen; schrijf de dingen die gij gezien hebt en de dingen die zijn en de dingen die zullen geschieden na deze, betekent dat alle dingen voor het nageslacht mogen zijn, omdat zij Goddelijk zijn; het mysterie van de zeven sterren die gij gezien hebt in Mijn rechterhand, betekent de onthulling ten aanzien van de goedheden en de waarheden, die alle uit Hem zijn; en de zeven gouden kandelaren, betekent ten aanzien van die in de nieuwe hemel en op de nieuwe aarde; de zeven sterren zijn de engelen van de zeven Kerken, betekent degenen die allen in de nieuwe hemel en in de nieuwe Kerk zijn.

76. En toen ik Hem zag; dat dit de tegenwoordigheid van de Goddelijke Majesteit betekent, staat vast alles uit wat eerder ten aanzien van de Zoon des Mensen, die alle van de Goddelijke Majesteit zijn, zoals blijkt uit de ontvouwing ervan in de innerlijke zin, zoals dat Hij bekleed was met een talaar en omgord aan de borsten met een gouden gordel, waarmee wordt aangeduid dat het Goddelijk Ware en het Goddelijk Goede uit Hem voortgaat.

Dat zijn hoofd en de haren blank waren als blanke wol, als sneeuw, waarmee het Goddelijke in eersten en in laatsten wordt aangeduid; dat Zijn voeten aan blinkend koper gelijk waren, als in de oven geblaakt, waarmee wordt aangeduid dat Zijn Menselijke ook in laatsten vol was van de Goddelijke Liefde; dat Zijn stem was als een stem van vele wateren, waarmee wordt aangeduid dat al het Goddelijk Ware uit Hem is; dat Hij in Zijn rechterhand zeven sterren had, waarmee wordt aangeduid dat daarvandaan alle goedheden en waarheden van de hemel en van de Kerk zijn; dat uit Zijn mond een tweesnijdend scherp slagzwaard uitging, waarmee wordt aangeduid dat door Hem alle valsheden worden verstrooid; dat Zijn aangezicht zoals de Zon schitterde in haar macht, waarmee wordt aangeduid dat uit Zijn Goddelijke Liefde alle dingen van de hemel waren.

Dat deze dingen Goddelijk zijn en dat zij vol van de Goddelijke Majesteit werden gezien, is duidelijk.

Dat zien hier de tegenwoordigheid, nu de binnenste, van die dingen betekent, kan hieruit vaststaan, dat ook eerder is gezegd dat hij die zag, vers 12, volgens welk gezicht ook die dingen beschreven zijn; en dat nu opnieuw wordt gezegd 'ik zag Hem' en hij ten gevolge van dit gezicht aan Zijn voeten als dood neerviel; vandaar is het dat met zien hier de tegenwoordigheid van de Goddelijke Majesteit wordt aangeduid.

Deze tegenwoordigheid is aan Johannes geopenbaard toen hij Zijn aangezicht zag zoals de Zon in haar macht; vandaar immers werd hij verlicht en vervuld met verbijstering voor het Goddelijke, want uit de Heer als Zon is alle Goddelijk licht en het Goddelijk licht gaat over in de innerlijke dingen; daarvandaan is zo'n tegenwoordigheid en zo'n vervulling, zoals kan vaststaan uit wat is getoond in het werk 'Over de Hemel en de Hel' ten aanzien van de Heer als Zon, nrs. 116 tot 125; ten aanzien van het licht en de warmte in de hemel daaruit, nrs. 126

tot 140 en ten aanzien van de toekering tot Hem, nrs. 17, 123, 144, 145, 151, 255, 272, 510, 548, 651.

Verder moet men weten dat de mens tweeërlei gezicht heeft: het ene vanuit het verstandelijke geloof, het andere vanuit de liefde.

Als hij slechts het gezicht heeft vanuit het verstandelijke geloof, dan is het gezicht zonder de verbijstering voor de Goddelijke Majesteit van Hem, wanneer hij echter het gezicht heeft vanuit de liefde, dan is het met de verbijstering voor de Goddelijke Majesteit.

De oorzaak hiervan is dat hij dan tot Hem gekeerd is; de liefde immers keert zich tot, maar niet het verstandelijke geloof zonder de liefde, zoals kan vaststaan uit de nu eerder aangehaalde plaatsen ten aanzien van het toekeren, uit het werk ‘Over de Hemel en de Hel’. Dat dit zo is, is overbekend in de geestelijke wereld; daaruit blijkt dat met ‘ik zag Hem’ ten tweede male, de tegenwoordigheid van de Goddelijke Majesteit wordt aangeduid.

77. Viel ik aan Zijn voeten; dat dit betekent de aanbidding vanuit de vernedering van het hart voor het Goddelijke, staat vast uit de betekenis van aan de voeten vallen, dus de aanbidding vanuit de vernedering.

Dat het is vanuit de vernedering van het hart, is omdat de vernedering die vanuit het hart komt, voor het Goddelijke, dat voorovervallen voortbrengt; alle aandoeningen, welke dan ook, hebben overeenstemmende gebaren in het lichaam; het lichaam wordt daarin gevoerd en verglijdt daarin zoals vanuit zich, als men innerlijk in de aandoening is.

De vernedering voor een mens brengt een inkrommen voort volgens de achting, maar voor het Goddelijke een totale inkromming, vooral wanneer de mens denkt dat het Goddelijke alles is ten aanzien van de macht en de wijsheid en de mens niets naar verhouding of dat vanuit het Goddelijke al het goede is en uit de mens niets dan het boze.

Wanneer de mens in deze erkenning is vanuit het hart, dan komt hij als het ware buiten zich en is hij ook verwijderd van het eigene, dat in zich louter boos is.

Wanneer dit verwijderd is, vervult het Goddelijke hem en richt hem op; niet dat het Goddelijke zo’n vernedering voor Zich wil, maar omdat dan het boze wordt verwijderd en voor zoveel als het boze wordt verwijderd bij de mens, voor zoveel vloeit het Goddelijke in; het boze immers staat alleen in de weg; een voorbeeld van zo’n vernedering zie het werkje ‘Over de Aardbollen in het Heelal’, nr. 91.

De staat van de mens wanneer de Goddelijke tegenwoordigheid het eigene bij de mens verwijderd en hem daarna vervult, wordt in dit vers als volgt beschreven, *‘Toen ik Hem zag, viel ik aan Zijn voeten als dood; en Hij legde de rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet’*.

Deze staat wordt uitvoeriger beschreven bij Daniël: *‘Ik hief mijn ogen op en zag, zie, een Man met linnen bekleed, Wiens aangezicht was zoals de aanblik van de bliksem en Zijn ogen zoals fakkelen vuurs, Zijn voeten zoals de glans van gepolijst brons; ik zag, ik alleen, het gezicht; de mannen echter die met mij waren, zagen het niet, maar een grote vrees viel op hen en zij vluchtten; ook in mij bleven geen krachten over en ik viel in een diepe slaap en mijn aangezichten waren op de aarde; maar zie, een hand raakte mij aan en hief mij op de knieën en op de palmen van mijn handen; en Hij zei: Vrees niet’*, (Daniël 10:5-12).

Deze staat wordt ook beschreven bij Ezechiël, toen hij de cherubim zag, waarmee de Heer ten aanzien van de voorzienigheid wordt aangeduid: *‘Toen ik de heerlijkheid van Jehovah zag, viel ik op mijn aangezichten en ik hoorde een stem sprekende, die zei: zoon des mensen, sta op uw voeten, opdat Ik tot u spreek en in mij kwam de geest toen Hij tot mij sprak en Hij stelde mij op mijn voeten en ik hoorde Hem tot mij spreken’*, (Ezechiël 1:8; 2:1,2; 3:24).

En eveneens eender, toen Jezus van gedaante was veranderd voor Petrus, Jakobus en Johannes, waarover het volgende bij Mattheüs: *‘Terwijl Petrus nog sprak, zie, een lichtende wolk heeft hen omschaduwde en zie, een stem uit de wolk, zeggende: Deze is Mijn beminde*

Zoon, in Wie Ik rust vind, hoort Hem; en toen de discipelen deze dingen hoorden, vielen zij op hun aangezicht en zij vreesden zeer.

Toen, toetredende, raakte Jezus hen aan en Hij zei: Staat op, vreest niet; en de ogen opheffende, zagen zij niemand dan Jezus alleen', (Mattheüs 18:5-8).

Hieruit blijkt, hoedanig de tegenwoordigheid van het Goddelijk Menselijke van de Heer is bij de mens die in de vernedering van het hart is, namelijk dat hij op het aangezicht valt en door de aanraking van Zijn hand op de voeten wordt opgericht.

Dat het de tegenwoordigheid van de Heer was ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, kan vaststaan, want voor Johannes verscheen zo de Zoon des Mensen, Die in het midden van de kandelaars was; dat de Zoon des Mensen de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke is, zie nr. 63; eender voor de discipelen, toen de Heer van gedaante was veranderd; waarom er ook wordt gezegd, dat zij, toen zij de ogen ophieven, niemand zagen dan Jezus alleen.

Dat het ook de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke is geweest, Die door Daniël en Ezechiël werd gezien, kan vaststaan uit de woorden van de Heer Zelf: *'Dat zij noch de stem van de Vader ooit hebben gehoord, noch Zijn gedaante gezien'*, (Johannes 5:37; Openbaring 1:8).

Dat zij ook de Heer hebben aanbeden toen Hij in de wereld was, door voorover te vallen op het aangezicht aan Zijn voeten, zie (Mattheüs 28:9; Markus 7:25,26; Lukas 8:41; 17:15,16,18; Johannes 11:32).

78. Als dood; dat dit de onmacht van het eigen leven betekent, staat vast uit de betekenis van als dood, wanneer er wordt gehandeld over de Goddelijke tegenwoordigheid bij de mens, dus de onmacht van het eigen leven.

Het eigen leven immers van de mens is het waarin het geboren wordt, dat in zich niet dan het boze is; het is immers geheel en al omgedraaid, want het beschouwt alleen zichzelf en de wereld en vandaar keert het zich achterwaarts van God en van de Heer af; het leven dat de mens niet eigen is, is dat waarin hij wordt voortgeleid wanneer hij door de Heer wordt wederverwekt; en wanneer dit plaatsvindt, beschouwt hij God en de hemel in de eerste plaats en zichzelf en de wereld op de tweede.

Dit leven vloeit in bij de mens wanneer de Heer tegenwoordig is; daaruit blijkt dat er voor zoveel als dit invloeit, een omkering van het leven plaatsvindt; wanneer deze omkering plotseling gebeurt, dan maakt dit dat het de mens toeschijnt alsof hij dood was; vandaar is het dat hier met als dood de onmacht van het eigen leven wordt beschreven.

Maar die beide staten van het leven kunnen niet begrijpelijk worden beschreven; zij zijn ook anders bij een mens en anders bij een geest en zij verschillen geheel en al bij de bozen en bij de goeden.

De mens kan bij de tegenwoordigheid van het Goddelijke niet met het lichaam leven en zij die leven worden omstuwd door een kolom van engelen, die de Goddelijke invloeiing matigt; want het lichaam van ieder mens is niet ontvankelijk voor het Goddelijke, daarom zal dit sterven en verworpen worden.

Dat de mens bij de tegenwoordigheid van het Goddelijke niet met het lichaam kan leven, kan vaststaan uit de woorden van de Heer tot Mozes: *'Gij kunt Mijn aangezichten niet zien, omdat de mens Mij niet zal zien en leven'*, (Exodus 33:20).

Daarom werd Mozes, omdat hij wilde zien, in de opening van een rots gesteld en werd hij bedekt totdat de Heer was voorbijgegaan.

Het was ook de Ouden bekend dat de mens niet God kan zien en leven, zoals vaststaan uit het boek Richteren: *'Manoach zei tot de echtgenote: Al stervende zullen wij sterven, omdat wij God hebben gezien'*, (Richteren 13:22).

Dit werd eveneens betuigd bij de zonen Israëls, toen de Heer werd gezien vanaf de berg Sinai, waarover het volgende bij Mozes: *'Zijt bereid op de derde dag, omdat op de derde dag Jehovah zal neerdalen in de ogen van al het volk op de berg Sinai; en het volk zal omheinen*

rondom, al zeggende: *Wacht u van op de berg te klimmen en aan het uiteinde ervan te raken; al wie de berg zal hebben aangeraakt, al stervende zal hij sterven; en omdat de vrees hen beving, zeiden zij tot Mozes: ‘Spreek gij met ons en wij zullen horen; niet echter spreke God met ons, opdat wij misschien niet sterven’*, (Exodus 19:11,12; 20:16); dat met de berg Sinaï de hemel waar de Heer is, wordt aangeduid en dat met aanraken wordt aangeduid vergemeenschappen, overdragen en opnemen en dat het vandaar is dat het verboden was aan het uiteinde van die berg te raken, zie in de ontvouwing over dat hoofdstuk in ‘Hemelse Verborgenheden’.

Dat Jehova door verscheidenen is gezien, over wie in het Woord wordt gehandeld, was omdat zij toen omringd waren door een kolom van geesten en zo bewaard, zoals eerder is gezegd; zo is de Heer enige malen door mij gezien.

Anders echter is de staat van de geesten bij de Goddelijke tegenwoordigheid dan de staat van de mensen; de geesten kunnen immers niet sterven; waarom zij, indien zij boos zijn, bij de Goddelijke tegenwoordigheid de geestelijke dood sterven en hoedanig deze is, zal later worden gezegd.

Zij echter die goed zijn, worden tot gezelschappen gevoerd waar de Goddelijke tegenwoordigheid van de Heer getemperd is en aangepast aan de opneming; vandaar is het dat er drie hemelen zijn en in iedere hemel verschillende gezelschappen en dat zij die in de hogere hemelen zijn de Heer dichter nabij zijn en zij die in de lagere hemelen zijn, verder van Hem verwijderd zijn, zie ook het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 20 tot 28, 29 tot 40, 41 tot 50, 206 tot 209.

Wat de geestelijke dood is die de boze geesten sterven bij de Goddelijke tegenwoordigheid, zal in het kort worden gezegd: de geestelijke dood is de afkering en de verwijdering weg van de Heer; wanneer echter de boze geesten die nog niet verwoest zijn, dat wil zeggen, bepaald tot hun regerende liefde, enig gezelschap van engelen binnentreden, dan worden zij, omdat het Goddelijke van de Heer daar is, afgrijselijk gemarteld en keren zij zich niet alleen af, maar werpen zichzelf ook neer in de diepe plaatsen, waar geen licht van de hemel binnentreedt: sommigen in duister rotsspelonken, in één woord, in de hellen, zie hierover ook het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 54, 400, 410, 510, 525, 527.

Het is deze afkering en verwijdering weg van de Heer, die de geestelijke dood wordt genoemd; het geestelijke van de hemel is ook dood bij hen.

79. En Hij legde Zijn rechterhand op mij; dat dit het leven uit Hem betekent, staat vast uit de betekenis van de rechterhand, wanneer over de Heer wordt gehandeld, dus het leven uit Hem, nr. 72.

Dat dit het leven uit Hem betekent, is omdat het onmiddellijk volgt na dit, ‘dat hij aan Zijn voeten als dood neerviel’.

Bovendien wordt met aanraken met de hand aangeduid vergemeenschappen en overdragen op een ander dat wat bij iemand is en eveneens opnemen van de ander; en vergemeenschappen en overdragen op een ander dat wat bij iemand is, wanneer over de Heer wordt gehandeld, zoals hier, is het leven vergemeenschappen en overdragen zodanig als degenen hebben die in verlichting zijn en zulke dingen die in de hemel zijn zien en horen.

Dit heeft ook met Johannes plaatsgevonden, want hij was in zo’n verlichting, toen hij de dingen zag en hoorde die in de Openbaring zijn beschreven.

Dat met de hand aanraken is vergemeenschappen en op de ander overdragen, is omdat in de handen is overgedragen de gehele macht van de mens vanuit het lichaam; en daarom doen de armen en de handen dat wat het gemoed wil dat het lichaam zal doen; vandaar is het, dat met de armen en de handen in het Woord de macht wordt aangeduid, zie de nrs. 878, 3091, 4931-4937, 6947, 7673, 10019.

Maar deze macht is de natuurlijke macht en de vergemeenschapping erdoor is de uitstrekking van de krachten van het lichaam; de geestelijke kracht echter is het goede van de ander willen en voor zoveel het kan, op de ander willen overdragen dat wat bij hemzelf is.

Het is deze macht die met de hand in de geestelijke zin wordt aangeduid en de vergemeenschapping en de overdracht met aanraken met de hand.

Hieruit kan vaststaan, wat daarmee wordt aangeduid dat de Heer, Die daar de Zoon des Mensen wordt genoemd, Zijn rechterhand legde op Johannes toen hij als dood neerlag, namelijk dat Hij aan hem het leven uit Zich vergemeenschapte en overdroeg, waarover eerder. Iets eenders wordt met aanraken en met de hand aanraken in verscheidene plaatsen in het Woord aangeduid, zoals het volgende bij Daniël: *‘De Heer Die hem daar verscheen als de Man met linnen bekleed, Wiens aanblik was zoals de aanblik van de bliksem en de ogen zoals fakkels van vuur en de voeten zoals de glans van gepolijst brons, raakte hem aan en herstelde hem op zijn standplaats en hief hem op zijn knieën; en Hij raakte zijn lippen aan en Hij opende zijn mond en Hij voer voort hem aan te raken en Hij versterkte hem’*, (Daniël 10:4). Bij Jeremia: *‘Jehovah zond Zijn hand uit en Hij raakte mijn mond aan en Hij zei: Ik geef Mijn woorden in uw mond’*, (Jeremia 1:9).

Bij Mattheüs: *‘Jezus, de hand tot de melaatse uitstreckende, raakte hem aan, zeggende: Ik wil, wees gereinigd en terstond was zijn melaatsheid gereinigd’*, (Mattheüs 8:3).

Bij dezelfde: *‘Jezus zag de schoonmoeder van Petrus door koorts bevangen en Hij raakte haar hand aan en de koorts verliet haar’*, (Mattheüs 8:14,15).

Bij dezelfde: *‘Jezus raakte de ogen van de twee blinden aan en hun ogen werden geopend’*, (Mattheüs 9:29,30).

Bij dezelfde: *‘Nog was Petrus sprekende, zie, een lichtende wolk overschaduwde de discipelen en zie, een stem vanuit de wolk, zeggende: Deze is Mijn beminde Zoon, in Wie Ik rust vind, hoort Hem en toen de discipelen deze dingen hadden gehoord, vielen zij op hun aangezicht en vreesden zij zeer; toen, toetredende, raakte Jezus hen aan en Hij zei: Staat op, vrees niet’*, (Mattheüs 17:5-8).

Bij Lukas: *‘Jezus trad toe en Hij raakte de baar van de overledene aan en Hij zei: Jongeling, Ik zeg u: Sta op.*

Toen stond hij die dood was, op en ving aan te spreken’, (Lukas 7:14,15).

Bij dezelfde: *‘Jezus raakte het oor van de dove dienstknecht aan en Hij genas hem’*, (Lukas 22:51).

Bij Markus: *‘Zij brachten tot Jezus de kleine kinderen opdat Hij hen zou aanraken en Hij nam ze in de armen, Hij legde de handen op hen en Hij zegende hen’*, (Markus 10:13,16).

Bij dezelfde: *‘Zij brachten de zieken tot Jezus, opdat zij de franje van Zijn kleed op zijn minst konden aanraken en zovelen als er aanraakten, werden gezond’*, (Markus 6:56; Mattheüs 14:36).

Bij Lukas: *‘Een vrouw, lijdende aan de vloed des bloeds, raakte de franje van het kleed van Jezus aan en terstond hield de vloed van het bloed op. Jezus zei: Wie is het die Mij heeft aangeraakt; iemand heeft Mij aangeraakt; Ik heb bemerkt dat kracht van Mij is uitgegaan’*, (Lukas 8:43-46).

Omdat met aanraken en de handen opleggen wordt aangeduid vergemeenschappen en overdragen op een ander wat bij iemand is, was het daarom vanaf oude tijden aanvaard in de Kerken om de handen te leggen op het hoofd van hen die worden ingewijd en gezegend, zoals het ook aan Mozes werd bevolen om te doen bij Jozua, (Numeri 27:18-23; Deuteronomium 34:9).

Aangezien alle dingen uitbeeldend en aanduidend waren voor geestelijke dingen bij de zonen Israëls, was dit ook het aanraken; en daarom werden degenen geheiligd die het heilige hadden aangeraakt en werden degenen bezoedeld die het onreine hadden aangeraakt.

De aanraking immers betekende de vergemeenschapping en de overdracht op een ander en de opneming door de ander, zoals kan vaststaan uit deze volgende plaatsen; bij Mozes: *‘Een elk*

die zal hebben aangeraakt de tent der samenkomst en de ark der getuigenis en de tafel en alle vaten ervan en de kandelaar en de vaten ervan en het altaar en het reukwerk en het altaar van het brandoffer en alle vaten ervan en het wasvat en het voetstuk ervan, zal geheiligd worden', (Exodus 30:26-29).

'Al wat zal hebben aangeraakt de rest van het spijsoffer en de rest van het vlees van de slachtoffers, zal geheiligd worden', (Leviticus 6:18,27).

'Een elk die een dode aanraakt en zich niet zal hebben ontzondigd, bezoedelt het habitakel van Jehovah; derhalve zal deze ziel afgesneden worden van Israël. Een elk die zal hebben aangeraakt op de oppervlakte des velds een doorboorde met het zwaard of het been van een mens of een graf, zal zeven dagen onrein zijn. Hij die de wateren der afzondering aanraakt is onrein tot aan de avond. Al wie de onreine zal hebben aangeraakt, zal onrein worden; en de ziel die het zal hebben aangeraakt, is onrein tot aan de avond', (Numeri 19:11,13,16,21,22).

'Wie onreine beesten aanraakt en onreine kruipende dieren, zal onrein zijn. Alles waarop zij zullen vallen, zal onrein zijn, hetzij een vat van hout, een kleed, water, een aarden vat, voedsel, drank, een oven, niet echter een bron een put, een behouder van wateren, zij zullen onrein zijn', (Leviticus 11:31-36 en elders: Leviticus 5:2,3; 7:21; 11:37,38; 15:1; 22:4; Numeri 16:26; Jesaja 52:2; Klaagliederen 4:14,15; Hosea 4:2,3; Haggai 2:12-14).

80. Zeggende tot mij: Vrees niet; dat dit de herstelling betekent, staat vast uit de reeks van de dingen in de innerlijke zin; Johannes immers lag als dood ter neder en de Heer, gezien als de Zoon des Mensen, legde Zijn rechterhand op hem en Hij zei tot hem: Vrees niet.

Dat hij als dood neer lag, betekende de onmacht van het eigen leven; dat de Heer de rechterhand op hem legde, betekende het leven uit Hem; vandaar betekende 'dat Hij tot hem zei: Vrees niet', de herstelling.

Allen immers die plotseling van het eigen leven tot een zeker geestelijk leven komen, vrezen eerst, maar zij worden door de Heer hersteld.

De herstelling ontvangen zij daardoor dat de Goddelijke tegenwoordigheid en de vrees ervoor, wordt aangepast aan de opneming.

Bij allen in het heelal weliswaar is de Heer tegenwoordig, maar meer van nabij of verderaf volgens de opneming van het goede door de waarheden bij hen uit Hem.

Het goede immers is het waarin de Heer tegenwoordig is bij de engel, de geest en de mens; vandaar is er zoveel en zodanige tegenwoordigheid van de Heer als de hoeveelheid en de hoedanigheid van het goede uit Hem bij hen is; indien de tegenwoordigheid dit te boven gaat, ontstaat angst en beving, maar de herstelling vindt plaats door de aanpassing aan de opneming, zoals eveneens kan vaststaan uit wat eerder in nr. 78 is gezegd en getoond.

Het is deze herstelling die wordt aangeduid met 'vrees niet'; ook elders waar door de Heer of een engel van de Heer, die wordt gezien, werd gezegd 'vrees niet', zoals in (Daniël 10:12,19; Lukas 1:12,13; 2:8-10; Mattheüs 5:9,10).

De herstelling die plaatsvindt door aanpassing aan de opneming, verschijnt in de geestelijke wereld, wanneer zij zich zichtbaar vertoont, zoals een wolk; met zo'n wolk worden daar alle gezelschappen oversluierd: een dichtere of een dunnere volgens de opneming.

Dat ook de engelen met een dunnere overeenstemmende wolk worden oversluierd opdat zij niet door een nadering van de Goddelijke invloeiing van de Heer worden beschadigd, zie nr. 6849.

Wat de wolk in de geestelijke wereld is en vandaar in de geestelijke zin, zie eerder in nr. 36.

81. Ik ben de Eerste en de Laatste; dat dit betekent Hij die alle dingen regeert vanuit eersten door laatsten, en zo alle dingen van de Hemel, staat vast uit wat eerder in nr. 41 is ontvouwd.

82. En Die levende ben; dat dit betekent Die uit het eeuwige is, staat hieruit vast dat Hij de enige levende is Die uit het eeuwige is en dat de overigen, die niet uit het eeuwige zijn, uit Hem geschapen zijn en zo de opnemenden van het leven uit Hem zijn geworden en daarom heeft alleen Hij Die uit het eeuwige is, het leven in Zich en niemand behalve Hij. Dat de Heer, zowel ten aanzien van het Goddelijke als ten aanzien van het Menselijke het leven heeft in Zich, staat vast bij Johannes: *‘In de aanvang was het Woord en het Woord was bij God en God was het Woord; in Hetzelve was het Leven en het Leven was het Licht der mensen en het Woord is Vlees geworden en heeft in ons gewoond’*, (Johannes 1:1,4,14). Dat het de Heer is, Die onder het Woord wordt verstaan, is duidelijk, want er wordt gezegd: *‘Het Woord is Vlees geworden en heeft in ons gewoond’*. Bij dezelfde: *‘Gelijkerwijs de Vader het leven heeft in Zichzelf, aldus heeft Hij de Zoon gegeven het leven in Zichzelf te hebben’*, (Johannes 5:26). Bij dezelfde: *‘Jezus zei: Ik ben de opstanding en het leven’*, (Johannes 11:25). Bij dezelfde: *‘Jezus zei: Ik ben de weg, de waarheid en het leven’*, (Johannes 14:6). Men gelooft in de wereld dat de mens het leven aan zich heeft ingeënt en dus niet aanhoudend invloeit uit Hem Die alleen het Leven in Zichzelf heeft en Die zo alleen het Leven is; maar dat dit geloof, het geloof van het valse is, zie men in het werk *‘Over de Hemel en de Hel’*, nr. 9.

83. En Ik ben dood geweest; dat dit betekent dat Hij verworpen is, kan hieruit vaststaan dat de Heer dood wordt genoemd wanneer er niet langer het geloof in en de liefde tot Hem is; maar Hij leeft niet bij hen die niet in de liefde en het geloof zijn; bij dezen wordt de Heer dood genoemd, omdat Hij verworpen is. Dit wordt in de innerlijke zin hier verstaan onder, *‘Ik ben dood geweest’*, maar in de letterlijke zin dat Hij gekruisigd is. Iets eenders wordt eveneens daarmee aangeduid in de innerlijke zin dat de Heer gekruisigd is, namelijk dat Hij verworpen en zo behandeld is door de Joden; de Heer immers was, toen Hij in de wereld was, het Goddelijk Ware Zelf en omdat het Goddelijk Ware door de Joden geheel en al verworpen is, heeft daarom de Heer, Die dat Ware was, Zich eveneens laten kruisigen; die innerlijke zin wordt met alle dingen aangeduid bij de evangelisten die over het lijden van de Heer gaan; de afzonderlijke dingen tot de meest afzonderlijke toe, sluiten dit in. Daarom noemt de Heer Zich, als Hij over Zijn lijden spreekt, de Zoon des Mensen, dat wil zeggen, het Goddelijk Ware, zie nr. 63. Dat het Goddelijk Ware door de Joden verworpen is, is bekend; want zij hebben ook niet wat ook erkend dat door Hem gezegd is en zelfs niet dat Hij de Zoon Gods was. Hieruit kan men weten hoe die dingen ook moeten worden verstaan die de Heer over de verwerping van Hem door hen heeft gesproken tot de discipelen, zoals bij Lukas: *‘De Zoon des Mensen moet vele dingen lijden en verstoten worden door de ouderen en de oversten van de priesters en de schriftgeleerden’*, (Lukas 9:22). Bij dezelfde: *‘De Zoon des Mensen moet vele dingen lijden en verstoten worden door dit geslacht’*, (Lukas 17:25). Bij Markus: *‘Het is geschreven van de Zoon des Mensen, dat Hij vele dingen zal lijden en voor niets zal worden geacht’*, (Markus 9:12). Bij Lukas: *‘Jezus, de twaalf genomen hebbende, zei tot hen: Zie, wij gaan op naar Jeruzalem en alle dingen zullen worden volbracht die voorspeld zijn door de profeet over de Zoon des Mensen, dat Hij aan de natiën zal worden overgeleverd en bespot en met smaadheden aangedaan en bespuugd; en nadat zij Hem hebben gegeseld, zullen zij Hem doden, maar ten derden dage zal Hij wederopstaan’*, (Lukas 18:31-33). Deze afzonderlijke dingen duiden aan, hoe zij het Goddelijk Ware, dat vanuit het Woord was, hebben behandeld.

Jeruzalem daar is de Joodse Kerk; overgeleverd worden aan de natiën, bespot, met smaadheden aangedaan, bespuugd, gezeseld, gedood worden, zijn de schandelijke wijzen waarop zij het Goddelijk Ware hebben behandeld; en omdat de Heer het Goddelijk Ware Zelf was, omdat Hij het Woord was, (Johannes 1:14) en het voorspeld is bij de profeten dat dit aan het einde van de Kerk zo zou worden bejegend, wordt er daarom gezegd: Opdat alle dingen worden volbracht die door de profeten zijn voorspeld over de Zoon des Mensen; eender elders bij dezelfde: *‘Dit zijn de dingen die Ik tot u gesproken heb, toen Ik nog met u was, dat alle dingen moeten worden vervuld die geschreven zijn in de wet van Mozes en in de profeten en in de psalmen, aangaande Mij’*, (Johannes 24:44).

Dat alle dingen waren volbracht, toen Jezus gekruisigd was, zei Hijzelf, toen Hij op het kruis was: *‘Toen Jezus wist dat alle dingen volbracht waren opdat de Schrift zou worden vervuld, zei Hij: Mij dorst’*, (Johannes 19:28).

Dat Hij toen heeft gezegd: Mij dorst, kwam omdat Hij naar de nieuwe Kerk verlangde die Hem erkennen zou; dat dorsten in de geestelijke zin verlangen betekent en dat het wordt gezegd ten aanzien van de waarheden van de Kerk, zie de nrs. 4958, 4976, 8568.

Deze dingen zijn eveneens door Daniel voorspeld ten aanzien van de verwoesting en de verlating: *‘Na tweeënzestig weken zal de Messias worden afgesneden, maar niet voor Hemzelf; daarop zal het volk van de Vorst die komen zal, de stad en het heiligdom verderven, dus dat het einde ervan zal zijn met overstroming; tenslotte over de vogel der gruwelen de verlating en tot aan de voleinding en de beslissing zal zij druipen op de verwoesting’*, (Daniël 9:26,27).

De verlating en de verwoesting betekenen de verstoting en de verwerping van het Goddelijk Ware bij hen die van de Kerk zijn, zie de nrs. 5360, 5376.

Dat het Goddelijk Ware, dat het Woord is, zo door de Joden verstoten is, wordt ook onder deze woorden bij Mattheüs verstaan: *‘Ik zeg u, dat Elias reeds gekomen is, die zij niet hebben erkend, maar zij hebben hem gedaan al wat zij gewild hebben; aldus zal geschieden dat de Zoon des Mensen zal lijden van hen’*, (Mattheüs 17:12).

Met Elias wordt het Woord aangeduid, zie de voorrede tot hoofdstuk (Genesis 18) en de nrs. 2762, 5247; en eveneens met Johannes de Doper; en daarom werd deze Elias genoemd, nrs. 7643, 9372; daaruit blijkt wat daarmee wordt aangeduid, dat Elias gekomen is en dat zij hem hebben gedaan al wat zij gewild hebben en dat het zal geschieden dat de Zoon des Mensen van hen zal lijden.

Hoe de Joden het Woord hebben ontvouwd en dat dus hebben verworpen, blijkt uit zeer vele plaatsen bij de evangelisten, waar de Heer dit openbaart.

Hieruit kan nu vaststaan, dat met ‘Ik ben dood geweest’, wordt aangeduid dat Hij verworpen is.

Dat ook de Heer door het lijden aan het kruis Zijn Menselijke heeft verheerlijkt, dat wil zeggen, Goddelijk gemaakt, zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 294, 295, 302, 305.

84. En zie, Ik ben levend tot in de eeuwen der eeuwen; dat dit betekent, uit Hem het eeuwige leven, staat vast uit de betekenis van levend zijn, namelijk zijn uit het eeuwige en in Hem alleen het Leven uit Zichzelf, nr. 82, hier echter het leven in anderen en het leven van Hemzelf in anderen is het eeuwige leven; want vlak ervoor wordt gezegd dat Hij dood is geweest, waarmee wordt aangeduid dat Hij verworpen is geweest, omdat Hij niet is opgenomen met het geloof en de liefde; en daarom wordt hier met levend zijn aangeduid, dat Hij wordt opgenomen door degenen die in het leven van Hemzelf zijn, welk leven is in het geloof en de liefde bij de mens en dat leven is het eeuwige leven.

Dat met tot in de eeuwen der eeuwen wordt aangeduid tot in het eeuwige, is zonder ontvouwing duidelijk.

Dat het leven van de Heer is het leven van het geloof in en van de liefde tot Hem en dat dit leven het eeuwige leven is, staat vast uit verscheidene plaatsen in het Woord, zoals uit het

volgende bij Johannes: *‘Zoals Mozes de slang in de woestijn heeft verhoogd, aldus moet de Zoon des Mensen worden verhoogd, opdat een elk die in Hem gelooft niet zal vergaan, maar het eeuwige leven zal hebben.*

Wie in de Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven, wie echter niet gelooft in de Zoon, zal het leven niet zien’, (Johannes 3:14-16,36).

Bij dezelfde: *‘Het water dat Ik zal geven zal in hem worden een bron des waters springende tot in het eeuwige leven’*, (Johannes 4:10,11,14); het water is het ware van het geloof, zie nr. 71.

Bij dezelfde: *‘Een elk die de Zoon ziet en in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven; de woorden die Ik spreek, zijn geest en zijn leven’*, (Johannes 6:40,63); de woorden die de Heer spreekt, zijn ook de waarheden van het geloof.

Bij dezelfde: *‘Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft, ook al sterft hij, zal leven’*, (Johannes 11:25,26).

Bij dezelfde: *‘Werkt de spijs die blijft tot in het eeuwige leven, welke de Zoon des Mensen geeft’*, (Johannes 6:27); de spijs die de Heer geeft is ook het ware en het goede van het geloof, omdat de geestelijke spijs wordt verstaan, nrs. 3114, 4459, 4792, 5147, 5293, 5340, 5342, 5410, 5426, 8572, 9003.

Gezegd is dat het leven van de Heer is in het geloof en in de liefde tot Hem bij de mens; de oorzaak hiervan is dat het al van het geloof en van de liefde uit Hem is en dat wat uit Hem is, is ook Hijzelf.

Het is immers Zijn Goddelijk voortgaande, dat de Geest der Waarheid en de Heilige Geest wordt genoemd; en omdat het Goddelijke daarin is en het Hijzelf is, wordt er daarom gezegd, dat zij in de Heer zullen blijven, waaronder wordt verstaan in het geloof en in de liefde in Hem uit Hem, zoals bij Johannes: *‘Jezus zei: Blijft in Mij en Ik in u; indien gij in Mij gebleven zult zijn en Mijn woorden in u gebleven zullen zijn, al wat gij gewild zult hebben, zult gij vragen en het zal u geschieden; blijft in Mijn liefde; indien gij Mijn woorden bewaard zult hebben, zo zult gij in Mijn liefde blijven; die in Mij blijft en Ik in hem, deze draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook doen kunt’*, (Johannes 15:4-10).

Hieruit kan men weten, wat er wordt verstaan onder deze woorden bij Johannes: *‘Gij ziet Mij, omdat Ik leef, zult ook gij leven’*, (Johannes 14:19); dat de Heer zien is in Hem geloven, zie de nrs. 14, 25, 37 en dat geloof hebben of geloven in de Heer is in de liefde en de naastenliefde zijn, in het werkje ‘Over het Laatste Gericht’, nrs. 33 tot 39 en in ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 108 tot 122.

85. Amen; dat dit de Goddelijke bevestiging betekent, zie eerder in nr. 34.

86. En Ik heb de sleutels van de hel en van de dood; dat dit betekent dat Hij heeft de macht van te zaligen, staat vast uit de betekenis van de sleutels, namelijk de macht van te openen en te sluiten, nr. 9410; en uit de betekenis van de hel, namelijk de boosheden, aangezien alle boosheden vanuit de hel zijn en van de hel zijn; en uit de betekenis van de dood, namelijk de verdoemenis, die ook de geestelijke dood wordt genoemd, nrs. 5407, 6119, 9008.

Dat de sleutels van de hel en van de dood hebben, ook is de macht van te zaligen, is omdat de Heer alleen de hellen bij de mens verwijderd en daardoor de verdoemenis en wanneer die verwijderd zijn, dan wordt de mens gezaligd, want in de plaats ervan vloeit de hemel en het eeuwige leven in; want de Heer is bestendig tegenwoordig bij de mens en Hij wil hem vervullen met de hemel, maar de boosheden staan in de weg dat deze wordt opgenomen, daarom vloeit de Heer, voor zoveel als de hellen worden verwijderd, dat wil zeggen, voor zoveel als de mens van de boosheden aflaat, in met de hemel.

Dat de Heer hier van Zich zegt de sleutels van de hel en van de dood te hebben, is omdat in het voorafgaande wordt gezegd dat Hij is levende tot in de eeuwen der eeuwen, waaronder wordt verstaan dat uit Hem het eeuwige leven is.

Voor zoveel ook als de Heer wordt opgenomen met het geloof en de liefde, is Hij in de mens en voor zoveel als Hij in de mens is, verwijdt Hij de boze dingen en zo de hellen en de eeuwige dood.

Alleen Hij doet dit, daarom moet Hij worden opgenomen, zoals eveneens kan vaststaan uit de plaatsen vanuit het Woord die eerder in nr. 83 zijn aangevoerd.

Dat met de hel de boosheden van elk geslacht worden aangeduid, is omdat alle boze dingen daaruit zijn; alles wat de mens denkt en wil, is of vanuit de hel, of vanuit de hemel; indien hij het boze denkt en wil, dan is dit vanuit de hel; indien hij echter het goede denkt, dan is het vanuit de hemel; het denken en willen van de mens bestaat niet ergens anders vandaan.

De mens die gelooft dat hij denkt en wil vanuit zichzelf, weet dit niet; maar ik kan vanuit alle ondervinding ten aanzien van deze zaak verzekeren, dat alle dingen die de mens denkt en wil, uit het ene of uit het andere zijn.

Dit is ook de oorzaak dat de mens die het boze denkt en wil, daadwerkelijk in de hel is en waar hij daadwerkelijk is wanneer hij in de wereld leeft, daar komt hij ook na de dood; hij kan niet ergens anders komen, omdat zijn geest wordt geformeerd en samengesteld vanuit de dingen die de mens denkt en wil en daarom is hij, wanneer hij het boze denkt en wil, geheel en al geformeerd en samengesteld uit het boze, zodat hij zijn boze in vorm is.

Vandaar is het dat de helse geesten geheel en al de beelden van hun boze zijn en monsters, huiveringwekkend volgens de soort van het boze.

Wordt echter de geest geformeerd en samengesteld tot de hemel, daartoe is het enige middel dat men de Heer opneemt met het geloof en de liefde, want alleen de Heer verwijdt de boze dingen, omdat Hij tegenwoordig is in het geloof en de liefde bij de mens en maakt hem tot een beeld van de hemel, die de engel is.

Hieruit kan vaststaan, wat er wordt aangeduid met de sleutels van de hel en van de dood.

Dat er sleutels wordt gezegd, is omdat alle hellen zijn toegesloten en slechts geopend zijn wanneer de boze geesten daarin worden geworpen en wanneer enigen daaruit worden gehaald, wat plaatsvindt wanneer de boosheden bij de mens aanwassen.

Die openingen die er dan zijn, worden poorten genoemd en omdat zij poorten worden genoemd, wordt er daarom van sleutels gesproken, waarmee dus de macht van het te openen en te sluiten wordt aangeduid, het openen immers en het toesluiten van de poorten gebeurt met sleutels.

Iets eenders als hier wordt ook aangeduid met de sleutels die aan Petrus werden gegeven, (Mattheüs 16:18,19), aangezien met Petrus daar het ware vanuit het goede, dat uit de Heer is, wordt aangeduid.

Dus dat de Heer alleen, uit Wie al het ware van het geloof en het goede van de liefde is, macht heeft, zie het werkje ‘Over het Laatste Gericht’, nr. 57.

87. Schrijf de dingen die jij gezien hebt en de dingen die zijn en de dingen die zullen geschieden na deze; dat dit betekent dat alle dingen voor het nageslacht mogen zijn, omdat zij Goddelijk zijn, staat vast uit de betekenis van schrijven, namelijk dat zij ter herinnering zijn, nr. 8620, dus dat zij voor het nageslacht zijn; en uit de betekenis van de dingen die jij gezien hebt en de dingen die zijn en de dingen die zullen zijn na deze, dus alle dingen, want de drie tijden, namelijk de voorbije, de tegenwoordige en de toekomstige, betekenen alle dingen en omdat de dingen die hij zou schrijven uit de Heer waren, betekenen zij daarom de Goddelijke dingen, want uit de Heer gaat niets dan alleen het Goddelijke voort; ook de afzonderlijke dingen die in de Openbaring zijn geschreven, hebben evenzeer als de afzonderlijke dingen die in de profetische teksten van het Woord elders staan, een innerlijke zin en de innerlijke zin is in het licht van de hemel, dat het Goddelijk Ware is, voortgaande uit de Heer.

Hier wordt gezegd de dingen die jij gezien hebt en die zijn en die zullen zijn, omdat er eerder ten aanzien van de Heer gezegd is Die is en Die was en Die komen zal; daar waar dit zo is

gezegd, is gehandeld over de Heer Zelf; hier echter over de Goddelijke dingen uit Hem bij de mens, zoals kan vaststaan uit het voorafgaande en de volgende dingen in de reeks.

88. Het mysterie der zeven sterren die gij gezien hebt in Mijn rechterhand; dat dit betekent de onthulling ten aanzien van de goedheden en de waarheden, die alle vanuit Hem zijn, staat vast uit de betekenis van het mysterie, namelijk dat wat verborgen schuilt in het gezicht dat Johannes had, hier echter dit gezicht onthuld, aangezien in de nu volgende dingen wordt gezegd wat er verstaan is onder de zeven sterren en onder de zeven kandelaren; en uit de betekenis van de zeven sterren, namelijk de erkentissen van alle dingen van het goede en het ware en vandaar alle goedheden en waarheden, nr. 72; en uit de betekenis van in de rechterhand, wanneer over de Heer wordt gehandeld, namelijk dat wat uit Hem is, nr. 72. Daaruit blijkt, dat met het mysterie van de zeven sterren die gij gezien hebt, wordt aangeduid de onthulling ten aanzien van de goedheden en de waarheden, die alle uit Hem zijn.

89. En de zeven gouden kandelaren; dat dit betekent: en aangaande die in de nieuwe hemel en op de nieuwe aarde, staat vast uit de betekenis van de zeven kandelaren, namelijk de nieuwe hemel en de nieuwe Kerk, waarover eerder nr. 62.

Dat het de goedheden en de waarheden zijn die degenen hebben die in de nieuwe hemel en in de nieuwe Kerk zijn, is omdat zij in de innerlijke zin met de vlak hieraan voorafgaande dingen zo samenhangen.

De dingen immers die in de letterlijke zin uiteen liggend verschijnen, zijn in de innerlijke zin samenhoudend, zie nr. 17.

90. De zeven sterren zijn de engelen van de zeven Kerken; dat dit degenen betekent die de goedheden en waarheden uit de Heer opnemen, staat vast uit de betekenis van de zeven sterren, dus de goedheden en de waarheden, alle uit de Heer, nr. 72.

Uit de betekenis van de engelen, namelijk zij die in een eender overeenstemmend goede en ware zijn in de hemelen met hen die in de Kerk zijn, waarover hierna; en uit de betekenis van de zeven Kerken, namelijk allen die in de ware dingen vanuit het goede of in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, dus allen die van de Kerk zijn, nr. 20.

Als besluit door al deze dingen samen te vatten, volgt: dat met, de zeven sterren zijn de engelen van de zeven Kerken, allen worden aangeduid die de goedheden en de waarheden uit de Heer opnemen.

Dat met de engelen hier degenen worden aangeduid die in een eender overeenstemmend goede en ware zijn in de hemel met hen die in de Kerk zijn, komt omdat de algehele hemel in gezelschappen is onderscheiden en de gezelschappen zijn geordend volgens de aandoeningen van het goede en ware in het algemeen en in het bijzonder.

Deze gezelschappen stemmen overeen met degenen op aarde die in eendere aandoeningen van het goede en ware zijn; al deze gezelschappen worden engelen genoemd en eenieder wordt een engel genoemd en eveneens verschijnt een gezelschap, wanneer het vanuit de verte gezien wordt en wanneer het zich zichtbaar als een eenheid vertoont, als één engel; zie het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, nrs. 62, 68 tot 72.

Bovendien is er alleszins een overeenstemming van de hemel met de Kerk of van de engelen van de hemel met de mensen van de Kerk; door deze overeenstemming maakt de Kerk met de hemel één.

Hieruit blijkt, wat er hier wordt aangeduid met de engelen van de zeven Kerken en in het volgende hoofdstuk met de engel van iedere Kerk, waar er wordt gezegd: Schrijf aan de engel van de Efezische Kerk, aan de engel van de Kerk van die van Smyrna, aan de engel van de Pergamose Kerk, aan de engel van de Thyatirische Kerk, aan de engel van de Kerk in Sardis, aan de engel van de Filadelfische Kerk en aan de engel van de Laodicensische Kerk; het blijkt duidelijk dat het niet bevolen is te schrijven aan de engelen, maar aan de Kerken, dus aan hen

die in een zodanig goede en ware uit de Heer zijn en dezen worden met iedere Kerk beschreven, waarover in wat volgt.

Dat in het Woord onder de engel niet iets anders wordt verstaan, dan het goede en het ware dat uit de Heer bij de engel en de mens is, zal vollediger getoond worden in wat volgt; zie ook wat hierover is getoond in het werk ‘Over de Hemel en de Hel’, ten aanzien van de hemelen en de gezelschappen van de engelen, aangezien men zonder de erkenning ten aanzien van die dingen daaruit slechts weinig kan verstaan wat in hetgeen volgt over de engelen zal worden gezegd.

De erkenning immers zal voorafgaan, opdat het verstand in de verlichting kan zijn.

91. En de zeven gouden kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven Kerken; dat dit betekent dat die allen in de nieuwe hemel en in de nieuwe Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van de zeven kandelaren, dus de nieuwe hemel en de nieuwe Kerk, nr. 62; en uit de betekenis van de zeven Kerken, namelijk degenen die in de waarheden vanuit het goede of in het geloof vanuit de naastenliefde zijn, nr. 20.

Daaruit blijkt dat met de zeven kandelaren zijn de zeven Kerken, die allen worden aangeduid die in de nieuwe hemel en in de nieuwe Kerk zullen zijn.

Alle dingen die in de Openbaring zijn, schouwen tot dat wat met de zeven gouden kandelaren wordt aangeduid, namelijk tot de nieuwe hemel en de nieuwe Kerk, als tot hun einddoel en besluit; daarover wordt daarom in de laatste hoofdstukken gehandeld.

De overige dingen, die daartussenin optreden, zijn zulke dingen die in de weg staan en die moeten worden verwijderd, zoals de zaken die over de draak en over de beesten van Babylonië worden vermeld; en wanneer deze niet langer in de weg staan of wanneer die verwijderd zijn, verrijst en vertoont zich de nieuwe hemel en de nieuwe Kerk.

Einde hoofdstuk 1

